

11,15 ч. - ПЪРВОМАЙСКИ МИТИНГ на пл. „Александър Невски“
12,15 ч. - ПЪРВОМАЙСКО ШЕСТВИЕ от пл. „Александър Невски“ до Борисовата градина
10,15 до 15,00 ч. - ПРАЗНИК НА В. ДУМА и ЛЕВИЯ ПЕЧАТ в Борисовата градина

ДУМА

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК 80 см.

ЧЕТВЪРТЪК

1 МАЙ

2014 ГОДИНА/24

БРОЙ 100 (6800)

Кредитите поевтиняха въпреки прогнозите

Намаление на годишния процент на разходите има както по жилищните, така и по потребителските заеми

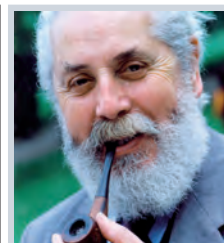
По данни на БНБ цената на кредитите се е понижала значително през март, преди да влязат в сила промените в Закона за потребителския кредит, които според някои анализатори щели да доведат до поскъпване

не на заемите. Намаление на годишния процент на разходите има както по жилищните, така и по потребителските заеми. Клиентите на банките вече се престроиха за нови още поизгодни условия, задържайки

апликациите, които са подали за жилищни кредити.

Намалението през март на ГПР при заемите за потребление е с 0,43 процентни пункта до 12,88%. Лихвите по потребителските кредити пък са паднали

с 0,41 процентни пункта до 11,6%. Към края на март ГПР за жилищни кредити в левове е 7,6%, а за тези в евро е 8,03%. И в двата случая понижението е с 0,15 процентни пункта.

Стефан Продев: „Дума“ не гнезди в ниското

37

Снимка БГНЕС

190 възпитаници от 11 социални дома за деца в риск в Северна България се включиха вчера в първия зонален турнир „Спортът достъпен за всички деца“, който се провежда в Русе. Те се състезаваха в четири вида спорт - лека атлетика, мини футбол, тенис на маса и баскетбол

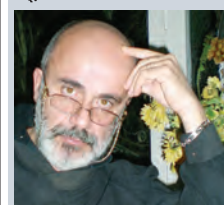
МОНД дипломатик СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Брюкселската машина засича

13

ПЕГАС

Нови стихове от Валери Станков

18

НЯКОЛКО ДУМИ

Ева КОСТОВА

ЧИЙ Е ТОЗИ ДЕН?

Срещу датата 1 май в интернет справочниците се явява Международен ден на самоеда; Международен ден на труда и на международната работническа солидарност; Празник на Конфедерацията на независимите синдикати (от КТ „Подкрепа“ твърдят, че не е техен празник, защото комунистите им го извели!); Празник на в. ДУМА и на левия печат у нас; в Ирландия и Шотландия — Белтейн — Празник на магьосниците и Празник на огньовете... На тази дата много страни в света честват обществ

вените и икономически постижения на работническото движение и търсенето на повече държавна защита за работещите.

У нас празникът е обявен за официален през 1939 г. Днес празнични остават само проявите на БСП и симпатизантите ѝ. В делника празникът видимо е разпнат между битката на труда и капитала, между общите промени и личните очаквания на всеки човек за по-достоеен живот. Трудно ни е - дума да няма. Но все пак надеждата си остава. Идва като пролетта. С цветя и

слънце. С очакванията на много родители да се върнат тук децата им отдалече и да топлият старините им. Надеждата крепи и онзи душевен уют, без който сме загубени. Коем бъдеще и с празник като днешния, който цели поколения обичат, а много днешни по-големи католици от папата - мразят като отживелица от старо време.

Иначе празникът е на всички ни. Стига да умеем да си го направим заедно. Заслужаваме го заради самите себе си и в името на общото оцеляване.

ISSN 0861-1343

9 770861 134008

Руската Дума удивена от позицията на Външно

По взаимно съгласие посещението е отложено за по-късен период поради обективни обстоятелства, заяви пред ДУМА председателят на НС Михаил Миков

Руската Държавна дума оценява като грешка, която трябва да бъде поправена, изявлението на българското Министерство на външните работи по повод информацията за предстоящо посещение в страната на председателя й Сергей Наришкин, предаде ИТАР-ТАСС. Според изявление на говорителя на МВНР визитата на Сергей Наришкин у нас е отложена заради санкции на ЕС. "Позицията на българското външно министерство относно посещението на председателя

на Държавната дума Сергей Евгениевич Наришкин удивява", заяви пред журналисти ръководителят на звеното за връзки с обществеността в Думата Юрий Шувалов. Той поясни, че действително е била планирана визита на Наришкин в началото на май, но след това по взаимно съгласие на страните посещението е било отложено за по-късна дата.

"Въпреки това виждаме ултимативно изявление, което не съответства на партньорските отношения между нашите страни", декларира Шувалов. Той

допълни, че "в това изявление звучат тези, които представляват недостоверна информация, по същество има подмяна на фактите, информацията се поднася по такъв начин, като че ли са закрити някакви сметки, които Сергей Евгениевич никога не е имал".

"Подобни действия от страна на България огорчават", подчерта Шувалов, изразявайки надежда, че "това изявление ще бъде разглеждано от българската страна като грешка, която ще бъде поправена". Юрий Шувалов изрази надеж-

да, че руското външно министерство ще реагира по подобаващ начин.

Шувалов увери, че отношението към "братския български народ" остава непроменено, независимо от изявлението на "чиновниците в Министерството на външните работи на тази страна". "Възнамеряваме и напред да работим активно и да си сътрудничим във всички направления, включително по парламентарна линия", каза ръководителят за връзките с обществеността в Думата.

Във вторник българското

МВНР публикува изявление във връзка с медийни публикации за предстояща визита на Сергей Наришкин в България в периода 6-8 май. В изявлението се цитират решения на Съвета на ЕС и други законодателни актове на съюза, които България като страна член на ЕС е длъжна да приложи в изпълнение на европейското решение за санкции срещу Русия заради кризата в Украйна. Санкциите предвиждат забрана за влизане на територията на ЕС и замразяване на активи.

С изнесените заседания на Министерския съвет имаме още една възможност да видим проблемите на съответните региони, коментира в Бургас премиерът Пламен Орешарски. Той подчерта, че министрите дискутират проблемите и на бизнеса, и на хората

Кметът на Розово обявява селото за „етнически чисто“

Бежанци, бягащи от жесток кръвопролитен конфликт, трябва да напуснат българско село, защото то е с една от "НАЙ-ЧИСТЕТЕ ЕТНИЧЕСКИ" принадлежности. С тази шокираща формулировка, която по-скоро ни връща към епохата на нацизма и етническите конфликти в бивша Югославия, кметът на село Розово Теодора Георгиева се обръща към кмета на Казанлък Галина Стоянова. Искането е да не се допуснат на територията на селото бежанци. Градоначалникът на Казанлък веднага отказва да издаде адресна регистрация на бежанците, което е в пълно противоречие на закона, тъй като те са с редовни документи и са били проверени от полицията. Кметцата Стоянова е известна в Казанлък като близка на Цветан Цветанов.

Това, което се случи в Розово, вярвам, че не отразява нагласите на обществото, каза в Бургас след заседание на МС вицепремиерът и министър на вътрешните работи Цветелин Йовчев. Той подчерта, че е притеснен и че реакцията срещу бежанците нарушава техните права на постоянно пребиваващи в България. Министърът посочи, че агенцията за бежанците няма отношение в този въпрос, защото те не са с такъв статут вече. Той призова правозащитните организации също да се намесят, а не да търсят проблем там, където няма.

Цветелин Йовчев подчерта, че реакцията по случая е била неадекватна и на местната власт, и на партии. Той коментира, че е неприятно изненадан от докладната на кметцата на Розово Теодора Георгиева, която е провокирала подобни действия в местните хора. Да, наистина трябваше да има декларация от страна на ГЕРБ и те трябваше категорично да се разграничат от своя кмет, който говори за етническа чистота, каза още министърът.

Кабинетът предлага създаването на нова община

Правителството ще предложи на президента да издаде указ за административно-териториална промяна в границите на община Велинград и за създаване на нова община с административен център гр. Сърница,

съобщиха от правителствената пресслужба вчера. В нея ще се включат освен Сърница, и селата Медени поляни и Побит камък.

С административно-териториалната промяна се цели преодоляване на

натрупаното изоставане в развитието на трите населени места и създаване на по-добри условия за социално и административно обслужване на населението им. Премества се тя да влезе в сила от 1 януари 2015 г.

С 3 млн. лв. ще обновяват читалищата

Три милиона лева ще бъдат отпуснати от министерството на културата за ремонт на читалищните сгради и обновяване на библиотечния фонд до края на годината.

Срокът за кандидатстване от страна на читалищата изтече вчера. До вторник вечерта документи за кандидатстване са подали над 1000 от общо 3500 читалища в страната.

За всички читалища, които не са успели да кандидатстват, ще има втори шанс - към средата на годината, когато ще бъдат отпуснати около 1 милион лева.

19-годишен загина при трудова злополука

В ТЕЦ в района на Сърница, при работа с транспортна лента на дробилна машина, загина 19-годишен работник. Това съобщи инж. Васил Мезов, директор на Инспекцията по труда в Пазарджик.

Машината завлякла работника, откъснала е ръката му, а след това тялото му било смазано от водещия вал. Работниците незабавно са спрели машината, но въпреки това се е стигнало до фаталния край.

На мястото е извършен оглед от полицията. По случая е образувано дознание. Проверката по случая продължава.

Констатиран са проблеми с безопасността на труда, не са били налични предпазни средства, които да ограничават достъпа на работниците до съоръжението.

11 сирийци намерили своя дом в Мъглиж

Общо 11 бежанци от Сирия са намерили свой дом в град Мъглиж. Това обяви кметът на общината Господин Господинов. Те са пристигнали в началото на седмицата от Харманли и са наели къща чрез агенция за недвижими имоти. Петима от сирийците са мъже, има три жени и три деца. Подали са заявление за постоянен адрес и са заявили, че искат работа за срок от 6 години. Петима от тях са с основно

образование, двама с висше и един без образование, посочи кметът. Той изрази тревога, че трудно ще си намерят работа, защото не знаят език, трудно и ще се квалифицират. В общината по последни данни безработицата е 28 на сто и няма развиващи се фирми. За едно работно място кандидатстват средно по 30 души. Общият брой на населението е 12 800 души, близо половината от които са от

различни етноси и сред тях най-голям е ромският. В града няма болница, а само спешен център. Бюджетът на общината е много лимитиран и недостатъчен, уточни зам.-кметът д-р Душко Гавазов. Кметът на Мъглиж настоява за ясна информационна политика на институциите по повод заселването на бежанци и изрази притеснение, че те скоро могат да се превърнат в рискови групи.

Откриха близо 19 кг опиум в пожарогасители на Капитан Ангреево

Над 18,7 кг опиум, скрити в пожарогасители, откриха митническите служители на Капитан Андреево, съобщиха от Агенция "Митници" вчера.

Наркотикът е намерен при щателна митническа проверка на влизащ в страната товарен камион с турска регистрация, управляван от турски гражданин. Камионът е насочен за промиване с рентгенова апаратура, при която са отбелязани нехарактерни уплътнения в два от пожарогасителите му. След демотирането и отстраняване на дъната им митничарите открили скритото вътре тъмнокафяво смолисто вещество, което при направения поливни наркотест веществото е реагирало положително на опиум. Камионът и шофьорът са задържани. По случая е образувано досъдебно производство по описа на Митница-Свиленград.

Никого не съм плескал, дори и тъща си

ИЗПОВЕДА НА ИСТОРИКА БОЖИДАР ДИМИТРОВ

ЧЕТВЪРТЪК 1 МАЙ 2014

Избраха Лидия Руменова за шеф на Сметната палата

Според закона за одитния орган председателят и членовете имат 7-годишен мандат

Милена НИКОЛОВА

Лидия Руменова бе избрана вчера за председател на Сметната палата, след като получи подкрепа от парламентарните групи на Коалиция за България и ДПС. До избора на Руменова се стигна, след като парламентът събра кворум от втория път сутринта. Малко преди нейния избор, със старта на работата на Народното събрание, лидерът на Бойко Борисов обеща, че като дойде на власт, ще има голяма чистка заради сегашните назначения на ръководни позиции. Опозицията обяви, че е против кандидатурата на Лидия Руменова, защото била бивша съветничка на някогашния премиер Сергей Станишев и никой не потърсил групата на ГЕРБ, за да я представи предварително. Йордан Цонев от ДПС подчерта,

Председателстващата заседание на НС Мая Манолова поздравя новоизбраната за шеф на Сметната палата Лидия Руменова

че Руменова е много добър избор заради одитните й познания, а няма по-прозрачна процедура по избора на един кандидат от гласуването в НС.

Самата Руменова коментира в кулоарите на парламента, че никога не се е движила в кариерно отношение като нечия съветничка, а единствено с професионалните си качества. Моего назначение е чисто професионално, каза тя пред журналисти.

В пленарната зала Лидия Руменова беше избрана за председател на одитния орган с подкрепата на .95 народни представители. След гласуването на кандидатурата й тя положи клетва пред НС. Зад нейната номинация застанаха Петър Кънев, Румен Гечев, Корнелия Нинова и Жельо Бойчев от Коалиция за България и Йордан Цонев от ДПС. Спо-

ред Закона за Сметната палата председателят и членовете се избират и освобождават от Народното събрание за срок от 7 години. Председателят не може да бъде преизбиран.

Никой не е говорил с мен за квоти в Сметната палата, коментира още Лидия Руменова. По думите й никой не е говорил, че в ръководството ще има квотно разпределение на длъжности. Тя подчерта, че за нея е важно с какъв екип ще работи и никой към момента не се е опитвал да й внушава едно или друго решение. Какво се говори в кулоарите на парламента е въпрос на обикновените тези кулоари, а аз не съм от тях, обясни Руменова. Според нея, ако не се конституира Сметната палата, просто нищо не може да бъде свършено и ситуацията става твърде сложна. Тя подчерта, че колегите й

трябва да бъдат основно професионалисти, да бъде сигурна в техните лични качества и че ще може да работят в екип. В тази посока сега ще имам проучване за номинации, каза Руменова. Тя посочи, че има нужда от усъвършенстване и обогатяване на инструментариума, с който работи регистърът, и инструментариума, с който разполага Сметната палата по отношение на Закона за политическите партии и Изборния кодекс. По думите й е важно информацията, която се публикува, да бъде адресна, точна и проверима. По време на дебатите по избора й Лидия Руменова заяви, че е отворен човек и може да работи с всички парламентарни групи, стига интересът да е в една посока - усъвършенстване на начина, по който се изразходва обществените ресурси.

Курумбашев напусна НС заради евровота

Милена ХРИСТОВА

Парламентът прекрати вчера пълномощията на народния представител от Коалиция за България Петър Курумбашев по негова молба, като мотивът е заради изборната кампания, в която той участва активно.

Според всички прогнози на социологически агенции той е кандидат за евродепутат от листата на Коалиция за България на избираемото четвърто място.

Поддаването на оставка като народен представител е лично мое решение, защото участвам активно в предизборната кампания и считам, че не е нужно да се чака 25-и май, посочва той в позицията си, разпространена до медиите. По думите му, в интерес на пълноценната работа на парламентарната група е следващият в листата да влезе в НС. Относно неизменно зараждащите се спекулации

в такива ситуации подчертавам, че няма по-интересни мотиви от тези, които вече изложих, каза Курумбашев.

Следващият в листата на Коалиция за България е бившият депутат и евродепутат от левицата Атанас Папаризов. Преди седмица правителството определи Папаризов за представител на България при Световната търговска организация (СТО) със седалище в Женева. След Папаризов в листата е Иван Ченчев - пресаташето и член на управителния съвет на ЦСКА.

Напускането на Петър Курумбашев е съгласувано, каза вчера лидерът на Коалиция за България и водач на листата на левицата за евровота Сергей Станишев. Неговото желание бе прието, с цел продължаване ефективната работа на депутатите, както и осигуряване на повече време за срещите му с избирателите, добави Станишев.

БСП ОРГАНИЗИРА ТАНЦОВ ХЕПЪНИНГ В АСЕНОВГРАД

За втори път БСП в Асеновград събра най-танцуващите и ритмични млади хора от общината на едно място. На 29 април по повод Международния ден на танца общинският партиен съвет на БСП организира пролетен хепънинг "Фиестата на танца",

който се проведе на площад "Акад. Николай Хайтов" в Асеновград. "Танцът е мистерия. Танцът е изкуство, което освобождава тялото от сивотата на ежедневието. Тук, в Асеновград, всеки знае, че имаме огромно богатство на танцови

състави и най-разнообразни културни организации, с традиции и обичаи. Точно затова за втора поредна година се организира пролетният хепънинг "Фиестата на танца", каза председателят на младежкото обединение в града Сийка Киркова.

България не може да разчита на нископлатен труд. Трябва да градим производствата, които са ефективни, които създават качествени работни места. Това заяви на среща със служителите от "Електрик" - Радомир лидерът на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев. По-късно вчера той се срещна и с миньори в сградата на Минната дирекция в Перник. "Дал съм политическо задание на министър Дойчев лично да следи за редовно изплащане от страна на НЕК към мините и топлофикациите. Това ще бъде постоянен процес. Най-лесно е да правим изкуствени номера и да не плащаме. Симеон Дянков спря плащанията към бизнеса, за да има нулев дефицит. Когато не плащаш на фирмите, те не плащат на дърузи и става снежна топка. Тази снежна топка помете бизнеса и създаде 700 хиляди безработни", заяви Станишев

Изслушват Точкова и Чочкова за ВСС на 4 юни

Мила ХРИСТОВА

Комисията по правни въпроси определи, че на 4 юни могат да бъдат изслушани кандидатите за главен инспектор в Инспектората към ВСС по предложение на председателя Четин Казак. Към момента, в посочения в закона срок, постъпили две кандидатури за главен съдебен инспектор - на Вера Чочкова и на Теодора Точкова. Първата е юрист. завършила

е Юридическия факултет на СУ, до момента е съдия, с юридически стаж от 16 години и 3 месеца. Другият кандидат, Теодора Точкова, е юрист, завършила е Юридическия факултет на СУ, съдия, с юридически стаж повече от 20 години, каза Казак. Той иницира изслушването да бъде на 4 юни, а най-ранната дата за окончателния избор да е 19 юни. Предложението му бе одобрено от членовете на комисията по правни въпроси.

Йотова обсъди финансирането на селата през 2014-2020 г.

Евродепутатът от Коалиция за България Илияна Йотова обсъди вчера в Ловеч със симпатизантите и членовете на БСП възможностите за финансиране на селата през новия програмнен период 2014-2020г. Йотова заяви, че е необходимо създаването на национална стратегия за развитие на българското

село, която да вземе предвид мненията на всички заинтересовани лица и най-вече това на най-малките селски стопанства. От срещата стана ясно, че част от българските общини са притеснени, че няма да успеят да използват средствата от новия фонд "Региони в растеж", поради тенденцията в полити-

ката на Европейската комисия за окрупняване на тези проекти. "Тази политика на Европейската комисия е неприложима за страни като България. Приветствам и силно подкрепям непрекъснатите усилия на правителството срещу едно окончателно решение на Комисията в тази насока", коментира Йотова.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

По повод предстоящия Ден на храбростта - Гергьовден, военните от хасковския гарнизон проведоха ден на отворените врати. Малчугани от почти всички градски училища посетиха поделението

МВР СИНДИКАТ ПОИСКА ИЗВИНЕНИЕ ОТ „ХЮМАН РАЙТС УОЧ“

Остро възмущение реагира вчера федерация на служителите в МВР (СФСМВР) на доклада, който „Хюман райтс уоч“ официално обяви на 20 април. Синдикалистите са несъгласни с изнесените данни за полицейско насилие над бежанци.

В публикувания доклад има изключително много фактически грешки, които експертите, провели изследването, не са проверили, а това поставя под съмнение достоверността на резултатите. Нещо повече - в доклада на правозащитната организация няма отразено мнение или позиция на нито един полицай, няма проверка на достоверността на твърденията на интервюираните, част от които казват, че не само са били от полицията, но са били и ограбени от тях“, допълват от СФСМВР. Синдикалистите са категорични, че българският полицай не е крадец и насилник, а спазва всички норми и регламенти на европейското законодателство. Те не са информирани да са подавани

сигнали за насилие от страна на униформирани.

От федерацията изискват от „Хюман Райтс Уоч“ и от организациите в Република България, с които те са работили - БЧК и Български хелзински комитет, не само обяснение за избора им да оповестят по този начин субективна и непроверена информация, но и извинение на всички служители в МВР.

БЧК заявиха, че техни представители не са участвали в изготвянето на доклада, а изнесените факти не са съгласувани с БЧК. При всекидневните си посещения в центровете на ДАБ за временно настаняване на търсещи убежище, както и при непрекъснатите срещи с бежанци по време на дистрибуции на хуманитарна помощ, представителите на организацията не са наблюдавали и нямат информация за подобно отношение и поведение на служители на МВР спрямо настанените лица в центровете, гласи позицията на БЧК. Организацията се разграничава от обвиненията и съмнителните констатации в доклада.

13 500 деца са напуснали училището миналата година

Намаляват студентите в частните вузове, учениците в техникумите и детските градини в селата

Велиана ХРИСТОВА

През учебната 2012/2013 г. общообразователното училище е напуснато преждевременно от 13 500 ученици, като от тях 11 600 са отпаднали от основното образование. Най-голям е делът на децата, спрели да ходят на училище „по семейни причини“ - 6500. Това сочат данните на НСИ за миналата учебна година, оповестени вчера.

В селата са били закрити 30 детски градини, но по принцип в детските заведения у нас са записани 22 800 мал-

чугани повече спрямо 2011 г. и общо са били 240 600, сочи статистиката. С малко са се увеличили учениците в общообразователните училища, които са 606 300 в общо 2026 училища в страната, а в професионалните учат около 150 000. С цели 24 000 обаче са намалели учениците в техникумите, въпреки всички призови за засилване на обучението на професионални кадри за бизнеса.

Почти без промяна е броят на студентите - 277 200, но за пръв път НСИ отчита, че са намалели обучаваните в частните вузове. От всичките студенти

само 15 100 души се обучават в коледжите за най-ниската образователна степен - „професионален бакалавър“. Около половината от тях са в частните колежи. Не е изненада, че най-много са студентите в областта на стопанските науки и бизнес администрацията, в спорт, туризъм и хотелиерство. Тревожен факт е, че студентите в специалности от природните науки, от които зависи развитието на всяка икономика, са най-малко като процент - 0,7% от всички студенти в магистратура, и 0,3% от тези в обучението за бакалавър.

Общо във всички висши училища

студентите от България са намалели с около 1500 спрямо 2011 г., но пък са се увеличили тези от Гърция. Изненада е, че с 69,6% са намалели студентите от Македония, учещи у нас, които в миналата учебна година са останали само 500. Няма съществена промяна в броя на преподавателите във вузовете - те си остават 13 500 на основна работа, а иначе като преподаватели се водят 21 900, което означава, че около 8400 души преподават на две, три и повече места.

Докторантите през учебната 2012/2013 г. у нас общо са били 6055, като от тях 50,7% са жени. Проблемът за неравномерност по пол си остава най-остър при учителите в средното образование - от тях 85% са жени.

Национално външно оценяване по български език за 4 кл. на 7-ми юни

Националното външно оценяване по български език и литература в IV клас ще се проведе на 7 май 2014 г., съобщиха от пресцентъра на Министерството на образованието и науката. Външното оценяване по математика ще е на 8 май, по човек и природа - на 12 май, а по предмета човек и общество - на 13 май 2014 г. Националните външни оценявания в IV клас по четирите учебни предмета започват в 10.00 часа на определен ден и се провеждат едновременно във всички

паралелки. Изпитването е писмено и се провежда за един учебен час от 40 минути, а за учениците със специални образователни потребности времетраенето е от два учебни часа.

При необходимост от размяна на часовете в седмичното разписание на учебните занятия, училищата комисия уведомява предварително учениците и родителите за нея. Провеждането на външното оценяване в IV клас не възпрепятства осъществяването на нормалния учебен процес в училищата.

Националното външно оценяване в IV клас се провежда за 8-ма поредна година по единен формат, който за всеки от предметите включва предварително избиране отговор, а по български език и литература - със свободен отговор. Целта на проверката е чрез еднакъв за всички ученици в страната изпитен инструментариум под формата на тестови задачи, обективно да се оцени нивото на усвояване на знанията и уменията по съответния предмет.

Тестовите по математика,

по човек и общество и по човек и природа съдържат 16 задачи от затворен тип с три възможни отговора, от които само един е верен, и 3 задачи от отворен тип. По български език и литература тестът включва диктовка, текст за четене с разбиране и 11 задачи към него.

Приравняването на точките в цифрова оценка няма задължителен характер, но по преценка на учителя оценката от тестовите може да бъде вписана в дневника на ученика като текуща.

ПОЛИЦИЯТА ОБЯВИ ПЪЛНА МОБИЛИЗАЦИЯ ЗА МАЙСКИТЕ И АБИТУРИЕНТСКИТЕ ПРАЗНИЦИ

МВР обявява май за месец на превенцията и през идните 31 дни служителите на реда ще работят за предотвратяване на пътнотранспортни произшествия и повишаване на гражданската информираност. В тази връзка от полицията излязоха със съвети и препоръки за онези граждани, които ще пътуват заради предстоящите празнични дни. При дълги пътувания е важно най-опитният водач от компанията да е зад волана. От полицията препоръчват пътуванията да стават през светлата част на деня и със съобразена скорост, особено в градовете, където има много пешеходци. Не по-малко важно е всички пътници да са с предпазни колани, а за децата да има обезопасителни системи.

За периода 1-6 май 2013 г. са станали 106 пътнотранспортни произшествия, които са дали 9 жертви. В 102 от случаите инцидентите са били предизвикани именно от невнимателни шофьори. 11 катастрофи са били причинени от мотористи, като двама от тях са загинали. За целия изминал месец май през предходната година пътнотранспортните произшествия са били 619 с 44 смъртни случая и 767 ранени. В тази връзка от полицията предупреждават за опасностите, които ще настъпят по пътищата вследствие на претоварения трафик, който се очаква. Превенция ще има не само в шестте почивни дни в началото на месеца, но и около абитуриентските бапове. Комисар Антон Антонов, началник отдел „Пътна полиция“, разкри пред медиите, че веднага след празниците в училищата ще стартира информационна кампания сред учениците от 8 до 11 клас. На подрастващите младежи ще се проектира образователен филм с житейски проблемни ситуации, като после те ще бъдат обсъждани с експерти. Специални наряди от всяка областна дирекция пък ще бъдат ангажирани със заснемане на шофьорите нарушители, превозващи абитуриенти.

Маскиран извърши въоръжен обир на казино в Русе

Въоръжен обир на казино „Адмирал“ на ул. „Плиска“ в Русе е бил извършен рано сутринта във вторник, съобщиха от ВМР вчера. По информацията, полицията неизвестен мъж с маска на главата е запалил двете крипи, които са били на работа в периода между 5 и 6 часа, и е задигнал сумата от 3490 лв. Извършителят е избягал и се издирва от органите на реда. Според служители от съседното казино, което се намира на метри от „Адмирал“, в грабежа са участвали двама мъже. Те са сложили маските си, преди да влязат в залата, тъй като отвън

камери няма. Те се намират само вътре в казино, което работи денонощно, потвърдиха и от персонала на „Адмирал“.

От МВР информираха, че е образувано досъдебно производство за извършване на грабеж. Наказанието за деянието предвижда наказание лишаване от свобода от 3 до 10 години. Хората от бранша са сериозно притеснени, че отново има бум на въоръжените обори в национален мащаб. ДУМА припомня, че преди време в Русе имаше серия подобни инциденти, които бяха извършвани от група младежи. Извършителите бяха заловени и изпратени на съд.

Лекарският съюз оспорва проверките на НЗОК

Според съсловната организация дефицитът на касата ще стигне 400 млн. лв.

Аида ОВАНЕС

Проверките на НЗОК, извършени по великденските празници, са пиар акция за отклоняване на вниманието от основния проблем - дефицит в здравеопазването, категорични са от БЛС. Според съсловната организация дефицитът в системата на здравеопазването няма да е 200 млн. лв., а най-вероятно ще достигне 400-500 млн. лв.

От БЛС са поискали от НЗОК подробните резултати от проверките, но данните още не са им предоставени. "Ние самите ще санкционираме лекари, които не си вършат работата или фалшифицират данни", заяви д-р Цветан Райчинов. Той допълни, че НЗОК не е посочила нито едно конкретно име на лекар, който е нарушил правилата. Който и лекар да нарушава правилата, последният, който ще го защитава, е БЛС, но да се говори общо за лекари и болници за нас е не-

приемливо, каза Райчинов.

За отчетената по време на проверките завишена хоспитализация Райчинов прогнозира, че тя ще продължава да се увеличава, а пациенти с хронични заболявания ще бъдат приемани в болница по няколко пъти, защото у нас още няма заведение за продължително лечение и долекуване. Според лекарите липсата на направления в извънболничната помощ се компенсира със завишаване на хоспитализациите, за да бъдат на-

блюдавани пациентите с хронични заболявания.

Касата не плати на болницата над 2 хил. лв. за операция, защото в два документа за една и същи операция от разсеяност съм написал различни имена на анестезиолози, разказа д-р Юлиан Йорданов, който е и зам.-председател на БЛС. Завеждащ отделение лекар в неделен ден посети пациентите си, прегледал ги и го отбелязал в листовите им, но НЗОК не платила клиничната пътека на болницата, защото в

този ден въпросният лекар не бил дежурен по график.

"Огромно престъпление извършили лекарите, като пуснали онкоболни да си отидат в къщи за Великден", коментира Райчинов констатация на проверяващите, според която пациенти не бяха открити в отделенията. Според него е напълно човешко в празничен ден като Великден болните да могат да отидат за няколко часа и да видят семействата си, щом състоянието им го позволява.

МС ОТПУСНА НАД 26,7 МЛН. ЛВ. ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ БЕДСТВИЯ

Правителството отпусна 26 732 642 лв. от резерва в държавния бюджет, заложен за непредвидени и неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия. Те ще бъдат преведени по бюджетите на министерства, ведомства и общини за финансиране на проекти и дейности, свързани с проведени спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, завършване на обекти, които се изпълняват етажно, за възстановяване на сгради и инфраструктурни обекти и за възстановителна помощ за физически лица, чиито жилища са уредени от бедствие. Проектите и финансирането за тях са одобрени на заседание на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, проведено на 17 април.

Сред обектите, които ще бъдат финансирани през бюджетите на общините, са аварийно конструктивно укрепване на

храма "Св. Св. Кирил и Методий" в Бургас - 1 815 069 лв., разплащането на разходи за укрепване на бреговете и дигите на р. Тучфа в района на с. Брезница при високи води - 14 029 лв., общ. Гоце Делчев, аварийен ремонт на мост в с. Садово - 126 330 лв., общ. Аврен. 98 550 лв. получава община Златарица за възстановяване на пътна връзка за квартал в с. Дедина. За аварийно укрепване на мост на изхода на с. Три кладенци МС отпусна на община Враца 3246 лв., а за разплащане на разходи за спасителни и неотложни работи за осигуряване на проходимост на различни маршрути в община Тервел се дават 3580 лв. Мостът над р. Пещерска в община Кирково ще бъде възстановен с 141 525 лв. За изграждане на водосток и подпорни стени на дере в община Рила са отпуснати 236 861 лв., а за възстановителна помощ за жилища на пострадали физически лица в община Троян правителството дава 108 227 лв.

Робот на НАСА оперира раково болни жени в Плевен

Система за роботизирана хирургия, разработена в НАСА, оперира болни в университетската болница в Плевен. Модерната технология е достъпна по Здравна каса за 100 жени годишно, които се нуждаят от лечение на рак на матката, шийка и рак на тялото на матката. Целта е финансовата институция да се съгласи да покрива и операции за рак на про-

статата, които, извършени посредством роботизираната система, дават възможност за едно безболезнено възстановяване на пациентите. Стойността на клиничната пътека трябва да бъде около 2000 лв., а за изготвянето ѝ вече е сформирана работна група, информира д-р Григор Горчев, ръководител на медицинския център в болницата, снабден с въпрос-

ната апаратура. Интересът от страна на пациентите към новата технология е огромен, добави специалистът. Проблемът обаче е, че не може да се плати лечението на всички, уточни д-р Горчев. "В света има 16 такива центъра - 13 от тях в САЩ, два са в Европа - единият в Плевен, другият в Милано, а един е в Австралия. Аз съм много доволен, когато идват при

мен жени, които съм оперирал 2008 г. и са живи след пет години, което е един много добър атестат", поясни той. Що се отнася до роботизираните операции на рака на простатата, д-р Горчев посочи като пример САЩ и уточни, че там този тип лечение се е превърнал в стандарт. Той смята, че и у нас е възможно подобен вид лечение, но не и безплатно.

СТРОЯТ 150 ЖИЛИЩА ЗА СОЦИАЛНО СЛАБИ В ДУПНИЦА

Севропейски средства по проекта "Дом за всеки" по оперативната програма "Регионално развитие" на терена на бившите казарми в Дупница ще бъдат построени 150 жилища за социално слаби. Ромите от съседната махала са доволни от решението, но живеещи на улиците непосредствено до терена са притеснени. "Ние тука това чуваме, че само цигани ще бъдат заселени. Това определено ме притеснява, защото ние живеем близо до махалата и сме потърпевши от техните действия", притесняват се жителите на квартала. "В жилищата няма да бъдат настанени само роми, а инвалиди, хора с ниски доходи и безработни. Проектът включва и програма за обучение. Не само хората, които ще бъдат настанени в тези жилища, но и една по-сериозна група от около 1000 човека ще получат възможност да се преквалифицират", заяви зам.-кметът на града Красимир Георгиев.

С реализирането на проекта ще се облагодари и теренът, на който преди години се е намирало местното военно поделение. След закриването му сградите са разграбени и разрушени, а мястото е превърнато в бунище.

ЗА 10 ГОДИНИ С 10 000 НАМАЛЯ НАСЕЛЕНИЕТО В КЪРДЖАЛИЙСКО

През последните 10 години населението в област Кърджали е намаляло с 10 397 души. В края на 2013 г. постоянно живеещите в област Кърджали са 150 605 души, което е 2,1% от населението на България и е намаляло със 735 души спрямо предходната година, сочат данни на НСИ и неговата структура в Кърджали.

Статистиките смятат, че основна причина за това са трайно високото равнище на смъртност, обусловено от неблагоприятната възрастова структура и миграцията на населението.

Относителният дял на градското население е 41,8%, докато за страната той е 73%. В град Кърджали живеят 43 755 души. През 2013 г. населението на града се увеличава със 74 души, на град Джебел - с 33, а Крумовград е намалял с 59 души в сравнение с предходната година.

Средната възраст на населението на област Кърджали е 42,3 г. По този показател областта се нарежда на шесто място в страната по младо население след София и Сливен (с по 41,0), Варна (41,3), Бургас (41,6) и Благоевград (41,7).

Продължава процес на общо стареяване на населението, който е по-силно изразен сред жените, отколкото сред мъжете.

През 2013 г. в област Кърджали са се родили 1435 деца, точно толкова, колкото и през 2012 г. За същия период от време броят на умрелите е 1713 (915 мъже и 798 жени), общо с 45 по-малко спрямо 2012 г.

Снимка БГНЕС

Заради неблагоприятното време вчера в небето над София не летяха вертолетите и самолети. Тренировъчните полети за парада на 6 май бяха отложени за днес. Пилотите тренират за военния парад - те ще летят над столицния площад "Княз Александър I" за празника на Българската армия

Български Червен кръст: Честит празник

Приемере нашите и на всички български червенокръстци поздравя по случай 1 май - Международният ден на труда и работническата солидарност и празник на в. ДУМА и левия печат.

Искрено ценим отговорния труд, високата професионализъм и обективност, както и всичко, което екипът на вестника направи за утвърждаването и разбиването на гражданското общество в България.

Благодарни сме ви за популяризирането на най-важните програми, прояви и кампании на Българския Червен кръст, за вашата съпричастност към хуманизирането на нашето общество, за чувствителността на журналистите от ДУМА към най-болните социални проблеми у нас.

Желаем на целия екип много здраве, професионални успехи и високи постижения в журналистическата работа.

Искрено се надяваме, че нашето сътрудничество ще продължи и в бъдеще.

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

Генерален директор:
Доц. д-р Красимир ГИГОВ
Председател:
Маг. фарм. Христос ГРИГОРОВ

АДМИРАЛ

КУПУВА И АРЕНДУВА
ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ В ЦЯЛА БЪЛГАРИЯ
БЕЗ ТАКСИ И КОМИСИОННИ

Гр. Варна, ул. "Д-р Пюскилиев" 47

052/ 600 277, 0896/ 633 424, 0885/ 710 691

www.admiralbg.com

До 10 000 лв. глоба за нарушения с ваучерите за гориво

Забранява се преобразуването и разораването на постоянно затревени площи

Земеделски производители, които използват не по предназначение ваучери за гориво или газол, закупен с такива ваучери, ще се наказват с глоба за физически лица от 2000 до 5000 лева, а за юридически лица с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лева. Същата санкция ще се налага и на земеделски производители, които в нарушение на закона получат ваучери за гориво. Това реши вчера парламентът, който прие на второ четене промени в Закона за подпомагането на земеделските производители. Измененията са внесени от Светла Бъчварова и група народни представители от Коалиция за България.

Земеделският производи-

тел е длъжен също да възстанови номиналната стойност на получените ваучери заедно със законната лихва от датата на получаването им. С изменението се забранява преобразуването и разораването на постоянно затревени площи. При нарушение глобата или имуществената санкция е от 500 до 10 000 лева. Предвидено е и задължение за земеделските стопани в 6-месечен срок пасищата да бъдат възстановени. До 25 на сто от сумите, получени в резултат на намалявания и изключвания при прилагане на кръстосаното съответствие, ще се считат за приход на Държавен фонд "Земеделие". Същото ще се отнася и за до 20 на сто от сумите, възстано-

вени от бенефициенти вследствие на нередности или небрежност. Средствата ще се използват единствено за подпомагане на земеделските производители по схеми за държавни помощи.

Друга промяна е свързана с текстовете, определящи кръга от лица, ползватели на земеделски земи, които могат да кандидатстват за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ. Изброени са актовете, които могат да послужат за доказване на правното основание за ползване на площите, като е предвидено задължение тези актове да бъдат предварително регистрирани в специализиран софтуерен продукт. Тази регистрация

ще бъде основание за вписването на информацията от заявленията за подпомагане. Разпоредбата влиза в сила от 1 януари 2015 г. Земеделски стопани, които имат право на плащане по Схемата за единно плащане на площ през 2014 г., могат да получат подпомагане и по Схемата за преразпреде-

лително плащане. То ще се предоставя под формата на завишено плащане за първите до 30 хектара. Няма да получават преразпределително плащане кандидатите за подпомагане, за които се установи, че са разделили стопанството си с цел да се облагодетелстват.

Кредитите поевтиняха въпреки прогнозите за оскъпяване

От стр. 1

Лихвите също намаляват с 0,2-0,3 процентни пункта за ипотеките в левове и евро до съответно 6,64% и 7,09%. През март имаше оферти с нулеви лихви за първата по-

ловин или една година при ипотечните заеми. Спадът се дължи на част от пролетните промоции, при които има намаляване на лихви и такси или премахването на някои такси за първоначален пе-

риод от срока на заема. Предстои и да се види какви ще са банковите оферти по новите правила за жилищните заеми според последните промени в Закона за потребителския кредит, които

влизат в сила след 22 юли. Клиентите на банките обаче вече се пренаситроивали за нови условия, задържайки приложенията, които са подали за жилищни кредити. Очакванията им са, че те

ще са по-изгодни за тях, коментира Петър Андронов, главен изпълнителен директор на СИБанк, цитиран от "Медиапул". Според него в лихвения процент на новите оферти би трябвало да се кал-

кулират в известна степен законово забранените такси (за усвояване, за управление и др.), но в крайна сметка общата цена на заема (ГПР) не би трябвало да е по-висока.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ

АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ

И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com

ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Производството на ток расте с над 10% на годишна база

Данните на НСИ показват продължаващ спад на производството на електричество на месечна база (спрямо януари 2014 година), но спрямо миналия февруари има ръст от над 10%. Според последните данни през февруари са произведени 4,26 хил. гигаватчаса електричество, което е с 9,2% по-малко спрямо предходния месец януари.

Пикът на производството на електричество през последните месеци е регистриран през декември 2013 година. Тогава бяха произведени малко над 4,5 хил. гигаватчаса. Оттогава обаче има непрекъснато намаляване на произвежданите количества на месечна база. През второто полугодие на миналата година производството растеше почти всеки месец. Това стана факт, след като правителството премахна таксата за пренос при износ на електричество и така стимулира продажбите на ток извън страната.

Данните на НСИ показват още свиване на потреблението на електричество спрямо януари 2014 година. Доставените количества в страната са 3,27 хил. гигаватчаса или спад от 5,5% на месечна база. Това обаче е с 3,4% повече спрямо февруари 2013 година.

И по отношение на доставките пикът е през декември 2013 година, когато в

страната са реализирани малко над 3,5 хил. гигаватчаса електричество. В следващите два месеца обаче доставките намаляват на месечна база.

Статистиката за производството и доставката на енергийни продукти, водена от НСИ, показва още и месечно намаляване на доставките от природен газ - с почти 17% до 295 млн. куб. метра. Спрямо същия месец на миналата година обаче доставките се увеличават с 9 на сто. Местният добив на природен газ намалява с 18% и на месечна, и на годишна база и достига до 18 млн. куб. метра газ. През февруари 2013 година местният добив е бил 22 млн. куб. метра, като в последното полугодие на миналата година средните добивани количества са около 23 млн. куб. метра. Най-висок е добивът на природен газ през октомври и ноември - по 25 млн. куб. метра и за двата месеца.

Данните сочат, че спрямо миналия месец има сериозно намаляване на добива на твърди горива - с над 22% до общо 2,8 млн. тона. Спрямо февруари 2013 година има увеличение от 13 на сто. През февруари са реализирани продажбите на малко над 3 млн. тона твърди горива, което е с над 21% по-малко от януари 2013 година.

Вашето

ТАКСИ

Ви чака!

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg

9 МЛН. ЛВ. ЗА РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

9 млн. лева допълнително предостави правителството по бюджета на МРР за 2014 г., съобщиха от МС. Средствата са за превантивен ремонт на инфраструктурни обекти от републиканската пътна мрежа с обща дължина 21,3 км. Ремонт ще бъде направен на пътищата Камено-Братово, Дебел-Тръстиково-Полски извор, кв. "Горно Езерово"-Братово и на разклон за гр. Българево-Камено.

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ ДВА МЕСЕЦА

Цените на пшеницата остават същите

За реколта 2013/2014 г. пазарът на зърно претърпя крах в ценово отношение. Със стартирането на изкупуването през месец юли 2013 г. цените отчехоха по-високи нива в сравнение със следващите месеци. Това на практика е аномалия за зърнените пазари и основната причина следва да се търси в значителните обеми, произведени в страните от Черноморския басейн, а също така и в страните от ЕС.

ПШЕНИЦА

По данни на МЗХ производството на пшеница за реколтната 2013 г. е оценено в размер на 4827

млн. тона, сочи, че тези данни не са коректни. В съответствие с данните на МЗХ, свободните количества, които могат да бъдат изтържувани за реколтната 2013 г., са в размер на 22 хил. тона, което не отговаря на действителната ситуация. В страната няма напрежение относно търговските сделки с пшеница, вкл. и за износ.

Според анализите на АГРО ММ, свободните количества за търговия извън страната се оценяват на 100 хил. тона, като е предвиден преходен остатък от 200 хил. тона. Анализът на цените

та стабилизиране на цените на хлебната пшеница в размер на 340 лв./тон, а за фуражната пшеница 325 лв./тон без ДДС.

Предвид факта, че не се очаква активен пазар на пшеница през следващите два месеца, най-вероятно равнището на изкупните цени ще остане на досегашните нива. Фуражна пшеница почти не се предлага на пазара и на практика също не се очаква динамика в изкупните цени.

Очакванията за новата реколта не само в страната, но и в ЕС, създават предпоставки за стартовите цени от новата реколта

от НСЗ предходният остатък за реколта 2012 г. е бил в размер на 10 хил. тона, а влезлите в страната количества са 937 хил. тона. Общият ресурс, с който разполага страната за реколта 2013 г., е бил в

СЛЪНЧОГЛЕД

Производството на слънчоглед реколта 2013 г. по данни на МЗХ е 1788 хил. тона. Преходният остатък от реколта 2012 г. е възлизал в размер на 23 хил. тона, а влезлите количества са 19 221 хил. тона. Общият ресурс, с който разполага страната за реколта 2013 г., е бил в размер на 1830 хил. тона.

Търговията извън страната от слънчоглед регистрира изключително голяма активност. По данни на МЗХ напуснатото количество слънчоглед от реколта 2013 г. е в размер на 887 115 хил. тона.

Остатъчните количества от слънчоглед се оценяват в размер на 311 хил. тона, които са свободни за търгуване извън страната.

През месец юли и август 2013 г. търговията със слънчоглед се е осъществявала в ценовия диапазон от 770-780 лв./тон. Новата реколта от слънчоглед стартира на изключително ниски изкупни цени - 490 лв./тон без ДДС. Това е и най-ниското ценово равнище

за разглеждания период. В края на 2013 г. и в първите месеци на 2014 г. цените се стабилизират на нива от 600 лв./тон без ДДС.

През следващите месеци цената на слънчогледа ще се стабилизират на ценови нива от 610-630 лв./тон без ДДС.

БРАШНО

За периода 01.07.2013 - 21.04.2014 г. общото количество брашно, напуснало страната, е в размер на 31 312 тона, което е съпоставимо с равнището на износ от предходната година.

Цените на брашната на едро през разглеждания период отразяват динамиката на цените на хлебната пшеница. През месец юли 2013 г. цената на брашното тип 500 на едро е на равнище от 732 лв./тон. Спадът на цената на пшеницата доведе до спад на цената на едро до 641 лв./тон през месец декември 2013 г. През следващите месеци цената се стабилизират на тези нива и прогнозата е, че не се очакват промени през следващите месеци.

млн. тона. Преходният остатък от реколта 2012 г. по данни на НСЗ е бил в размер на 220 хил. тона. Според тази информация страната ни е разполагала с ресурс от 5066 хил. тона.

Анализът на данните към настоящия момент, когато от страната са из-

сочни, че новата реколта стартира при ценови равнища от 290 до 300 лв./тон през месец юли 2013 г. До края на 2013 г. се отчита значителен спад в изкупните цени, като ценовото дъно е достигнато през месец септември 2013 г. За периода януари-април 2014 г. се отчи-

да не се различават съществено от действащото към настоящия момент равнище.

ЕЧЕМИК

Производството на ечемик реколта 2013 г. по данни на МЗХ е в размер на 696 хил. тона, от които 4 хил. тона пролетен ечемик. Според информация

размер на 707 хил. тона.

Балансът на вътрешно потребление на ечемик от реколта 2013 г. е нарушен поради изчерпване на свободните количества за търговия извън страната от тази култура.

За разлика от пшеницата, при търговията с ечемик не се отчитат драстични промени в изкупните цени. Ценовият диапазон, в който се е осъществявала търговията, е 290-300 лв./тон без ДДС. През месец април се отчита най-високата изкупна цена за периода - 312 лв./тон без ДДС.

През следващите два месеца не се очаква значителна промяна в ценовите равнища при фуражния ечемик.

Пивоварен ечемик не се предлага в страната от средата на месец март. Количествата са изчерпани. През месец юли е отчетено най-високо ценово равнище - 320 лв./тон. Най-ниските изкупни цени са регистрирани през месеците февруари и март - 305 лв./тон без ДДС.

ПРОГНОЗИ

Френската агенция Agritel понижи оценката си за зърнената реколта в Русия и Украйна заради засушаването и продължаващата криза в района.

Двете държави, които се явяват сред най-големите износители на зърно в света, се опитват да осигурят финансиране на посевната кампания. Според анализаторите през тази година в Русия, Украйна и Казахстан може да се произведе с 3,9 млн. тона по-малко царевича и общите добиви да достигнат 33,1 млн. тона. Подобна реколта би била с 14,2% по-слаба в сравнение с 2013 година. Само в Украйна реколтата от царевича може да е със 17,6% по-слаба на годишна база. Допълнително негативно влияние на реколтата може да окаже и липсата

на достатъчно валежи. За последните шест месеца в ключови производствени региони на Черноморския басейн се наблюдава чувствителен спад на валежите. Експертите не очакват и в близките две седмици да паднат нови количества дъждове в тези региони. Оценката за реколтата от пшеница в трите страни е намалена до 81,5 млн. тона. Това е с 4 млн. тона по-малко в сравнение с февруарската прогноза на анализаторите и с 9% по-малко в сравнение с 2013 г. Общите добиви от пшеница в Украйна през текущата стопанска година могат да достигнат 18,4 млн. т (-1,5%), а в Русия 48,1 млн. т (-7,8%). От Agritel намаляха с 4% прогнозата си за реколтата от ечемик в региона и тя се очаква да достигне 25,4 млн. т.

80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА ПЕТЪР МЕЖДУРЕЧКИ

На 2 май 2014 година другарят ПЕТЪР МЕЖДУРЕЧКИ навършва 80 години.

Роден е във видно революционно семейство.

Има висше юридическо и дипломатическо образование. Работил е дълги години като посланик на НРБ във ФРГ и ГДР.

Той е един от най-успешните кметове на София. Избран е за член на ЦК на БКП, на Бюрото на ГС на БСП, за председател на движението на ветераните социалисти в София. Петър Междуречки е един от създателите на Политически клуб "Единство" и негов дългогодишен председател. Другарите, съратниците и приятелите му пожелаваме добро здраве и висок дух, дълголетие и радост в семейството, сред близките му хора.

Политически клуб "Единство"

Снимки БГНЕС

Гръцки земеделски производители и продавачи на открити пазари раздаваха безплатно продукцията си в няколко района на страната. Те обявиха стачка в знак на протест срещу законопроект, който според тях обслужва интересите на монополите

Китай става икономика №1

Поднебесната ще надмине САЩ още през тази година

Китай ще надмине САЩ по размер на икономиката още тази година, сочи доклад на Световната банка, публикуван във "Файненшъл таймс". Изчисленията показват, че до края на тази година Китай ще бъде по-голяма икономика от САЩ.

Повечето икономисти смятат, че Китай ще се превърне в най-голямата икономика в света през 2019 г., но според последните данни това ще се случи много по-рано. САЩ станаха световен икономически лидер през 1972 г., изпреварвайки Великобритания.

"Файненшъл таймс" отбелязва също, че статистическите данни, предоставени от международната програма "ICP", са стандартни за много правителства, частния бизнес, както и за Международния валутен фонд. В основата на метода на изчисление е пресмятане на паритета на покупателната способност между различните страни. Така се избягват неточностите, причинени от колебанията на валутните курсове.

ICP пусна статистически доклад за икономическото състояние на света през 2005 година. Новото изследване показва, че икономическият подем на Китай е по-мощен от всяка прогноза.

В същото време според доклада на Световната банка за обема на светов-

ните икономики, направен въз основа на равнището на БВП и брутният национален доход от 2013 г., БВП на световната икономика е 71,7 трилиона долара. Световен лидер по този показател остава американската икономика с 15,09 трилиона долара. Икономиката на Китай, която през 2011 година надмина тази на Япония, съставлява 7,3 трилиона долара, а Русия остава с 2,01 трилиона долара.

Междувременно Международният валутен фонд рязко - от 2,7% до 1,9% - понижи прогнозите за икономическия ръст на 22 страни от Централна, Източна и Югоизточна Европа за тази година. Проблемите са в слабия ръст в еврозоната и волатилния характер на финансовите пазари, но ситуацията се утежнява от непрекъсващата криза в Украйна, обявяват експерти, пише "РБК Дейли". В предишната публикация относно прогнозите за световния икономически ръст МВФ призова да не се драматизират макроикономическите последствия от геополитическата украинска криза. Сега експертите от организацията отбелязват, че нарастването на напрежението в региона може да се отрази негативно не само на икономиките на Русия и страните от Общността на независимите държави, но и на развиващите се и развитите страни

в Европа, съществено отслабвайки темповете на излизането на региона от рецесия.

Ключово негативно въздействие на динамиката на растеж в региона оказват две икономики - Русия и Турция, за които МВФ понижи съществено своите прогнози. За ръста на руския БВП организацията потвърди понижението, предупреждавайки, че страната изпитва съществено снижение на потенциала на растеж, като през текущата година ръстът на БВП на Русия няма да надхвърли 1,3%, докато през октомври прогнозата бе за 3 на сто. През 2015-а руската икономика според фонда ще отбележи ръст от 2,3%, докато по-рано се очакваше 3,5 на сто.

Слабата динамика на БВП на Русия ще удари по нейните съседи. По мнението на експертите от МВФ негативните последствия касаят Молдова, Беларус и балтийските страни. По оценки на фонда допълнителната ескалация на конфликта в Украйна може да окаже влияние на състоянието на икономиките на европейските страни. И въпреки че за по-голямата част от Европа икономическите връзки с Русия и Украйна извън енергийния сектор са ограничени, много страни ще усетят влиянието на кризата чрез търговските и финансовите канали.

Разбиха канал за трафик на хора към България и Гърция

Турската полиция е разкрила престъпна група, която е организираща нелегален трафик на хора от близкосточни държави към България и Гърция. Силите за сигурност в Истанбул и Одрин са задържали 12 души, които организирали нелегален трафик на имигранти от близкосточни държави към България и Гърция.

Екипите предприели едновременно акции на 16 различни адреса в Истанбул. В

едно от претърсените жилища били намерени над 50 имигранти от Афганистан, Ирак, Пакистан и Палестинската автономия. Каналджите взимали между 500 и 2000 долара на човек.

Всички от престъпната група са били задържани и предадени на съдебните власти, които са издали заповед за задържането им в ареста. Имигрантите ще бъдат експулсирани.

Сирийските химически оръжия са унищожени

Сирийските власти заедно със съвместната мисия на ООН и Организацията за забрана на химическо оръжие (ОЗХО) успяха да унищожат и изведат всички токсични вещества, с изключение на тези, които се съхраняват на територията на един обект, обсаден от бунтовници. Това съобщил постоянният представител на Сирия в световната организация Башар Джафари.

"Химическите оръжия са отстранени от всички обекти с изключение на един, който е обсаден от терористи. Ако не се вземе това предвид, обезвредени или унищожени са 100 процента от токсичните вещества", каза той.

ЛОНДОН ПОНЕСЕ УДАР ПО ВЪПРОСА ЗА ДАНЪКА ВЪРХУ ФИНАНСОВИТЕ ТРАНЗАКЦИИ

Кампанията на Великобритания срещу предлаганата в Европейския съюз такса върху финансовите трансакции понесе сериозен удар в сряда, след

като съдът на ЕС реши, че тълкуването на данъка е преждременна, предаде АФП. Европейският съд в Люксембург реши, че противопоставянето на

Лондон на данъка върху финансовите трансакции не трябва да попречи на 11 страни членки на ЕС да продължат плановете по налагането му.

кратки

СДСМ върна депутатските мандати

Изпълнителното бюро на опозиционния Социалдемократически съюз на Македония (СДСМ) взе решение за връщане на депутатските мандати, спечелени след проведените в неделя парламентарни избори, предаде македонското електронно издание ПЛУС инфо. Говорителят на партията посочи, че няма да се внасят жалби до Държавната избирателна комисия, тъй като внесените досега са били отхвърлени.

Нови избори в Тайланд през юли

В Тайланд ще бъдат проведени нови избори на 20 юли, които ще бъдат част от усилията на властите да разрешат продължаващата вече шест месеца политическа криза в страната. В Тайланд де факто няма действащо правителство от декември. Изборите от февруари бяха бойкотирани от опозицията.

В Ирак гласуваха за парламент. Изборният ден бе съпроводен от редица Происшествия. Снаряди бяха изстреляни срещу две избирателни секции близо до Багдад. Друга бомба уби две жени, въпреки засилените мерки за сигурност

Взривове в руски военен склад взеха жертви

Най-малко 11 души са загинали вследствие на взривовете в склад с боеприпаси в руския Забайкалски край. В същото време, над 2000 души са били евакуирани заради инцидента. 23 души са ранени при експлозиите, които според руското министерство на отбраната са предизвикани от горски пожар в близост до склада.

Над 9000 деца войници в Южен Судан

Над 9000 деца са привлечени като войници и участват в 4-месечната гражданска война в Южен Судан, предаде АФП, позовавайки се на Върховния комисар на ООН за правата на човека. ООН подчерта още, че деца са били убивани при произволни атаки срещу цивилни граждани, които са били избършвани и от двете враждуващи страни.

Най-малко 35 души са загинали в резултат на серията торнадо, които извадиха със земята цели квартали в шест щата на САЩ, предаде АФП. Синоптици предупреждават за вероятност в засегнатия регион да падне градушка с размерите на бейзболна топка

Путин не разрешил санкции срещу САЩ и ЕС

Трябвало всички страни в конфликта да сгнат на масата за преговори

Руският президент Владимир Путин заяви, че правителството на Руската федерация е предложило да се въведат ответни санкции срещу САЩ и ЕС, но той не е дал разрешение за това, предаде ИТАР-ТАСС. Той обаче добави, че "ако нещо подобно продължи, то ние, разбира се, трябва да помислим за това кой и как работи в ключовите сектори на руската икономика, включително в енергийния сектор".

Путин отново отправи обвинения към САЩ, че дирижира украинската криза, но остават в сянка. "Мисля, че това, което се случва сега, ни показва кой наистина ръководи процеса отначало", каза той.

Руският президент отново отхвърли твърденията за участие на руски военнослужещи в събитията в Украйна. "Отговорно заявявам, че в Украйна няма нито руски инструктори, нито специални части, нито войски - няма никой", заяви Путин, обвинявайки Запада, че сам е "забъркал кашата" в Украйна, а сега търси виновни и затова е наложил санкции на Русия.

"Трябва всички страни в конфликта да седнат на масата за преговори, да се отнесат с уважение към женевските споразумения. Това значи, че властите в Киев трябва да пуснат от затвора хората, на които народът на Украйна се доверява и избира за свои лидери, трябва да се започне пряк диалог, трябва да се разоръжат радикалите, да се освободят всички сгради и по равен начин да се отнасят към законните права на онези, които живеят на други територии, имам предвид преди всичко Югоизтока, да се започне диалог и да се намери компромис", каза Путин пред журналисти.

Според информирани източници на Газета.ру Путин и Медведев ще пристигнат на 9 май (Деня на победата) в Крим. Преди това руският президент ще приеме парада на Червения площад. После ще отпътува за Севастопол, където тази година празнуват 70 г. от освобождението от нацизма.

Руският външен министър Сергей Лавров пък потърси подкрепа от

съюзниците на Москва в Латинска Америка във връзка с кризата в Украйна. Русия и съюзниците ѝ в региона се застъпват за мирно уреждане на кризата в Украйна чрез преговори, включващи всички страни, заяви пред репортери министърът след среща с президента на Никарагуа Даниел Ортега. По думите на Ортега санкциите на ЕС и САЩ срещу руски лидери "по никакъв начин не са от полза". Лавров преди това беше в Куба, където заяви, че отхвърля санкциите, наложени на Русия "въпреки здравия разум", и обвини Запада, че се опитва да прикрие собствен си провал в политиката спрямо Украйна.

Междувременно обстановката в източната част на Украйна остава крайно напрегната. Проруските сепаратисти продължават да печелят терен и държат в плен наблюдатели от ОССЕ. На площад "Независимост" в центъра на Киев във вторник вечерта стана масов бой между така наречената "Самоотбрана на Майдана" и десни активисти на организация "Украински патриоти".

В Луганск около 3000 души шурмуваха сградите на местната администрация и полиция. В Донецк поддръжници на самопровъзгласилата се народна република завзеха кметства и полицейски участъци. Въоръжен отряд от Крим, за който се предполага, че се ръководи от руски командир, установи

военен контрол в Славянск. Временният президент на Украйна поиска да бъде изцяло обновен личният състав на милицията в източната част на страната.

В същото време беше съобщено, че спецчасти са премахнали два поста на сепаратистите в Донецка област.

Властите в Украйна пък привидоха армията в пълна бойна готовност. Временният президент Александър Турчинов обяви, че има реална опасност Русия да нападне страната. Турчинов обяви решението си след съвещание с шефовете на областната държавна администрация в Киев.

За първи път от разпадането на СССР през 1991 г. руските работници и синдикати ще участват в голяма манифестация на Червения площад в Москва по повод 1 май, Международния ден на труда. "Крим се върна в Русия и синдикатите се връщат на Червения площад", заяви Сергей Чернов, председател на Федерацията на синдикатите в Москва по повод организираната манифестация. Очаква се в манифестацията да се включат 2 млн. руснаци

Руснаците са щастливи хора

Руснаците се чувстват по-щастливи, отбелязват социолозите. По данни от проучването на Руския център за изследвания на общественото мнение през последната година този показател се е увеличил с 5 точки и е достигнал максималните 64 за последните 25 години, съобщи ИТАР-ТАСС.

Резултатите от проучването посочват, че 78% от руснаците се чувстват щастливи, при това тези стойности се поддържат през последните две години. Най-щастливи се чувстват хората на възраст от 18-24 години и хората с висше образование. Едва 14% са отговорили, че не се чувстват щастливи.

САМОЛЕТИ НА НАТО ОХРАНЯВАТ БАЛТИЙСКИТЕ РЕПУБЛИКИ

Съединените щати предадоха на Великобритания, Дания и Полша охраната на въздушното пространство на трите балтийски републики в рамките на НАТО. Алиансът реши да засили военното си присъствие в

Източна Европа, за да успокои страни от региона. Британските, датските и полските военни самолети започват да патрулират във въздушното пространство на Литва, Латвия и Естония от днес с по 4 военни самолета.

Канада изпрати и 6 изтребителя F-18 в Румъния за разузнавателни мисии и учебни цели. Съединените щати отделиха 600 военни в Полша и балтийските републики за учения.

„Газпром“ и OMV подписаха споразумение за „Южен поток“

"Газпром" и австрийският гигант OMV подписаха в Москва споразумение за изграждането на трасето на газопровода "Южен поток" на австрийска територия. Това дава ход на намеренията проектът да има крайна точка в Австрия, съобщиха от базираната там компания. Това се случва въпреки западните санкции срещу Москва, отбелязва Ройтерс. До страната ще бъде доставян природен газ от до 32 млрд. куб. метра годишно. Газът ще се транспортира до Баумгартен. Първите количества се очаква да бъдат доставени през 2017

г., пълните доставки на газ се прогнозира за януари 2018 г.

От OMV посочват и че очакват нужните разрешителни за австрийското трасе на газопровода да бъдат получени до края на 2015 г.

Не можем да предвидим какво ще се случи в краткосрочен план, но в дългосрочен сме убедени в приноса на "Южен поток" в сигурността на газовите доставки за Европа. Това коментира говорителят на OMV пред Ройтерс в отговор на въпрос за ефекта от санкциите върху проекта.

ДАЧИЧ:

СЪРБИЯ ЗАПАЗВА НЕУТРАЛНА ПОЗИЦИЯ ПО УКРАИНСКАТА КРИЗА

Новият външен министър на Сърбия Ивица Дачич заяви, че страната му ще запази неутралната си позиция по отношение на кризата в Украйна, предаде сръбското електронно издание Vesti online. По думите на Дачич Сърбия никога няма да се присъедини към каквито и да било санкции към Русия. "Уважа-

ваме териториалната цялост на страните членки на ООН, включително и на Украйна, но от друга страна, Сърбия никога няма да се присъедини към санкции срещу Русия", посочил Дачич.

Междувременно "Уолстрийт джърнъл" пише, че американският президент Барак Обама ще настоява

за налагането на по-сурови санкции срещу Русия при посещенията на германския канцлер Ангела Меркел във Вашингтон тези дни. Освен това Обама искал да сключи с Меркел и споразумение за това какви по-строги санкции може да предизвикат нови стъпки на Москва по украинския въпрос.

47% от американците искат по-малка намеса на Вашингтон в световните дела

Почти половината американци се обявяват страната им да бъде по-малко активна в международните дела, показва съвместно допитване на в. "Уолстрийт джърнъл" и телевизия ЕнБиСи.

Цели 47% от американците искат да отслабне въвлечеността на САЩ в световната политика, докато на противоположното мнение са едва 19 процента. Доволни от се-

гащото участие на Вашингтон в световните дела са 30 процента.

При подобно допитване през 2001 г. само 14% от американците са смятали, че страната им трябва да бъде по-малко активна на международната сцена, докато за по-активни действия са призовавали 37 процента.

Допитването бе проведено от 23 до 27 април.

Австрийските социалдемократи искат промяна в Европа

Те настояват за политика в интерес на хората, строги правила при лобирането и по-голяма прозрачност

Маргарита САМСАРОВА,
специално за ДУМА, Виена

Социалната справедливост е душата на социалдемократията. Австрийската социалдемократическа партия (АСП) се бори за Европа, в която да има работа и справедливост. С тези думи австрийският федерален канцлер и лидер на АСП Вернер Файман даде старт на официалното откриване на предизборната кампания на партията в Айзенщадт, столица на провинция Бургенланд.

“През последните години ясно видяхме какъде води пътят, когато неолибералите и консерваторите задават тона: тогава думата има финансовата индустрия. Европа се нуждае спешно от промяна в курса. Само когато социалдемократията излезе подсилена от тези избори, ще имаме шанса да сложим началото на нов път на развитие.” Така водачът на листата на Австрийската социалдемократическа партия за евродепутати Ойген Фройнд даде ясно да се разбере колко голям е залогът на изборите на 25 май. Нужна е спешна промяна на курса към социална и справедлива Европа. Само социалдемократите са гарант, че тази промяна в курса ще бъде осъществена, категоричен бе той.

“Консерваторите правят политика в интерес на финансовата индустрия, а не в името на хората. Гласуването на депутатите в Европейския парла-

мент красноречиво показва какви позиции те наистина зачитат. Евродепутатите от АСП гласуваха срещу това ЕС да предава резервационни данни на САЩ, срещу процеса на франинг за добив на шистов газ; за изграждането на социални жилища, за равнопоставеност при заплащането на жените и мъжете. А евродепутатите от Австрийската народна партия (АНП) дадоха своя глас за противоположните позиции, което означава, че те гласуват срещу интересите на хората в Австрия”, посочи Фройнд.

Той настоя също за строги правила при лобирането и за по-голяма прозрачност. Според проучване на неправителствена организация “Трансперънс интернешънъл” (“Прозрачност без граници”) на Европейския съюз му липсват правила за лобирание, контролни механизми и твърдото желание за прозрачност. Три четвърти от лобистите са в услуга на концерните и финансовата индустрия. Голяма част от лобистите освен това не са включени в регистъра за вписвания на тези организации. През март групата на Европейската народна партия, включително и евродепутатите на АНП, бе единствената, която отхвърли предложение на Европейския парламент за повече прозрачност, припомни австрийският социалдемократ. “Корупцията и скритото лобирание не трябва да имат място в един демократичен Европейски съюз”, категоричен бе Ой-

ген Фройнд.

Финансовата индустрия изразходва над 120 млн. евро годишно за лобирание в Брюксел и за нея работят над 1700 лобисти, чиято задача е да влияят върху политиката на ЕС, показва скорошно проучване на “Корпоративна Европа” - неправителствена организация, която си е поставила за цел да разобличава корпоративното лобирание в рамките на Евросъюза. Представителството на Австрийската федерация на профсъюзите и на Австрийската камара на труда в Брюксел.

Резултатите от социологическото изследване на “Галъп” за април в Австрия показват, че предстои оспорвана борба между социалдемократите и консерваторите на изборите за Европейски парламент. Австрийската социалдемократическа партия продължава да води пред Австрийската народна партия. На предишните избори за ЕП австрийските консерватори спечелиха първото място с 30 на сто подкрепа, докато сега подкрепата за партията е паднала на 23 на сто. Крайният резултат ще зависи от това кой ще успее да мобилизира повече от своите избиратели да излязат да гласуват. Около 6,4 милиона австрийци и граждани на ЕС, намиращи се в Австрия, имат право да излязат пред изборителните урни.

Водачът на листата на австрийските социалдемократи Ойген Фройнд настоява за спешна промяна на курса към справедлива и социална Европа

НАТО игва в Украйна

Натовските инструктори готвят украинските военни

Евгений ШЕСТАКОВ

Прагматичното сътрудничество между Русия и НАТО е спрано. Това красноречиво демонстрира курса, към който смята да се придържа алиансът в бъдеще. Дипломатическите контакти на ниво постоянни представители ще се запазят, но ще носят, очевидно, формален характер.

Ръководството на блока озвучи плановите си по отношение на Украйна. Кратко те могат да бъдат изразени с фразата от комуникетата на заседанието на външните министри на страните от НАТО в Брюксел. Тя звучи така: за НАТО е важно “Украйна да има боеспособна армия”. Възникват два закономерни въпроса. Първият - защо, всъщност, това е важно за алианса? Вторият - кого смята за потенциален противник тази боеспособна украинска армия?

Сегашните власти в Киев на думи твърдят, че въпросът за влизането на Украйна в състава на алианса, още повече разпо-

лагането на територията ѝ на натовски военни бази не стои. Политиците се позовават на заложения в конституцията извънблоков статут на страната. На практика обаче нещата стоят другояче. Натовските военни вече се стягат за Украйна.

Струва си да се чуят кандидатите за президентския пост Юлия Тимошенко или Пьотър Порошенко, за да се разбере: извънблоковият статут няма да издържи дълго. В Брюксел няма да се поколебава, ако се появи шансът, да разположат свои бази в Украйна. Затова за алианса е толкова важно да разшири сътрудничеството си с Киев в отбранителната сфера, да свикне украинските с мисълта, че натовските военни са новите им приятели. Затова ръководството на блока е заинтересовано от създаването в Украйна на оборудвана с натовско въоръжение и действаща по натовските стандарти армия, която ще вижда в Русия свой враг.

Неведнъж в миналото, участвайки в министерските срещи “Русия-

НАТО”, съм чувал обяснението, че в сегашния си вид алиансът е не военна, а преди всичко политическа организация. В тази връзка експертите предричаха на блока скорен край, тъй като съществуването при липса на външни врагове губеше смисъл. Партньорството с Москва лишаваше натовските стратегии от конкретен враг, караше ги спешно да търсят нови врагове като международния тероризъм, Иран или Северна Корея.

Сега от гледна точка на НАТО ситуацията се е променила. Съединяването на Крим с Русия веднага се отрази на реториката на ръководителите на блока.

Изброяването на мерките, които смята да предприеме алиансът, впечатлява с новото на враждебност спрямо Русия. Вашингтон поиска от властите на Румъния решение да увеличи броя на своите военнослужещи и самолети в черноморската авиобаза “Михаил Когелничану”. Бро-ята на американските военни нараства от хиляда

до 1,6 хиляди души.

Над територията на Румъния и Полша осъществяват постоянни полети самолети “Ауакс”. Благодарение на САЩ е улеснен броят на изстребителите в страните от Прибалтика. “Ние възнамеряваме да засилим и да обновим военното планиране, провеждането на учения, да приемем решение за допълнително разполагане на сили”, заяви генсекът на НАТО Андерс Фог Расмусен.

Полският премиер Доналд Туск, недоволен от това как НАТО увеличава военното си присъствие на територията на страната му, призова алиансът да действа по-решително. В дългосрочен план става въпрос за създаването в Източна Европа на постоянни бази на алианса. Експертите са убедени: решението за изграждане на бази в Русия ще възприемат като провокация, изискваща равнозначен отговор.

Изброяването на военните приготовления на НАТО създава впечатление, че организацията се готви за война. Но с кого? Никой не е заплашвал

Российская Газета

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

страните от блока, не са се случили никакви геополитически промени, засягащи границите на влизаните в алианса държави.

Отговор на въпроса защо е обявена мащабна “мобилизация” даде Расмусен. Цитирам: “Изключително е важно да се направи така, че светът да разбере, че ние сме изпълнени с решимост да осигурим ефективна отбрана и защита на нашите съюзници, на нашето население”.

Лесно е да разберем за какви съюзници говори ръководителят на НАТО, като погледнем плана за взаимодействие между структурите на алианса и бившите съветски републики, влизали в организацията “Източното партньорство”. В Украйна страните от НАТО изпращат експерти, “които ще оценят нуждите на Киев от чужда помощ, в това число техническа”.

“Ние ще увеличим способността на киевските военни да оперират с въоръжените сили на съюзниците от алианса, с тази цел ще предоставим по-голям достъп до уче-

нията на НАТО”, не скри плановите Расмусен. През 2014 г. в Украйна са планирани провеждането на осем учения с участието на военнослужещи от държавите на НАТО.

Ще бъде разширено сътрудничеството на алианса с Молдова, Армения и Азербайджан. Според данни на “Шпигел”, в Кишинев за координиране на съвместните учения и повишаване на квалификацията на местните военнослужещи НАТО ще изпрати офицер за връзка. С Баку ще засили сътрудничеството в енергийната сфера и сферата на киберсигурността. В Армения НАТО смята за приоритет повишаването на квалификацията на военнослужещи НАТО ще изпрати офицер за връзка.

Своя оценка на брукселските договорености между НАТО и Украйна даде руският външен министър. “Миналият опит на Киев да се оближи с блока доведе до замразяване на руско-украинските политически контакти, “главоболие” в отношенията между НАТО и Русия, разделяне на украинското общество”, заяви Сергей Лавров.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Задача номер едно са работните места

С победа в евроизборите ще продължим социалната политика на кабинета, казва зам.-председателят на парламентарната група на Коалиция за България, председател на комисията по труда и социалната политика

Интервю на Ева КОСТОВА

□ *Казахте преди ден в Ботевград, че победата на БСП на евроизборите ще допринесе за продължаване на социалната политика на кабинета, политика, която беше обявена за приоритет номер едно още в началото на мандата. Какво по-точно предстои на фона на постигнатото досега и в контекста на нашите вътрешни проблеми?*

- Кампанията за евроизборите минава и с национален знак. На много от срещите си говорим по въпроси от социалната политика, които възбудят хората. Затова за нас е важна победата на европейските избори, за да можем да продължим този тип национална политика, която започнахме още миналата година.

Още през втората половина на 2013 г. актуализирахме бюджета на ГЕРБ и увеличихме средствата за отглеждане на дете между първата и втората година, средствата за децата с увреждания, приехме закона, с който държавата гарантира през Държавния гаранционен фонд б заплати на работещите, чиито фирми са фалирали и те не са си получили възнаграждението - всяка една до 1200 лв. Освен това увеличихме с 60 хил. броя на семействата, които получиха енергийни помощи през зимата, и осигурихме средства за коледната добавка на най-бедните пенсионери. Тогава още дадохме знак, че грижата за слабите ще бъде приоритет и на правителството, и на парламента. Затвърдихме този знак с бюджета за 2014 г., където се отделиха 13 млрд. лв. за социални политики - това е около 1/3 от разходите на бюджета на държавата. Бе увеличена отново минималната заплата от 310 на 340 лв. от 1 януари, обезщетението за отглеждане на дете - на 340 лв., великденските добавки за пенсионерите, индексирани на пенсията от 1 юли. Необходимо ни е победа, за да продължим в тази посока.

□ *По-висока социална отговорност обеща премиерът Орешарски. Какво означава това на практика? Защо то виждаме критикари като Баренов и различни представители на партии, които търсят винаги под вола теле и твърдят, че най-малко се харчи за социална политика.*

- Това е абсурд. Човек като види фактите, разбира, че това не е вярно твърдение, че е популистско и е предизборна поза. Социалната отговорност, казано по-просто, означава по-високи доходи, повече работни места и повече средства в помощ на хората, които не могат да се справят сами в кризата. За да се осигурят те, са необходими действия като тези, които предприехме още миналата година. Първо, държавата да гарантира увеличение на

онези доходи, които тя определя и плаща. Това е минималната работна заплата. Тя бе увеличена от 1 януари, в 3-годишната прогнозна рамка е заложено догодина също да бъде увеличена и през 2016 г. да стигне 420 лв. Другият подход, който правителството и държавата пряко могат да осигурят и прилагат, е със средствата по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" и Националния фонд за действие по заетостта да се отделят средства за разкриване на нови работни места. Втората посока на действие е прилагането на такива мерки за работа на фирмите и на икономиката, че те самите да разкриват нови работни места.

Миналата година правителството издължи всичко на българските фирми, което се дължеше, възстанови ДДС. И ефектът не закъсня - за тримесечие националната статистика отчита, че бизнесът е разкрил 63 хил. нови работни места.

□ *Синдикатите имат много идеи, които споделят в Тристранния съвет за социално сътрудничество, в комисията при парламента, вие добре знаете какви са техните искания. Как гледате на възможността да бъдат осъществени част от тях, при положение, че доходите са една твърде чувствителна тема в българското общество?*

- Част от техните искания са включени в бюджета за 2014 г. и аз честно споделям, че очаквам поне едно добро-намерено изречение да се каже от тяхна страна, когато обсъждахме бюджета - да бяха казали: дадохме ви 28 искания, 20 от тях са включени в бюджета. На този етап това е възможно, добре е, че

Снимка: Благоевска ЦВЕТКОВА

КОРНЕЛИЯ НИНОВА е родена на 16 януари 1969 г. в с. Крушовица, област Враца. Завършва юридическия факултет на СУ "Св. Климент Охридски". Работила е в Софийския градски съд като стажант-съдия, а в периода 1995-1996 г. е юрисконсулт на Столичната община. От 1996 до 1997 г. е следовател в столичната следствена служба. В периода март-август 1997 г. е юрисконсулт на БТК, а между 1997 и 2005 г. е изпълнителен директор на "Техноимекс" АД. От септември 2005 до 2007 г. е зам.-министър на икономиката и енергетиката, отговаря за външноекономическата политика. През декември 2005 г. е председател на УС на "Булгарбак Холдинг" АД. Депутат в 42-то Народно събрание от КБ, зам.-председател на ПГ, член е и на комисията по икономическата политика и туризъм, на групите за приятелство България-Русия и България-САЩ. Владее английски и френски език.

Социалната отговорност означава по-високи доходи, повече работни места и повече средства в помощ на хората

го направихте. Не ги получихме тези добри думи, но сме си свършили работата. Част от исканията им обаче на този етап и така, както ги представят, са неприемливи. Например днес е актуално и се обсъжда увеличаване на майчинството с шест месеца. По средата на годината това е невъзможно. В Закона за бюджета на НОИ е фиксирано майчинството, не смятаме да правим актуализация на бюджета му за тези 6 месеца. Нямам и аргумент, защото майчинството е най-дълго в България спрямо другите европейски държави - 1 година се получават 90% от възнаградението, което е получавала майката преди раждането на детето. Синдикатите имат и разумни искания. Има-

ме с тях добър разговор, няма напрежение, чуват се аргументите. Въведохме и една практика, която за пръв път се случва в парламента - предложения, които са влезли директно в НС и се отнасят за доходи, труд и въобще социалната тема, да не се гледат в нашата комисия по труда и социалната политика, преди да са минали през Тристранния съвет, т.е. преди да се произнесат работодателите, синдикатите и правителството. Дотогава нищо не се гледа, законът не ни задължава да го правим така, но и аз като председател на комисията въвеждам тази практика, за да има нормален разговор със синдикати, с работодатели, те да нямам усещането, че някой ги заоби-

каля и прави нещо зад гърба им. Първо трябва да се чуят, да си кажат аргументите в Тристранния съвет, след това вече да седнем и да правим разумните неща, ако са възможни.

□ *А с работодателите имате ли чувателност и също разбирателство?*

- Да, също. Част от техните предложения вече сме приели в някои от законите. Промени има в Кодекса на труда и в антимонopolното законодателство.

□ *Какви бяха промените в КТ, защото там имаше искания, които не бяха много споделени със синдикатите.*

- Част от исканията не приехме. Например имаше такова да се ограничат някои

от синдикалните дейности или да се отнемат някои от трудовите права. Имаше една екзотична идея за уволнение по факс, по телефон или как беше точно не си спомням, но не в писмена законна форма, както изисква КТ, което, според нас, би нарушило трудовите права на хората. Но сме винаги отворени за разумните предложения в разумен диалог.

□ *А обсъждате ли идеи за промяна в структурата на заплащането в науката и образованието, където всички твърдят, че то е силно подценено и се нуждае от бърза промяна?*

- Вярно е, трудът на учителите трябва да бъде сериозно възнаграждаван. Статутът на учителите трябва да се подобри. То не става само чрез заплащане, а с едни комплексни усилия на обществото и на семейство, за да върнем учителя на мястото му на уважаван човек. В парламента все още няма такива предложения, такова обсъждане не сме правили. Знам за идеите на Министерството на образованието, но като предложение до нас все още не е идвало. Бихме подкрепили едно увеличение на доходи на учители, но не познавам конкретните параметри - за кои учители, по какъв начин, откъде ще дойдат средствата. Говоря принципно, че този труд трябва да се възнаграждава справедливо.

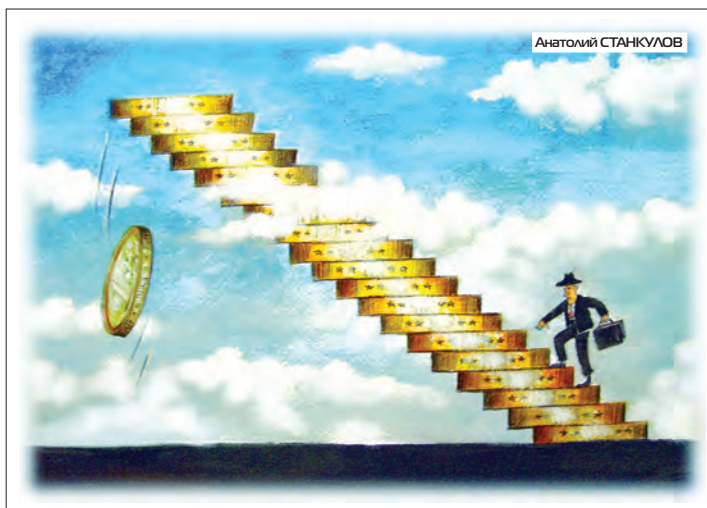
□ *Каква е приоритетната тема в комисията по труда и социалната политика след празниците, да кажем, или в близките месеци?*

- Работни места, абсолютно на задача номер едно и по-конкретно младежката заетост. Знаете сигурно, че получаваме 100 млн. европейски средства за младежка заетост, те трябва да се насочат само към млади хора, които са до 29-годишна възраст и става въпрос за първото им работно място. МС разработи правила, по които ще се условяват тези средства, получихме одобрението на Брюксел, вече трябва да финализираме този процес, за да могат младите хора да започнат първата си работа. Това ни е важна задача за след изборите. Другият важен въпрос е оперативната програма "Развитие на човешките ресурси". Тя изтече в края на м.г., а новата още не е стартирала и доста хора, които бяха заети по нея, се окачаха безработни. За да запълним този празен период от време, в който те са безработни, поисквахме от Брюксел и получихме разрешение за стартиране на новата програма с национални средства и след това те да бъдат възстановени от Европа. Така че това също е важно, започваме през май. И третото е програмата за 5-те хиляди души, наети от бюрата по труда за помощ на МВР - борба с битовата престъпност. Тази програма също стартира сега през май. Трябва добре да я организираме, за да гарантираме и в малките населени места помощ на населението.

ДУМА

ВАЛЕНТИН
ГЕОРГИЕВ

Забранените такси могат да бъдат заместени с други с нови имена. Така публично, без капка съвест и уважение към правилата шефът на Асоциацията на банките в България Левон Хампарцумян провокира колегите си за отпор на приетите неотдавна промени в Закона за потребителския кредит. Според тях след 23 юли т.г. банките вече няма да имат право да налагат такси и коми-

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Лихви за банкерска съвест

сионни за усвояване и управление на кредита.

Да, но не би! Наглостта, алчността и арогантното отношение на някои персони изглежда не познават граници. Защото да заявиш официално, че ще заобикаляш закона, вместо да го изпълняваш, означава злоупотреба, а тя трябва да бъде подобаващо наказана - от солена глоба за първи път до отнемане на лиценза, при втори опит. Ако, разбира се, има държава, която е на мястото си. Другото би означавало, че депутатите ни са сътворили поредното недоразумение, за да хвърлят прах в очите на хората и с лобистско недоглеждане са оставили "вратички" в угодна на лихварите.

"Всяка финансовата институция ще реши в следващите три месеца сама какво ще избере. Със си-

гурност ще има случаи, в които таксите ще влязат в цената на кредита по някакъв начин", твърди пред в. "Преса" и шефката на Банка ДСК Виолина Маринова. Похвално! А какви приспивни приказки се леят иначе по разните захаросани симпозиуми за "отличното партньорство" с клиентите и държавните институции? Да не говорим за подвеждащите реклами, сякаш хората от добро са тръгнали да теглят заеми. Да печелиш с виртуални лихви на чужд гръб е висша форма на паразитизъм. Тази банална истина може и да не се вписва в моралния кодекс на лихваря, но призивите за неспазване на закона определено не са признак на европейско поведение и претенция за цивилизованост.

Некоректно би било, разбира се, да хвърляме

отсега сянка върху целия банков сектор. Хампарцумян и Маринова обаче трябва да са наясно, че с обясненията си стимулират формирането на картелно споразумение, което попада под ударите и на други закони. За да го правят така безпардонно, изглежда се опират на пословичната безнаказаност и безконтролност у нас. И сигурно са прави, примери бол. Защото думите им звучат и като насмешка над депутатите и целокупното население, като демонстрация на това кой всъщност "командва парад" у нас.

В тази връзка не забвяха за коментарите си и разните ментори и тинк танкове, които се възхищават от този, който тази закона. Трябва да си с много извратено социално поведение, че да

се кефиш на всичко това, като в същото време псуваш тези, които измислят правилата. Ами дайте тогава да питаме защо трябва да има и закон за движение по пътищата, след като мнозина го заобикалят? Така лека-полека ще се върнем и във времето на канибалите, когато по-здравите зъби и по-големите юмруци са определяли кое е правилно и кое не.

Не ни ли писна непрекъснато да живеем в състояние, при което всички да се прецакват един друг? Пък и да се радваме, че го правим. Що за общество сме, като така смело бичуваме живота си, а се определяме като най-нечестните в света. Е, няма как да вървим напред, когато някой, за да е щастлив, трябва да има друг - прекаран.

Датата

1

ЧЕТВЪРТЪК 1 МАЙ 2014

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ТРУДА И НА РАБОТНИЧЕСКАТА СОЛИДАРНОСТ. Появата

на празника се свързва с международното социалистическо движение и работническите протести за социални права. Началото се поставя на 1 май 1886 г., когато се организира първата в историята обща международна стачка. В американския гр. Чикаго излизат 340 000 работници с искане за въвеждане на 8-часов работен ден. След тридневни протести стачката е разпръсната от полицията, а стачкуващите дават осем жертви. През 1889 г. на учредителен конгрес на Втория интернационал е приета резолюция за честването на този ден. За първи път той се отбелязва през 1890 г. Това е годината, в която е първото честване и в България. Инициативата е на Типографското дружество. Първите масови манифестации у нас са от 1893 г. в София, Пловдив и Видин. За първи път 1 май е обявен за официален празник в България през 1939 г. Официално всяка година се чества от 1945 г. На 1 май е празникът на в. ДУМА и на левия печат у нас.

1873 - ИЗЛИЗА ПЪРВИ БРОЙ НА В. „БУДИЛНИК“.

Редактор на изданието, отличаващо се със своя сатиричен и хумористичен облик, е Христо Ботев. В "Будилник" той публикува стихотворението "Гергьовден" и фейлетона "O, tempora! O, mores!" След бр. 3 вестникът спира да излиза поради липса на средства.

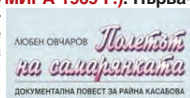
1887 - В ПЕРНИК СЕ РАЖДА ТЕМЕЛКО НЕНКОВ, ПОЛИТИК И СИНДИКАЛЕН ДЕЕЦ (УМИРА 1925 Г.).

Заради участието си в стачката на пернишките миньори през 1906 г. е уволнен от мините и извън време работи във Военния арсенал в София. Срещата с Георги Димитров му повлиява да стане член на БКП. През 1907 г. се връща на работа в Перник като миньор. Оглавява миньорска стачка през 1919 г., за което е изправен пред военен трибунал. Народен представител от БКП през 1919 и 1920 г. По време на априлските събития (1925) е арестуван и убит.

1897 - РАЖДА СЕ РАЙНА КАСАРОВА, МЕДИЦИНСКА СЕСТРА (УМИРА 1969 Г.).

Първата жена в света, участвала в боен полет. По време на Балканската война (1912-1913) е на 15 г. и служи като доброволка в полевата болница край Одрин. На 30 октомври 1912 г. взема участие в боен полет със самолет "Воазен" с командир подпоручик Стефан Калинов и механик Илия Младенов. Излитат от аеродром "Мустафа паша", като полетът им продължава 43 мин. От самолета Райна хвърля позиви над позициите на противника в Одрин с призив за спиране на кръвопролитията.

1933 - ВЪВ ВАРНА СЕ РАЖДА ВАСИЛ АРНАУДОВ, ХОРОВ ДИРИГЕНТ, ПЕДАГОГ (УМИРА 1991 Г.).

Дирижира и раля хора на софийските учители, хор "Родина" в гр. Русе, Българската хорова капела "Светослав Обретенов", Софийския камерен хор "Л. Пипков" при Профсъюзния дом на културата и хора на софийските девойки. Посветил голяма част от живота си на русенския хор "Родина" - един от най-добрите в България. Заслужил артист, професор, бил е декан на театрико-композиторския и диригентски факултет на Българската държавна консерватория.

Просто бизнес, нищо лично

ВЕЛИАНА
ХРИСТОВА

Българските т. нар. десни положения много усилия да протърпят, че Евросъюзът бил забранил да се строи "Южен поток". Което си е чиста проба инсинуация, понеже ЕС няма права да забранява двустранни договори, каквито са тези между отделните страни и Русия за строежа на южната тръба. ЕС, следващ като папе на каишката САЩ, може само да препоръча спирането на строителствата, понеже водещите сили в него очевидно повече гледат да угодят на Чичо Сам, отколкото на собствените си народи, за които липсва

на газ ще създаде тежки проблеми - за България и още три страни те ще са катастрофални. Слава Богу, министър Драгомир Стойнев много бързо се ориентира в полза на държавата ни и още от март, та до ден-днешен е категоричен, че "Южен поток" ще се строи.

В западноевропейските държави обаче отдавна са разбрали, че икономиката не е дясна или лява, тя е единствено ефективна и неефективна. Завчера Австрия и компанията й OMV сключиха договор с "Газпром" за построяване на участъка на газопровода с крайна точка австрийския град Баумгартен. Веднага става ясно защо политическите лидери на Австрия се въздържаха да подкрепят икономическите санкции срещу Русия. Просто защото при тях икономиката диктува политиката, а не обратно.

Насред пиперливите закани на Обама да "неутрализира" Русия с ико-

номически санкции и горчивото бърчане на вежди от страна на ЕС в Русия преди 10-ина дни преспойно пристигнали и шефовете на английско-холандската компания Shell да подпишат разширяване на проучванията и производството на нефт на руска територия. И директно заявиха, че имат интерес да разширят своето присъствие в Руската федерация и с други дългосрочни проекти. Shell и "Газпром" разработват заедно проекта "Сахалин-2" за единствения в Русия завод за втечнен газ.

Малко преди Shell и френският гигант Total, и италианският Eni, и германският Siemens увериха, че ще продължат да инвестират в Русия. Английският външен министър Хейл преди ден пак заяви, че санкциите са глупост. British Petroleum също реши да остане дългосрочен партньор на "Роснефт", чието ръководство е в картелните списъ-

ци на Запада. А зад привличаната усмивка на домакин Путин вероятно прикриваше онова дяволито огънче, което могат да предизвикат т.нар. санкции на Запада за намаляване на енергийната зависимост от Русия.

Никак не е чудно, че рейтингът на Путин в страната му крехи около 90-те процента. Без един изстрел и с лекота той върна на Русия Крим, който по предварителния замисъл на американците, подкрепящи и организирани Майдана и кризата в Украйна, трябваше да стане гнездо на тяхното НАТО. На крупни бизнесофери в ключови отрасли Москва очевидно няма много да обещее. Путин имаше пълната свобода да обяви великодушно, че обратни санкции към САЩ и ЕС той няма да налага. Което и направи вчера. Този човек май кротко поднася и прави за смях Обама и пуделите от неговото обкръжение.

МОНД

LE MONDE diplomatique

БЪЛГАРСКО ИЗДАНИЕ

дипломатик

1 май 2014, година 11, брой 5 (114) - първа част

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

БРЮКСЕЛСКАТА МАШИНА ЗАСИЧА

Командировани работници = работници в окови

Смяна на караула – от 22 до 25 май 2014 г. европейците ще избират депутати. Резултатите от вота ще повлияят върху избора на следващия председател на Европейската комисия. Дали Съюзът ще се откаже обаче от политическия си пътен лист, който в момента се отличава със своя социален гъмпинг?

Жил Балбастьър *

JUAN GENOVÉS. „Мостове“, 2012

Наближава първият микробус. Профсъюзните дейци го спират, питат работниците какви са по народност, подават им листовки на португалски.

Въпреки езиковата бариера, през полуотворения прозорец завързват разговор за правата им. Четиримата мъжете се приближават незабавно. „Моля ви да си вървите по пътя, подхвърля по-възрастният със заплашителен тон. Няма какво да приказвате с тях. Влизайте в обекта.“ Синдикалистите отблъскват енергично четиримата, които се отдръпват встрани.

При всеки следващ микробус, който спира, четиримата субекти отбелязват номера му, дискретно правят снимки, шептят си по някакъв диктофон. Сцената се разиграва през 2014 г. във Франция, точно в Лон-Плаж – нияния земя, брулена от ледения вятър край брега на Северно море.

По-късно става ясно, че агресивният мъж е всъщност отговорникът на строежа на терминала за газ метан на „Електрисите дьо Франс“ (ЕДФ), а другите трима – негови охранители. Никой от тях не се съгласява да отговори на въпросите ни. „При това сме на обществено място, подхвърля Марсел Крокфер – представител на профсъюза ОКТ в „Полимери Европа Франция“. Представяте ли си какво става на самия обект?“

(На стр.3)

ТЕ са четирима, стоят малко встрани от последното кръгово движение, откъдето тръгва тесен път към будката на охраната. Не изпускат от поглед двадесетината активисти на Общата конфедерация на труда (ОКТ), които в тази ранна януарска сутрин, премръзнали и натоварени с пропагандни материали, очакват стотиците работници от съседния огромен обект да застъпят на смяна.

* Журналист.

Le Monde diplomatique на 60 години

През май 2014 г. Le Monde diplomatique става на 60 години. Той обаче няма да се пенсионира. Всъщност смятаме да работим още дълго. Такова е и времето... пенсионната възраст се увеличава.

С течение на десетилетията интелектуалната ангажираност на този вестник остана непоколебима, но ролята му се промени. Още от началото на 70-те години на XX век директорът му Клод Жулиен, а след него и Игнасио Рамоне разбраха, че подобно издание не може да се задоволи (както по време на битката при Диеп Биен Фу или от началото на войната в Алжир) само да предоставя на читателите липсващата информация за събитията. Те си дадоха сметка, че вестникът е призван да предлага ориентири и обяснения, осмислящи пороя от данни, който ни залива всеки ден.

Да информираш, означава да избираш и да отсяваш. Най-безмилостната цензура е, когато всичко се представя едновременно – изображение, звук, коментар на живо, спонтанна реакция. Лавината от второстепенна информация поглъща нишката на важното. Някои анализатори може да смятат решенията ни за произволни, но ние заставаме зад тях. Те са колективни и независими. Колективни, въпреки че навсякъде се налага личното, включително в журналистиката. Нашият месечник залага на труда на един екип и на стотици сътрудници. Той не е кръстовище на текстове, които се наслаждат и си противоречат. А са независими, защото не се подчиняват нито на рекламодатели, нито на акционери. Можем да заявим, несъмнено с известна гордост, че над нас не стои никой.

Освен нашите читатели. Дължим на вас тази годишнина и разчитаме на вас за следващите...

БЕЛЕЖКА НА ФРЕНСКАТА РЕДАКЦИЯ

Машина за наказаня

СЕРЖ АЛИМИ

В КАКВО се превърна европейската мечта? В машина за наказания. Колкото повече се усъвършенства машината, толкова повече се усилива усещането, че взаимозаменяемите елити използват кризите, за да въвеждат все по-строги политики на икономии и да налагат федералната си химера (1). Тази двойна цел се посреща с одобрение в управителните съвети и редакциите. Но дори да добавим към този тесен кръг германските рентистри, няколко подставени лица от Люксембург и голям брой френски ръководители социалисти, това не разширява особено народната подкрепа за настоящия „европейски проект“.

Съюзът не спира да мъмри държавите, чиято първа грижа не е да намалят бюджетния си дефицит, дори когато безработицата расте главоломно. Като цяло те се подчиняват безропотно, затова веднага им се налага коригираща програма (в която целите са изчислени дори след десетичния знак), придружена от график за изпълнение. Затова пък, когато все по-голям брой европейски пациенти се отказват от медицински грижи поради липса на средства, когато детската смъртност нараства, а маларията се завръща, като в Гърция, правителствата не се притесняват, че Комисията в Брюксел може да реагира с гръм и мълнии. „Критериите за конвергенция“, непреклонни, когато става дума за дефицити и дългове, не съществуват в сферата на заетостта, образованието и здравеопазването. Нещата обаче са свързани – да се орежат публичните разходи, почти винаги означава да се намали броят на лекарите в болниците и да се ограничи достъпът до медицински грижи.

В по-голяма степен от „Брюксел“ – обичайния отдушник за всички недоволства, две политически сили предизвикаха и проведоха метаморфозата на монетаристичните догми в доброволно

робство. От десетилетия насам социалисти и либерали си поделят властта и постове в Европейския парламент, в Комисията и в повечето столици на Стария континент (2). Жозе Мануел Барозу, ултралиберал и привърженик на войната в Ирак, беше преизбран преди пет години за председател на Еврокомисията по единодушната воля на двадесет и седемте държавни и правителствени ръководители на Съюза, включително на социалистите. Макар всички да признаваха, че равностойността на мандата му е отчайващо посредствена.

За поста му в момента си съперничат германският социалдемократ Мартин Шулц и люксембургският християндемократ Жан-Клод Юнкер. На 9 април т.г. те се изправиха „един срещу друг“ на телевизионния екран. Кой ли от двамата заяви, че „строгите икономии са необходими, за да се спечели отново доверие“? И кой ли му отвърна, че „бюджетната дисциплина е неизбежна“? Първият, според когото безмилостните „реформи“ на съратника му Герхард Шрьодер представляват „точният модел“, който трябва да се следва, дори вметна: „Не знам какво ни различава.“ Във всеки случай не волята да се закрие европейската икономическа казарма.

(1) Серж Алими, „Федерализъм на пълни обороти“, Монд дипломатик в Дума, 5 юли 2012.

(2) На 7 юли 2009 г. Европейската народна партия (десница) и социалистиче подписаха „техническо споразумение“, според което полският ултраконсерватор Йежи Бузек стана председател на Европейския парламент за периода юли 2009-януари 2012 г. Германският социалдемократ Мартин Шулц зае поста след него.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

Израел – объркан от войната в Сирия

Изминаха повече от три години, откакто Сирия е потънала в кръв. Една трета от населението е поело пътя на изгнанието. Половината от инфраструктурите на страната са разрушени. Хаосът кара съседния Израел да се бои все повече за своята сигурност и да се разкъсва между враждебността си към режима в Дамаск и страха, че джихадистките групировки ще вземат властта до границите му.

НИР БОМС И АСАФ ХАЗАНИ*

В ИЗРАЕЛСКИЯ репертоар не липсват разнообразни термини за назоваване на събитията, които разтърсват арабския свят от няколко години насам. Те отразяват начина, по който различните действащи лица възприемат тези промени. Така например, това, което в първите дни беше „арабска пролет“, няколко месеца по-късно стана опасна „радикална ислямистка зима“, а после, в резултат на упоритата неспособност на управниците да вникнат в същността на извършваните се преобразования, тя се превърна в „близкоизточно сътресение“. Накрая, тенденцията към лошане от оптимизъм към песимизъм се превърна в пълно недоумение.

Израел най-напред беше впечатлен от ефекта на доминантното, предизвикан от самозапалването на Мохамед Буазизи в Тунис, заради което първоначално гледаше на протестите „там“, далеч от границите му, като на удивител-

ен социологически феномен. Вещност Израел е убеден, че стои настрана, че представлява специален случай в региона на Близкия изток. Ехуд Барак – бивш министър-председател (1999-2001) и министър на отбраната (2007-2013) на Израел, смяташе страната си за „вила сред джунглата“. В очите на израелските управници „движението на палатките“ от 2011 г. (1) бе просто лятна авантюра, вдъхновена по-скоро от европейските и американските протестни движения („Възмутените“ и „Окупирай Уолстрийт“), която е повече израз на социално недоволство, отколкото следствие от заразителния ефект на регионалните размирици.

В началото Израел предпочете предпазливо да не се ангажира. Докато „арабската пролет“ заемаше централно място в медиите, промените в Саудитска Арабия, Йемен и Бахрейн бяха напълно премълчани, тъй като не засягаха директно сигурността на израелската държава.

За предпочитане е един вече познат враг

ВСЕ пак, в Израел започнаха да се усещат преки последствия от регионалните размирици, които принудиха управниците да признаят, че арабските протестни движения могат да засегнат националните интереси. Те с тревога гледаха как оръжията, които преди 2011 г. Муамар Кадафи държеше в Либия, взеха да попадат в ръцете на терористични елементи, действащи без контрол близо до границите му. След падането на Хосни Мубарак в началото на 2011 г. бяха извършени атентати в Синай. Те зачестиха със свалянето на Мохамед Мурси през лятото на 2013 г. Следващите египетски президенти, които се бореа да запазят някакво подобие на стабилност на полуострова, не стъмяха да наложат своя авторитет. Тел Авив, който през 1979 г. подписа мирен договор с Кайро, сега се изправяше пред дилема дали да отвърне на терористичните актове, или да порица египетското правителство заради неспособността му да възстанови реда. И

двамата варианта бяха рисковани. Друга възможност беше да се ревизира военната клауза на мирните споразумения и да се позволи на Египет да засили военното си присъствие на Синайския полуостров. Важно решение за гарантиране на бъдещата сигурност за сметка на настоящата.

Но Синай далеч не беше единственият проблем. Прекалено пренебрегваната десабелизация на Йордания също започна да буди растящо безпокойство. Успоредно с това, боевете в Сирия привличаха международните джихадистки организации и влиянието им се засилваше в страната, жертва на хаоса. Израел наблюдаваше събитията с тревога, като все пак разчиташе контролирането от него палестински територии да не се заразит от близкотоизточните вълнения. Терзаше го и въпросът за ролята на държавите при нарастващата намеса на въоръжените групи, след като през 2006 г. ливанската държава не успя да предотврати конфликта между „Хизбула“ и Израел.

През първите месеци след избухването на протеста от

март 2011 г. Башар Асад не пожела да види в него нещо повече от временна буря – едно откъснато от регионалните размирици явление. Според него, петъчните демонстрации бяха ограничени във времето и пространството прояви, които по нищо не приличаха на масово въстание срещу управлението му. Много скоро обаче Сирия се потопи в кървава баня и разразилото се в страната насилие заля целия регион.

Въоръженият конфликт предизвика вълна на страшни страдания и масови преселения. Това породило тревога в света. Стотиците хиляди сирийски бежанци разклатиха устоите на приемащите ги страни като Турция, Ливан и Йордания. Но на Израел, неизменния противник, му бе спестено участието в решаването на проблема. Палестинците отказваха също да съгласуват с Тел Авив помощта за сирийските бежанци. Една по-скоро удобна позиция за държава като Израел, която и без това трябва да се справя с голяма имиграция от африкански работници.

И други аспекти на събитията се оказаха благоприятни за спокойствието на израелските управници. Най-напред, покрай „арабската пролет“ търсенето на решение на палестинския въпрос премина на заден план в международния календар. Докато преди военните действия в Сирия, единствено палестинците се ползваха от статута на бежанци в Близкия изток, след началото на конфликта те бяха изместени от сирийците, които сега са най-многобройната общност в района, живееща в изгнание в чужбина или е изселена от родните си места в страната.

Освен това, страхът от разпадане на Сирия пряко повлия върху взаимоотношенията на партньорите от оста Иран-Сирия-„Хизбула“. Преди Техеран и Дамаск съсредоточаваха усилията си в подкрепа на „Хизбула“. Сега главно Сирия ползва помощта на другите двама, макар че Израел продължава да се опасява да не би Дамаск да снабдява с неконвенционални оръжия организацията на Хасан Насрала. Тази промяна не е за пренебрегване, особено ако си припомним, че израелските управници в исторически план винаги са имали склонност да възприемат геополитическите събития през призмата на съображенията за сигурност. Поради това те чисто и просто игнорират онова, което няма отношение към тях. Тел Авив смяташе, че режимът на Башар Асад е обречен и се задоволи със статута на външен наблюдател. През 2012 г. той отбеляза със задоволство съксяването на отношенията между Дамаск и палестинската „Хамас“. А пред задълбоча-

ването на конфликта не един израелски управник възприе формулировката, която бившият премиер Менахем Бегин бе използвал в съвсем различен контекст: „Желая успех и на двете страни“.

Падането на режима на Асад би послужило на израелските интереси, тъй като би отслабило ирано-шиитската ос. За сметка на това обаче, предвид слабостта на светската опозиция, една победа на бунтовниците може да доведе до установяване на враждебен ислямистки режим в самия заден двор на еврейската държава. Башар Асад е явен, официален противник, който управлява от своя дворец и с когото е ясно как да се общува. За разлика от него, бунтовниците не са познати адресати, а дори и да са, техните пощенски кутии ще са толкова много, че да се воюва или преговаря с тях, би било невъзможно по начина, по който това става с държавен противник – бомбардиране на стратегически обекти, съобщения, предадени от трети страни, и т.н.

Израел почти успя да не взема открито страна. Дипломатическите усилия, които доведоха до програмата за разрушаване на сирийския арсенал от химически оръжия, го разтовариха от ред грижи. Командването на Вътрешния фронт на въоръжените сили, който отговаря за гражданската отбрана, преустанови производството на газови маски. Що се отнася до прехвърлянето на стратегически оръжия (по-конкретно от Сирия към „Хизбула“) или до разширяването на бойните действия към

Голанските възвишения (сирийското плато, което Израел окупира през 1967 г. и което анексира през 1981 г.) или към самата израелска територия, то Тел Авив ярко е очертал своите линии на неприкосновеност – израелската авиация не се поколеба наскоро, през февруари и март 2014 г., да извърши набези срещу сирийски военни обекти.

Голанските възвишения – буферна зона от войната през октомври 1973 г., вече не са такава. Частите на ООН вече не изпълняват ефикасно функциите си и често се водят боеве съвсем близо до границите. Преднамерено или случайно, Израел редовно е обстрелван с минометно оръжие, с оръдия и е постоянно обект на картучни откоси или на бомби, заложени край пътищата. Как да отвърне? Трябва ли да позволи на ООН да укрепи военното си присъствие в района, както разреши на Египет на Синайския полуостров? Трябва ли да отвърща на стрелбата с риск за опасно изостряне на напрежението?

В по-общ план, трябва ли да подкрепи една от воюващите страни? Трябва ли да избере един от враждуващите лагери, или да не помага на нито един от тях, или пък да оказва различна помощ едновременно и на двете страни? А в случай че Израел предостави своето съдействие, трябва ли то да е пряко или косвено? Явно или тайно? Трябва ли да снабдява с оръжие – една често практикувана от него форма на съдействие – или да оказва само хуманитарна помощ?

Медицинска помощ за 800 ранени

ЕДНА от малкото операции, в които израелската страна се включи активно без публични разисквания, е оказването на медицинска помощ на ранени сирийци от Голанските възвишения след февруари 2013 г. Военен парамедицински персонал се грижи за ранените в пограничната зона. Беше създадена военно-полева болница, за да могат да бъдат приемани по-голям брой хора, като част от тях се препращат и в израелската болница в Сафед. Досега близо осемстотин сирийци са получили медицинско лечение. Други хуманитарни акции пък се провеждат в сътрудничество с неправителствени организации (НПО).

Но с превръщането на южните Голански възвишения в убежище за радикалните ислямски организации Израел е принуден да направи избор – или да пристъпи към активно прекрояване на региона и да наложи своето влияние в него, или да изчака да види какво ще му отреди бъдещето. Към днешна дата анализът на про-

ведените досега операции не позволява да се направят ясни изводи. Отказът да предостави помощ на въстаниците както в Сирия, така и извън нея, доказва, че Тел Авив сякаш предпочиташе да запази режима на Асад и да избере противник, когото вече познава. Но пък подкрепата на идеята за американска военна намеса през септември 2013 г., както и това, че разшири своята хуманитарна помощ, може би говори за завой в политическия му курс.

Дотук Израел направи всичко възможно да остане встрани от Близкия изток изобщо и в частност от сирийския конфликт. Този избор, който се ползва от одобрението на общественото мнение, съвпада с позицията на САЩ. В началото на 2013 г. Вашингтон заяви, че използването на химически оръжия

(На стр. 8)

*Нир Бомс е асоцииран изследовател към центъра „Моше Даян“ на Телавивския университет. Асаф Хазани е член на Форума за регионално мнение.

(1) Bk. Yaël Lerer, „Indignation (sélecte) dans les rues d'Israël“ (Избирателно възмущение по улиците на Израел), *Le Monde diplomatique*, септември 2011.

БРЮКСЕЛСКАТА МАШИНА ЗАСИЧА

Командировани работници = работници в окови

(От стр. 1)

И наистина, необходимо е доста въображение, за да си представи човек какво се случва на втория по големина строителен обект във Франция, след Европейския реактор под налягане във Фламанвил. В информация за печата, публикувана на 19 февруари 2014 г. от „Дюнкерк LNG“ (филиал на ЕДФ), който ръководи строителния обект, се съобщава, че компанията е наела хиляда триста тридесет и седем наемни работници: „95% от тях са европейци, а една трета са от департамента Нор-Па дьо Кале.“ Но синдикалистите са дошли на място с листовки на чужди езици, защото знаят, че работниците тук са главно от Италия, Португалия и Румъния.

По силата на европейската директива 96/71/ЕО относно „командирането на работници“ европейските предприятия имат възможност да наемат чужденци, като внасят удържките им за обществено осигуряване в родните им страни. „Мъчно може да се разбере точният брой чуждестранни работници на този обект. Ясно е все пак, че са около 60%“, смята Кристел Вени – секретарка на местния профсъюз на ОКТ в Дюнкерк.

Синдикалистите дълго чакаха пристигането на италианските работници. Те бяха задържани от ръководителите си в къмпингите, където пребиваваха, и получиха разрешение да отидат на работа чак към 10 часа сутринта, след като си замина и последният активист...

Именно благодарение на подобна ударна акция, организирана на 10 декември 2013 г. от синдикалистите на Френската конфедерация на кадрите – Обща конфедерация на ръководните кадри (CFE-CGC) и на ОКТ в строителството, въпросът за относителния дял на командированите работници на строежа на газовия терминал за метан се появи в местния печат. Темата обаче доби широка гласност чак след зрелищната намяса на петнадесетина членове на Националния фронт (НФ). На 12 декември те окупираха покрива на Търговско-промишлената камара (ТПК) в Дюнкерк и разгънаха плакат: „Работа първо за нашите“. Акцията събуди любопитството на националните медии и паникбоя местните политически и административни власти, няколко месеца преди общинските избори. Красивата фасада, зад която се изгражда обектът, очевидно се пропука.

След като президентът Никола Саркози обяви на 3 май 2011 г. предстоящото му изграждане в Лон-Плаж, този терминал послужи за пропаганден аргумент на собствениците на предприятия и на политиките, в усилията им да покажат, че се борят срещу безработицата в силно засегнатия район на Дюнкерк. Всичко започна, когато пред тъпата от журналисти Саркози обеща стотици работни места – предишната година след закриването на рафинерията „Фландрия“ бяха съкратени триста и седемдесет работника. Ръководителят на обекта „Дюнкерк LNG“ и местните икономически и политически кръгове разгърнаха широка комуникационна кампания. Например, на 12 декември 2011 г. филиалът на ЕДФ организира широка среща в конгресния център на Дюнкерк заедно с Бюрото по труда, ТПК и сдружението за интеграция и заетост „Съвместно предприемачество“ под председателството на градския кмет социалист и бивш министър на труда Мишел Делбар. Последният заяви, че откриването на обекта е „моцнен психологически импулс“ за региона (в. *Нор Литорал*, 19 декември 2011).

Готови на всичко, за да се доберат до работа, хиляда и петстотин души се стичат на срещата: „Същинско нашествие, на висотата на надеждите, породени от газовия обект“, коментира всекидневникът *Нор Литорал*. „Терминалът за втечен газ метан несъмнено произведе обективно въздействие, заяви през октомври 2012 г. отговорникът на местното бюро по труда Сирил Ромлер. Бяха подписани шестстотин и осемнадесет договора с кандидати за работа. Половината от хората бяха регистрира-

JUAN GENOVÉS, 2012.

ни в бюрото по труда преди повече от година, а 68% от тях са жители на региона Кот д'Опал.“ (1)

„Борим се срещу социалния дъмпинг, не срещу чужденците“

Няколко седмици по-късно в района започва да се чува италианска, португалска и румънска реч. Миражът се разсейва. Населението е разбрало: „Ние се борим срещу социалния дъмпинг, срещу нарушенията на трудовото право, не срещу чужденците“, подчертава Вени. „На хората им омръзнаха красивите обещания, допълва Крокфер. Оставиха Националния фронт да използва натрупаното разочарование. Те ще са виновни за гласовете в полза на Лео Пен на общинските избори!“

Скандалът с командированите работници в Лон-Плаж идва в лош момент за правителството на Жан-Марк Еро, оплетено в края на 2013 г. в обещанията на президента Франсоа Оланд да обърне кривата на безработицата. През декември предоговарянето в Брюксел на Директивата за командированите работници даде повод на министъра на труда Мишел Сапен да заяви тържествено при завръщането си, че Франция е постигнала „задоволително и амбициозно споразумение съгласно позицията, [която тя] е защитила с упорство (2)“. Медите незабавно разгласяват добрата новина.

Оказа се обаче, че става дума за „компромис“, между европейските министри на труда в рамките на Съвета. Този компромис смекчава първоначалното предложение на Парламента и подлежи на утвърждаване от депутатите. Придружен от министъра на външните работи Мануел Валс (и съответно от голям брой телевизионни камери), Сапен се появява изненадващо на терминала за газ метан: „Важно е да се провери дали Кодексът на труда и европейските директиви за командироване на работници се прилагат както трябва“, обяснява „твърдо“ антуражът на министъра пред агенция „Франс прес“ (19 декември 2013).

Някои местни държавни служители не крият раздразнението си. Съобщение за „изненадващото“ посещение е публикувано в местната преса още предиения ден. На посочената дата, собствениците на обекта са посъветвали италианските и португалските работници да не напускат караваните, в които са настанени. Заместник-директорът на инспекцията по труда в Дюнкерк – Оливие Моайон, отказал да участва в този „маскарад“ и праща на 5 февруари служебно писмо до ведомственото министерство: „Когато още предишния ден местната преса разкри подробности по операцията, изчезна всяка възможност да се констатира на място противозаконно наемане на работна ръка. Това хвърли подозрение върху дейността на нашите служби, към които работниците, с които се срещаме при изпълнение на задачите ни, изразяват редовно своите съмнения. (...) [Те се питат] дали действително сме решили да нападем на собствениците на предприятия да спазват трудовото законодателство.“

Провал на проверката, успех на комуникационната кампания. Медите се изтеглят от Лон-Плаж, местните власти могат да обърнат поглед другаде, а „Дюнкерк LNG“ – да продължи да възлага дейности на подизпълнители с висок процент чуждестранни работници.

Профсъюзните активисти не приемат наложения обет за мълчание. В леденото утро на 14 февруари местният профсъюз на ОКТ в Дюнкерк отново се настанява на входа на обекта с озвучена платформа и листовки. Журналисти няма, но италианските и португалските работници са все тъй многобройни... Рейсове, микробуси, няколко леки автомобили – най-малко четиристотин души преминават пред синдикалистите, които са решени да не приемат подобна ситуация.

На следващия ден около 17,30 часа – отново същото състояние, но в обратна посока. Спазват ли се тридесет и петте работни часа седмично, предвидени от закона? Един португалски работник се осмелява да отговори: „В момента работим четиридесет часа седмично. Но обикновено работим петдесет. За нас това е добре, защото печелим малко повече. Нуждаем се от пари, от работа.“

На обекта няма профсъюз, няма комитет по хигиената и безопасността на труда. Трудно е да се получи информация дали се плаща допълнителният труд. „В строителството първите седем часа труд след редовните тридесет и пет седмично се заплащат с една четвърт повече. Следващите – с 50% отгоре. Представете ли си колко повече печелят фирмите, които не спазват това правило, отбелязва Давид Санс – председател на профсъюза ОКТ в компанията „Ванси“. Не можам да видим фишовите за заплати, защото ги пращат направо в родината на работниците. Научихме, че някои от тях са настанени по петима в малки къщици. На минимална заплата са, но им се удържа наем.“ „Когато „Дюнкерк LNG“ обяви конкурс за електрическата инсталация, фирмата SPIE предложи 16 милиона евро за обект за 25 милиона. Италианците от „Techint Sener“ спечелиха с оферта от 12 милиона, споделя Дидие Чайка – председател на ОКТ в дружество SPIE. Между Франция и Италия не съществува голяма разлика в удържките за обществено осигуряване.“ За по-ниската оферта на италианците има само едно обяснение: „Неспазване на френските колективни договори.“

Преводът на призовките струва по-скъпо от предвидените глоби

Тристранната среща от 5 март между преговарящите от Европейския парламент постигна принципино съгласие за „засилване на контрола и отговорността на предприятията инвеститори“, твърди Сапен. Според Ласло Андор, европейски комисар по социалните въпроси, става дума за „ясен сигнал – Европа не приема измамите и нарушенията на правилата в ущърб на командированите работници“ (3).

Не всички държавни служители са убедени в това. Голям брой инспектори по труда разкриват растящите трудности, с които се сблъскват при изпълнение на задачите си. Чуждестранно предприятие, което „командирова“ работник във Франция, следва първо да представи декларация пред местната инспекция по труда. Но документът, в който се уточнява името на работника, квалификацията му, предприятието, в което ще работи, срока на командировката, работното време, времето за почивка, часовата ставка на заплащане, обикновено го няма. Когато един инспектор констатира присъствието на чуждестранен работник, за когото не е изпратено предварително съобщение, санкцията за фирмата е твърде далечна заплаха. „Когато прокурорът реши да изпрати призовка до чуждестранна компания, често преводът ѝ се оказва по-скъп, отколкото предвидената глоба. В повечето случаи прокуратурата прекъсва процедурата“, отбелязва с горчивина Пиер Жоани – инспектор по

(На стр.4)

(1) *Libération*, Париж, 5 октомври 2012.
(2) *Libération*, 9 декември 2013.
(3) *AFP*, 5 март 2013.

JUAN GENOVÉS.-„Изкачване“, 2012.

ИДВАМ веднага, чакайте ме там.“ Чакаме на уреченото място – пред входа на брюкселски ресторант в непосредствена близост до Европейския парламент (ЕП). Наоколо костюмирани посетители, с вратовръзки и баджове със звездичките на Европарламента по реверите, са се вторачили в екраните на лаптопите си. На този преобладаващ фон двама служители по поддръжката от Белгийските национални железници, с бира в ръка, изглеждат някак си не на място. „Всичко е наред. Не виждам познати наоколо“, самоуспокоява се нашата водачка, преди да се поколебае за сетен път и да ни накара да се закълнем, че самоличността ѝ ще остане в тайна. След това ни настанява зад параван в дъното на кафенето и утрижено хвърля последен поглед наоколо. Заведенията на площад „Люксембург“, като това, което предлага равиоли с трюфели в дневното си меню, са единствените места за социално общуване в студения европейски квартал. Те са и притегателен център за отговорни служители: „Това е мястото за всеки лобист“, отсича един от тях, който се намесва в разговора ни.

В този микрокосмос дързостта на нашата водачка оправдава предпазливостта ѝ. Всички или почти всички,

* Журналист.

„Европейската конструкция се крепи на тези свободи. Те трябва да останат непоколебими“, отсича надменно служителка на Комисията.

За щастие, народите понякога напомнят за себе на този затворен, загрижен за собственото си благополучие свят. На 18 февруари в зала „Исхуди Менухин“ на Европейския парламент бе открита фотоизложба: окървавени младежи с вдигнати юмруци, улици със сълзотворен газ, полиция, строени в заплашителни редици. Инициативата е на Европейската народна партия и предлага пространна картина на Украйна и възстановява гълъпа на киевския Майдан... Напразно търсим снимка от манифестациите на малтретираните работници, командирани из Евросъюза. А те са многобройни – португалците в Маноск, румънците в селското стопанство на Калабрия, поляците в Европейския реактор под налягане във Фламанвил...

(2) Реч на пленарно заседание в Страсбург, 15 септември 2009.

(3) Комюнике на Министерството на труда, заетостта, професионалното образование и социалния диалог, Париж, 9 декември 2013.

(4) 2004 г.: Кипър, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Чешка република, Словакия и Словения. 2007 г.: България и Румъния.

(5) Bk. Marc Abélès, Irène Bellier, „La Commission européenne: du compromis culturel à la culture politique du compromis“ (Европейската комисия: от културния компромис към политическата култура на компромиса), Revue française de science politique, №3, Париж, 1996.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Христина Костова

ЕВРОПЕЙСКАТА ДИРЕКТИВА ЗА КОМАНДИРОВАНИТЕ РАБОТНИЦИ

Твърде важна, за да се обсъжда публично

На теория, една европейска директива като тази за командированите работници подлежи на продължителни парламентарни обсъждания в Страсбург. На практика обаче решенията се взимат на страни потайни съвещания...

ПРОУЧВАНЕ НА ПИЕР СУШОН*

към които се обърнахме – депутати, парламентарни помощници, политически съветници, служители, отказаха да се срещнат с нас. А „решението за изпълнение на Директива 96/71/ЕО“ относно командироването на работници (вж. карето по-долу на стр. 5), която се дискутира от февруари 2014 г., засяга близо 1,5 милиона души в Европейския съюз. Темата се оказва особено деликатна в период на криза. Директивата донякъде съсредоточава в себе разочарованието от Евросъюза, което се наблюдава в навечерието на изборите през май т. г. Както се намеква в доклад на френския Сенат, „тя може да създаде сред населението усещане, че работните места се обсебват от неизбежно по-нископлатените чуждестранни работници“ (1). Следователно можем да си представим как предложенията за преработка на директивата ще разпалят парламентарни спорове, ще наложат национални допитвания в страните членки, как дебатът ще се раздуха от медиите... А това ще попречи и ще обърка хода на започналото преговаряне.

Равиолите с ценните трюфели пристигат най-сетне. След като отново изказва съжаление за нашия кулинару избор – тънка пържола, събеседничката ни се впуска в отговор на въпроса, който ни доведе в Брюксел: как се раждат директивите от типа на 96/71/ЕО за командированите работници? „Всичко се завижда от Европейската комисия, която държи законодателния монопол. Тя внася предложение, чийто текст се разглежда последователно от Парламента и от Съвета на ЕС, съставен

от министрите на страните членки. Ако след двете четения не се стигне до споразумение, се пристъпва към помителната фаза“.

В предишен разговор един европейски служител окачестви този процес като нескончаем: „Пленарните дебати са изтощителни за всички. Как искате да се споразумеят 751 депутати и да има оживени обсъждания на 28 езика? Опитайте да иронизирате на португалски след изказване на словашки депутат и ще разберете...“ Нашата „подмолна водачка“ оставя приборите, почти забожда нос в соса и подхваща съзаклятнически: „Процедурата се проточва най-вече заради лобитата, които се месят навсякъде – на ниско и на високо равнище, пред комисари и министри, пред депутати и... И все в името на своята експертна компетентност.“ След това се изправя и с усмивка заявява: „В някои случаи обаче съюзът успява да е по-експедитивен и действа по-дискретно.“

Така именно възникват „тристранките“. Тези неофициални тристранни съвещания, които не са заложени в Договорите на Евросъюза, се провеждат от малки преговарящи екипи. Излъчват се от всяка институция със законодателни правомощия – Парламента и Съвета на ЕС – с посредничеството на Комисията. Директивата за командироване на работници, гласувана първоначално през 1996 г., „сега се преразглежда именно на тристранни срещи“, заключава нашата събеседничка, докато разглежда менното с десертите – същинска ода на

кулинарната акробатика. Следователно в името на това „ускоряване на законодателния процес“ съдбата на милиони работещи се решава не публично, а от неколцина в някакво закрито помещение... Или в ресторант като този, който напускаме в момента.

„Тази директива е разработена именно за да подсигури евтина работна ръка!“

При институционните дебати целта е да се попълнят „едни грамадни таблици на Ексел“, наречени с поетичното име „четриколонни документи“, шеговито подхвърля запознат с темата служител. „Предложението“ на Комисията заема първата колона, „докладът“ на Парламента изпълва втората, а „работата“ на Съвета се записва в третата. Идеята е да не остане празна последната колона под надслов „компромисни предложения“...

На по-малко от сто метра от Парламента се помещават минималистично обзаведените офиси на Даниел Геген. Той предпочита „да не назовава“ темите, по които работят десетина му служители. Геген е бивш ръководител на Европейската асоциация на производителите на захар и захарни изделия, а после и на Комитета на професионалните селскостопански организации на ЕС – Генерален комитет за селскостопанско сътрудничество на ЕС (COPA-COGECA), чийто мото е „Обединеният глас на европейските селски стопани и техните кооперативи“.

(1) Eric Bocquet, „Rapport d'information fait au nom de la commission des affaires européennes sur les normes européennes en matière de détachement des travailleurs“ (Информационен доклад от името на Комисията по европейските въпроси за европейските норми относно командироването на работници), № 527, Сенат, Париж, 18 април 2013.

Днес е председател на собствене консултантско дружество за лобисти. Толкова е бесен, че забравя да си изпие кафето. Тристранки ли? „Пълна процедурна безсмислица, която отваря път на тайни споразумения, сключени от неколцина из частни помещения или бистра – та това е напълно забулен, антидемократичен начин на действие! Това са истински конклави. Накрая се извива бял дим – пленарното гласуване не е нищо повече от ратифициране.“

Добре запознат с кулоарните интриги из бюрократските европейски институции, този шестдесетгодишен ветеран тъгува за блаженото време на законодателната „прозрачност“, която даваше на лобистите „възможност да действат със змах. Тогава депутатите се радваха на срещите с нас. Днес се движим в съвършено затворена система. Сякаш вършим нов, технически занаят, периметърът ни на работа се свежда до срещи с редови чиновници. Какъв е смисълът да пътуваме до ЕП в Страсбург, да задействаме внушителни екипи във ведомствения бар, да се здрависваме с всички, след като всичко се решава на тристранка?“

Миналото на Геген трябва да е било особено безметежно, след като днес се оплаква от непреодолими пречки. Оказва се, че тристранките съвсем не оставят бездейни лобистите. Както потвърждава служителка на ЕП, „от „Майкрософт“, „Епъл“, Силициевата долина или от европейски търговски камари ѝ звъня“ по няколко пъти седмично, за да я убедят в „ползата от командироването на работници“.

На 21 март 2012 г. Комисията представя проектодиректива за осигуряване на изпълнението – юридически инструмент, който позволява да се избегне цялостното преразглеждане на първоначалната директива. Ангажментът за „борба срещу

социалния дъмпинг“ (2), поет от председателя на ЕК Жозе Мануел Барозу, се оказва толкова плах, че една участничка в преговорите изразява негодувание. Следва мигновената реакция на еврокомисаря по трудовата заетост Ласло Андор, чийто думи се запечатват в съзнанието ѝ: „Та тази директива е разработена именно за да подсигури евтина работна ръка! Нима искате да я състипете още при появата ѝ на бял свят!“

Декември 2013 г. Идва ред за среща на министрите на заседание на Съвета. Успяват да постигнат компромис, който френското правителство представя като победа на Франция: „Този ден бележи напредък в защитата на трудовете се и в прекратяването на социалния дъмпинг“ (3), ликува тогавашният министър на труда Мишел Сапен. Напредъкът обаче се оказва доста относителен, тъй като „засиленият“ контрол, доколкото знаем, не беше забранен в директивата от 1996 г., а за командированите работници „засиленият“ контрол ще се прилага само в строителството, но няма да се упражнява по дългата верига от подизпълнители, които предпазват предприемачите...

Социалистката Перванш Берес, председателка на комисията по труда и социалните въпроси на Европейския парламент, пояснява реакцията на министъра на труда: „Това е нормално, като се има предвид колко трудно се постигат компромиси в Съвета. Всъщност имаше опасност разискванията за командированите да започнат отначало. Никой не желаше това – нито Саркози, нито Оланд, поради риска да се окажем без нищо“. Откритият език отразява суровото съотношение на силите. „Ако бяхме започнали да обсъждаме отначало текста от 1996 г., щяха да ни разпиеят“, изтъпва при мисълта работил по темата възпитаник на Националната школа по администра-

ция. „Страните, които се присъединиха през 2004 и 2007 г. (4), са направили въбсени от тази директива. Според тях тя е засукана, почти болшевишка разпореда, която нарушава свободата за избор на местоживееие.“

Предприятията могат да налагат конкуренция между народите

И така, текстът се връща в Парламента в рамките на провеждащата се тристранка. А ако се позволим на думите на парламентарния сътрудник Оливие Плюмандон, „в Съвета си имаме работа със служители с военен манталитет, чиято задача е да налагат становища“, докато в Парламента нагласа е различна. Тук всички „живеят в постоянен страх от разпадане на Евросъюза, вследствие на което накрая депутатите винаги се съгласяват на минимален консенсус“. Така се случи на 5 март, когато тристранката принципно одобри предложенията на Съвета от декември 2013 г.

Минимален? Тук предпочитат думите „усет за компромис“ – качество, което изглежда присъщо на брюкселската политическа култура (5). Перванш Берес го потвърждава: „По въпроса за командированите работници ще приемем малкото, което имаме сега, а след европейските избори ще решим как да действат по-нататък...“ Най-важното е да опазим гарантираните от Договорите четири основни свободи на движение – на стоки, на услуги, на капитали и на хора. Нищо, че изглежда „особено порочно за свобода да се представя това, което позволява разискванията да разкрият на воля конкуренцията между народите“, отбелязва сенаторът комунист Ерик Боке. Дискусия по подобна хипотеза в брюкселските институции само би предизвикала огън и жупел:

Одисеята на една „добра идея“

ПРЕЗ 1971 г. Европа постепенно започна да прилага „свободното движение на хора“, залегнало в Римския договор от 1957 г. Целта е да се понижат „цената“ на труда. Европейската икономическа общност (предшественик на Европейския съюз) наложи принципа командированите работници да зависят от системата за социално осигуряване на изпращащата ги страна. С влизането на Испания и Португалия в Общността през 1986 г. социалният дъмпинг се задълбочи. Същата година компанията „Буйг“ във Франция изплати по португалския режим възнагражденията на четиридесет и шест португалски работници от строежа за високоскоростния влак „Атлантик“. Потърпевщата португалска фирма „Руш Португеза“ даде името си на едно станало прочуто решение на Съда на Европейските общности от 1990 г., което позволи за работещите в чужбина да се прилагат трудовото законодателство и колективните договори на приемащата страна. Тази юриспруденция бе кодифицирана в директива 96/71/ЕО от 16 декември 1996 г. Според нея за командированите важи трудовото законодателство на страната домакин. През първите две години от командировката обаче те остават в системата на социалното осигуряване на своята страна.

„Директивата предлагаше закрила и никой не съзря проблемите със социалния дъмпинг, които настъпиха с последвалите разширения на Евросъюза“, изтъкват повечето наши събеседници в Брюксел. Още през 1991 г. обаче Жак Делор, тогава председател на Комисията, призова „да се засили“ конкуренцията между трудовете се чрез разширяване на Евросъюза, а европейските собственици на предприятия многократно изказва

одобрението си за нови попълнения от Източна Европа. През 2007 и 2008 г. Съдът на Европейския съюз излезе с редица решения в либерален дух. По делото „Викинг“ финландски корабособственик искаше да заобиколи колективния договор, като постави свой ферибот под естонски флаг. По делото „Лавал“ шведски профсъюз се опита да задължи латвийски доставчик на услуги да подпише колективен договор, а по случая „Рюферт“ полско дружество плащаше в Германия заплати, по-ниски от задължителния минимум за всяка строителна фирма, спечелила обществена поръчка. Съдите в Люксембург допускат правото на колективни действия, в това число и правото на стачка, но смятат, че то „подлежи на известни ограничения“. Като дават неписаното предимство на интересите на частните компании, те пренебрежават, че националните трудови законодателства не бива да възпрепятстват свободата на местопребиваване и дейност – крайъгълен камък на Договорите.

„Командированият работник не желае да си усложнява живота“, твърди убедено социалистката Перванш Берес, председателка на комисията по труда и социалните въпроси на Европейския парламент. Вероятно още по-загрижен за улесни работническото съществуване, бившият еврокомисар Фриц Болкешайн първоначално бе намислил командированите да се назначават при трудовите условия на изпращащата страна, включително със съществуващата там минимална заплата... Съмнявам се обаче „командированият работник“, когото Берес има предвид, да е обиканял по меките моменти на европейските институции, за да настоява да му улеснят живота, като му плащат по-малко.

П.С.

Командировани работници = работници в окови

(От стр. 3)

труда в град Лил и бивш секретар на синдиката на служителите от Министерство на труда и други ведомства. Да си представим, че въпреки всичко съдът осъди дадена фирма. „Рядко се стига до плащане на глобите“, отсича той.

Остават десетките хиляди работници, командирани по всички правила, които подлежат на контрол. Но трябва да се осигурят условия за това... Терминалът за втечен метан е дървото, зад което се крие гъста гора. Разчитането на справките за командировани работници през 2013 и 2014 г. показва мащабите на явлението в район, където се намира едно от най-големите френски пристанища и петнадесет завода от типа „Сезево 2“, повечето собственост на мултинационални компании. Двадесет и пет румънци в „Полимери Европа Франция“, осем литовци в „Тотал“, тринадесет румънци в „Макдоналдс“, няколкостотин португалци в „Алуминиум Дюнкерк“... Общо няколко хиляди европейски работници са били командирани през 2013 г. в дюнкеркски фирми. По официални данни техният брой във Франция е 144 411 през 2011 г., срещу 16 545 през 2002 г., според парламентарен доклад, публикуван през април 2013 г. (4).

Достатъчно е човек да се разходи в неделя из къмпингите „Море и ваканция“ в Лефренкук (59-и департамент), около Дюнкерк, „Гълъбчетата“ в Ем дьо Марк (62-ри департамент) или „Зелено селище“ в Крош (59-и), за да види португалски микробуси, италиански автомобили и дискретно движещи се между караваните мъчальиви и видимо боязливи мъже. Човек трябва да посети вечер след 18 часа евинните крайградски хотели „Първа класа“ в Армбю-Капел (59-и), за да чуе полова реч, в Люберг, за да научи румънски или във Бре-Дюн, за да срещне литовци. На туристическия сайт „Селски квартири във Франция“, посред зима, всички легла около Дюнкерк са заети.

„Предприятията претендират, че не могат да намалят във Франция необходимите специалисти и затова се обръщат към

чужбина. Всъщност повечето дейности на обекта могат да бъдат изпълнявани от френски работници“, уточнява Жоани. „Каква е истинската причина? Печалбите, придобити за сметка на работното време, на заплащането, на професионалните обезщетения, настаняването или прехраната, допълва Вени. За френските работници това е организирано проникване на червее в плода.“

Масовото съсредоточаване на командирани чужденци затруднява и без това тежката работа на десетина служители на инспекцията по труда в Дюнкерк. Предприетата от правителството реформа може още повече да я усложни: „В областта Нор-Па дьо Кале в момента работят сто четиридесет и седем контрольори. Ако реформата бъде доведена до край, ще останат само сто двадесет и девет, тревожи се Жоани. Ако управляващите действително имаха намерение да защитят работниците, достатъчно би било, например, да се въведе международно сътрудничество, както при полицията. Тогава бихме могли да отидем в друга европейска страна, за да работим с колегите.“

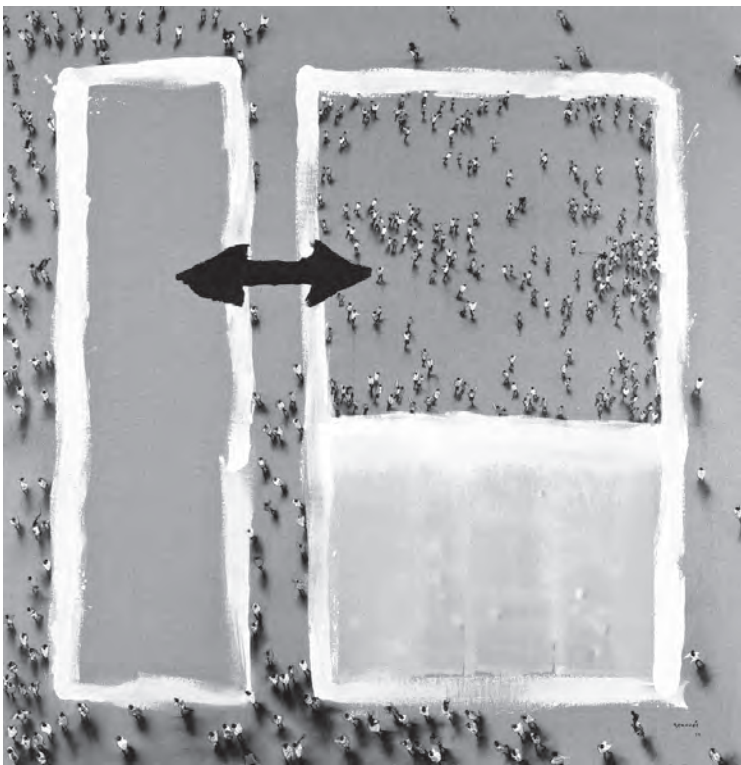
Но съществува ли такава политическа воля? В писмото си до Сапен, Моайон пише: „Прокурорът на Дюнкерк досега е получил два протокола за редица закононарушения на чуждестранни фирми, проверени през 2012 г. До днес не е известно какви съдебни процедури са предприети.“ Работодателите на командированите работници вероятно имат основание да не се безпокоят от „затягането“ на директива 96/71/ЕО...

Жил Балбастьер

(4) Eric Bocquet, „Rapport d'information fait au nom de la commission des affaires européennes sur les normes européennes en matière de détachement des travailleurs“ (Информационен доклад от името на Комисията по европейските въпроси за европейските норми относно командироването на работници), № 527, Сенат, Париж, 18 април 2013.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Станимир Делчев

JUAN GENOVÉS.-„Съответствие“, 2012.

От редактора

Ах, Вежди, приятелю мой!

Борис ДАНКОВ

Абсолютно прав е зам.-шефът на парламентарната група на ГЕРБ Красимир Велчев да се гневи срещу министъра на културата Петър Стоянович, загдето той възнамерява да създава Музей на авиацията в Божурище. Откъде накъде и откъде накъде Стоянович ще се занимава с рогната авиация?! И не е ли по-добре, вместо такъв музей в Божурище, да бъде открит един музей, посветен на живота и дейността на експримиера Боико Борисов, в Баня или Иванице? Един съвременен музей, нещо подобно на музея на Кемал Атаюрк (ах, Вежди, приятелю, мой!). Или, да речем, нещо като Музея на мадам Тисо, в който ще има една босъчна фигура на Б.Б., а защо не и една внушителна бронзова скулптура, изваяна от Вежди Рашидов.

Вече 6 самата музейна експозиция е от ясно поясно, че не може да няма раздел "Детство и юношество" на Б.Б. Как той е израснал в бедност и нищета - как е хранил прасета, сагил е картофи, как се е научил да чете и е обикнал

романа "Винету" на Карл Май.

В раздела "Младост и съзряване" няма как да бъде поднят периодът "Симеоново" и мечтата на Б.Б. да стане кадесар и как той израства като професионален пожарник, независимо от комунистическите репресии.

В раздела "Карате и Тато" не може да няма данни за каратиста Б.Б., за телохранителя на Симеон Сакскобургготски и Тодор Живков, на други известни личности и персони.

В раздела "Главсек на МВР" не може да бъде пропуснат девица на Б.Б. "Ние ги любим, те ги пускат". Докато за неговата топла връзка със Сретен Йосиф няма защо да се търси погвола теле.

Виж, в раздела "Премият Б.Б." не може да не се оформи една по-изчерпателна фотоекспозиция, която да включва такива важни подраздели като: "Бойко открива 1100 обекта"; "Бойко строи (и разваля) магистрала"; "Бойко рита топка с "Бистришките тигри"; "Бойко слуша Цеца Величковиц"; "Бойко лети с "Авиоотряд 288"; "Бойко яде пилат с емира на Катар шейх Хамад бин Халифа ал Тани" и т.н.

Сред експонатите на новия музей не могат да не бъдат изложени "браунингът", подарен от Бойко на Вежди Рашидов; копие от маската на Терес, подарена на Обама, фланелката на Бекенбауер и т.н. А да ни е честито!

IN MEMORIAM

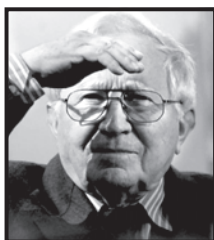
Раздяла с Тадеуш Ружевиц

Оня ден световните агенции и интернет-портали донесоха тъжна вест, че в полския град Вроцлав, малко преди да навърши 93 години, е починал големият поет и драматург, прозаик Тадеуш Ружевиц. Във вторник той е бил погребан в малкото и красиво старинно гробище в Долна Силезия - Карпач, което е било последното му желание. Глениосте останки на световноизвестния писател ще почиват в евангелистката църква "Ванг", смятана за бисер на скандинавската архитектура, пренесена през XII век в Полаша от Норвегия.

Необичновено интересен и динамичен е жителският път на Тадеуш Ружевиц. Роден през 1921 г. в град Радомско, още като младеж той се включва в нелегалната съпротива на страната на Армия Крайова. След войната следва история на изкуството в Ягелонския университет в Краков. От 1968 г. е установява във Вроцлав, където живее до края на живота си.

Още с първите си книги "Неспokoйствие" (1947) и "Червената ръкавица" се налага като оригинален поет със свой оригинален стил. Автор е на десетки поетични книги, сред които "Равнина" (1954), "Форми" (1958), "Лице" (1964), "Винаги фрагмент" (1996), "Усмивки" (2005). През 2000 г. е удостоен с най-голямата полска литературна награда "Нике".

Заедно с Йежи Гротовски и Тадеуш Кантор е създател на така наречения театър на абсурда. Автор е на пиесите "Карпотока", "Група на Лаокоон", "Неконсумиран брак" и др. Мир и спокойствие на праха му!

КНИЖАРНИЦА

Три издателства с щандове за празника на ДУМА

Три издателства: "Захарий Стоянов", "Персей" и "Българска книжница" ще гостуват със свои щандове за празника на ДУМА и левия печат в Борисовата градина.

"Захарий Стоянов" ще представи "Македония и Българското възраждане" на Симеон Радев, както и първия том "Лица и събития от моето време" на същия автор; "Стихове 2012, 2013" на Валери Петров; "Крикот Азарян - алхимия на играта"; "Тринакия", нови стихове от Иван Гранитски; първите три тома от съчинения на акад. Васил Гюзелев; албума "Борислав Стоев", представен от проф. Иван Маразов; "България и княз Бисмарк" от акад. Константин Косев и др.

ИК "Персей" ще предложи "Разрушаване на паметника" от Евтим Евтимов; прочулата трилогия "Бюрндгал" от Тригве Голбрансен; новия роман "Нагилите призори" на Александър Бушков; "Копие, захвърлено с любов" от Микеланджело; "Вафлено сърце" от Мария Пар и др.

"Българска книжница" ще изненада читателите с няколко

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Писателите Валери Петров и Панчо Панчев раздават автографи на читателите

ко нови заглавия, сред които: "Размисли върху българската литература и култура" от акад. Петър Динев; "Славянски псалми", стихове от Иван Динков; "Обратно пътуване", мемоари от Анастас Стоянов; "Военното разказване на България и студената война"

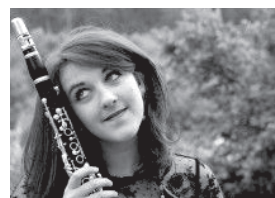
от ген. Васил Зиколов; "Самостен рицар" - мемоари за Емил Манов от Надя Михайлова; сборника "Илюзии, моя" от Костадин Златков и др.

На издателските щандове ще гостуват и български поети и писатели, които ще раздават автографи на читателите.

ФЕСТ

Австрийски музикални седмици гостуват във Варна

Програма от ценени от познавачите произведения ще поднесе на варненската публика концертът на 9 май в Операта, с който фестивалът "Австрийски музикални седмици в България" гостува в града. Във Варна на 9 май (петък) от 19 ч. ще бъдат представени "Пасакалия" от Антон Веберн, Концерт за кларинет и оркестър 2 в ми-бемол мажор, оп. 74, от Карл Мария фон Вебер, и Симфония 4 от Франц Шуберт. Творбите ще звучат в изпълнение на Симфоничния оркестър на Държавната опера - Варна, с диригент Григор Паликаров. Солистка ще бъде австрийската кларинетистка Вера Карнер.

Вера Карнер

XVIII фестивал "Австрийски музикални седмици в България", организиран от австрийското посолство в София и Виенския клуб, ще се проведе, както ДУМА писа, в 11 града от 8 до 28 май по мотото "1814-1914-2014: Бунт на чувствата. Ро-

мантика и експресионизъм". То е избрано, както подчертава посланик Герхард Райвегер в обръщението си към публиката, "за да се постави акцент върху преломното време в навечерието на Първата световна война и последвалите и промени в обществото, в изкуството и културата".

Очаква се посланик Райвегер да пристигне във Варна за концерта, научи ДУМА от Нина Ломмажиева. Фестивалът се провежда под почетния патронаж на Маргарита Попова, вицепрезидент на България.

ПРЕДСТОИ

Фестивалът на хумора и сатирата Габрово '2014

Тази година традиционният Международен фестивал на хумора и сатирата в Габрово ще се проведе от 12 до 18 май под мотото "О, времента! О, нравя!" Празникът на смеха ще се открие официално на пл. "Възраждане". На следващия ден - 13 май, в драматичния театър "Рачо Стоянов" ще започне международният фестивал на спектаклите за един актьор "BGMOT". В него освен габровски актьори ще участват артисти от театър "София", Сатиричния театър, Драматичния театър в Пловдив и културния театър от Стара Загора. Свои моноспектакли ще представят артисти от Русия, Унгария и Израел.

На 15 май от 17.30 ч. в галерия "Христо Цокев" ще бъде открита изложба на габровските художници, посветена на празника на града. На 16 май в зала "Възраждане" ще се състои националният детски фестивал "Сме-хоранчетата", а през Дома на хумора и сатира-

та - "Весела суматоха". Същия ден от 11.00 ч. в дома ще се открие Биенале на хумористично-сатиричната детска рисунка "Алкохолът - веселие или опасност". По-късно ще се проведе детски мини-карнавал и "Биг бенд парад", а от 18 часа ще започне традиционното карнавално шествие. През последния ден от феста ще се състои традиционната надпревара GABROVO CHALLENGE, а в АЕК - Етъра - националният конкурс за хумористични песни "Hagneyte се, засмейте се".

П о е з и я

Нови стихове от
Валери Станков

Пролет

... идат птици от юг -
небесата пред тях са се кротнали -
сякаш челкат памук
с нежни розови лапички котките,

ствол се листи - и мъх
меко диша към дългите севери,
и от рид, дол и връх
вятър реше тревите със гребени,

със костурка сега
мъж излиза по риза на припека,
капе бавна мъзга -
и лозата не вече грипава,

а жените край мен
стават хубави, хубави, хубави! -
просто - влюбен кретен -
конкурирам кварталните пубери,

в свят за приказ и свят
ми изтекоха вече зениците -
пролет иде - а аз
все те чакам да дойдеш със птиците...

Лудият пред храма

... а пролетта се случи зла -
напресе се със гръм и мълнии,
след тях и жълтата мъгла
бинтова долове и хълми,

в полето тръгнаха води
на браздулицы - черни вади,
и предвещаваха беди
жени и старци белобради,

не се излюпи и петле,
и птиците не долетяха,
и сякаш вещица прокле
богатеца - и сиромаша,

и само грипавият луг,
по турски седнал срещу храма,
крещеше: - Ще умрем от стуг!
Светът е зрителна измама!

Душа извил към Бог и Син,
вървях - окаяник в несрета:
- Анатема? - или: - Амин!
- дочух през черните небета?

И чудя се - защо съм жив
във своята поредна пролет.
За да запиша със курсив
мига на своя кратък полет.

Неделна вечер

Отчайват ме неделните безмълвия.
Да ме размее нещо, но какво? -
я някой виц от шоуто на Дългия,
я някой глупав скеч на Камен Во.

От Резово - през Горна, че до Брегово -
на рикша, кон, на трен - или пеша,
тече такава скука - и е тегабо,
как да вървя с протегната душа?

Б е л е т р и с т и к а

Камината

Есе от Юрий БОРИСОВ

Драснах клечката. Тя се съгласи. Не винаги се съгласяват. Някоя се чулят или веднага изаават. Паника, страх или високомерен отказ да изпълнят заповедта на барута.

Клечката лумна. С разбиране, че няма друг изход. Прие заповедта на своето предназначение. Прие смъртта.

Поднесох клечката към хартията. Тя пламна боязливо, за секунда се поколеба, направи някакъв нерешителен опит да загасне, след това пое огъня, усили го и го гръгна по цялото си тяло.

Огънят усети нейната сговорчивост и избухна - наситен, ненаситен и ярък. Чу се някакво гързоре, тътен, който сякаш идваше от много, много далеч. Тътен на прииждащи реки. На лава. Глух, пресипнал и мощен. Тътен от центъра на Земята.

Огънят облиза чамова гъска. Тя

Юрий Борисов

Прочетох даже утрешните вестници.
И в тях не пише нещо по-добро -
правителствените приспивни песнички
изсипват се връз мене на ангро.

Неделя е - ден просто за будалкане,
че ще се видя утре със пари.
Че утре и момчетата с бухалките
на лентата ще играят призори.

Неделя е - изпращам ви усмихчета! -
с наивничката радост на дете.
А в понеделник пак ще пиша стихчета -
с надеждата - все някой да чете.

Мечтание

Тъй както ходя по света
или тютюнеца си пия,
си мисля хубави неща -
да дойде гост по икундия,

да диана каменна чешма
за друмника, от път прашасал,
и да се върна у дома -
там векове не съм се вясвал,

да милна своето дете,
момчето си да целуна,
да гледам мама как плете
и тати реже от самуна,

как никнат първите цветя
из неизгребаните пресли -
и как и аз ще отлеля
в пространства за любов и песни,

и няма свършек, няма край,
защото речено е Божем -
не можем да живеем в Рай,
но Рай - да си мечтаем, можем

Къпане под
пролетния дъжд

... защото раснах в цигански катун,
и дъжд ли завали - не ми и пука,
купувам си един калъп сапун
и почвам да се къпя под олука.

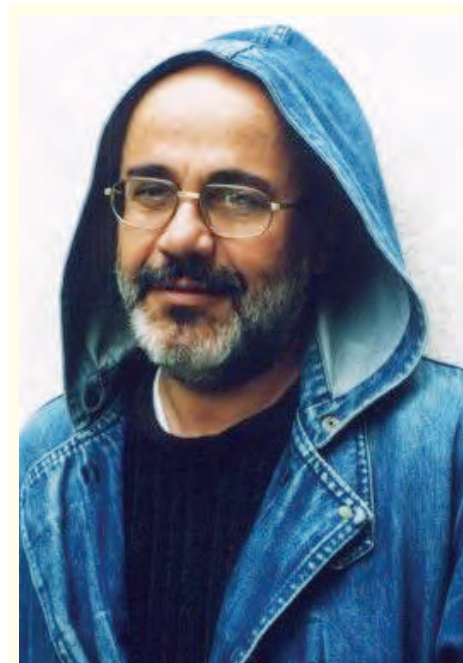
Така поне спестявам някой лев.
И - къпан мъж, ми иде да се цункам.
И лея си: - Ох, баня, ех, че кеф!
и скачам под дъжда като маймунка.

Ако за мене - мила и замяна,
ти се омъжиш някога веднъж,
ще спазвам строга лична хигиена,
защото съм хигиеничен мъж!

Ще ходим из корията за зъби -
ще ги печем натюр! - или пане.
И с "Бленда мед" ще търкам всички зъби,
които Бог ми даде за чене.

А нощем - чист, към теб ще ида - тръпен! -
жребец в конезавода "Кабикюк".
Щом завали, ще ходим да се къпем
със теб под онзи стар ръждав олука.

По изгрев слънце - тих, ще те целуна
и ще излезна нейде из града -
щастлив! - с едно парченце от сапуна,
с което се изкъпах под дъжда.

Валери Станков

Немили-недраги

Тъй не намерих свестен хоремаг,
пък и умря в Браила оня Странджа,
без теб замръкнах пак немил-недраг -
направо хъш, умрял от глад за манджа.

За хостела платих торба пари.
И сервитьорът леко ме измента.
В Студентски град ме биха призори
едни добре начетени студенти.

Но Бръчков ме закара в "Пирогов" -
там докторите рязаха и шиха.
Затуй сега - разкъсан от любов -
ти пиша тези къси два-три стиха.

Навярно ти ще вденеш и прозреш,
че София без теб е като Перник -
където всеки уличен келеш
със винкела готов е да те перне.

С два помияра ядохме кюфте -
кюфтетата сега ги правят конски.
И гледахме как фасове мете
пред гаскалото Христо Македонски.

А вестникът в едно антрефиле
крещеше: - Да живее гейпарага!
Егати... Май държавата е зле -
мъже щом лъскаят задник на площада.

Но аз - разкъсал страшната юзда,
ще дойда някой ден - да те целуна,
преди да скоча в ледната вода -
и да премина онзи тих бял Дунав!

изпича. Изненадана, стресната, ужасена. Отказ нямаше. Нямаше как да откаже. Първоначалният протест обаче беше тотален. Изразен с рязък и нервен пукот, който гневно отхвърляше случващото се. Дъската заизстрелва огнени топчета извън камината. След още секунди - примирение. Попада огъня на чамовите си сестри. От тях същото - изненада, възмущение, протест, истерия. След нови секунди чамовото семейство прие съгласия си и започна да гори равномерно, със смирение.

Огънят плъзна по клонките на старата елха. Излите пукаха и изгаряха като фойерверк. Сухите клонки поемаха и усилваха огъня с такава готовност, сякаш бяха чакали този миг. Този логичен край на едно тригодишно служение. Бяха прекрасна украса, пръскаща спокойствие, радост и надежда. Сега умираха без никакъв хленч.

Чамът и елхата, които бяха обградили стария и младия бук, им хвърлиха огъня.

Старият, отсечен преди година, пое пламъците спокойно. Без протест. Сякаш знаеше и дори беше чакал тази неизбежност. Беше подготвен. Младият бук, още влажен, в първия

миг отказа огъня. Няколко езика го близнаха, но той ги отблъсна. Не му се вярваше. Това, което се случваше в камината, му беше чуждо. Тялото му беше солидно и тежко, а гордостта му - естествена. Чамът, елхата и старият бук обаче го притиснаха. Той отблъсна и втората атака с надменност. След малко обаче пот изби по кожата му. Вече разбираше за какво става дума. И пое плахо огъня. Съгласи се. Прие направената орис. С мълчание, начумерено спокойствие и достойнство. Не беше планирал такава съдба.

Оркестърът засвири. Четирите инструментата погеха всеки своята партия. Чамът - ярък и примирен. Неовото участие скоро щеше да свърши. Елхата - припряна и енергична. Тя също довършваше финалните си акорди. Старият бук се почувства като солист. Поемаше репликите на чам и елхата, усилваше ги, правеше ги необратими и ги предаваше на младия. Младият свирише с претърпнала горчивина, граничеща с презрение.

Огънят топлеше всичко. Станаха едно. Без пукот, без протести, без обжалване - огънят се беше разгорял - цялостен, монолитен, ярък, силен.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ЧЕТВЪРТЪК
1 МАЙ 2014

ДУМА

Речено-сторено

Да напоим жадния, да нахраним гладния

Пловдивчани и гости на града ще утоляват жаждата си със студена течаща вода, която блика от една нова и оригинална чешма. Тя не може да се подмине, защото неудържимо привлича с блясъка си, с красотата си! Нарича се "Тракийски ритон". А ритонът е античен съд - символ на древната история на Тракийската низина.

Чешмата е творба на скулптора Иван Карапенчев и е осмата поред, която дамите от клуб "Оптимист интернешънъл" подаряват на града.

С доц. д-р Дилияна Вичева, специалистка по уши, нос и гърло и преподавателка в Пловдивския медицински университет, но и активна членка на клуба, разговарям за дейността на тези млади, енергични и ентузиазирани дами.

"Тракийски ритон" - така е наречена последната чешма

Част от Клуба на пловдивските дами

ПЛОВДИВСКИ ДАМИ ВЪВ ВИХЪРА НА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТТА СЕ ЗАЕМАТ С ПЛОДОТВОРНО ДЕЛО - ИЗГРАЖДАНЕТО НА КРАСИВИ ЧЕШМИ

Петра ТАШЕВА

□ Доцент Вичева, поздравления за новата чешма! Тя привлича така, че е невъзможно да я подмине! Не можеш да не се наведеш да пиеш от нея! Разкажете за дамите от клуба.

- Клубът съществува от 1998 г. и е изграден от сплотен, творчески и оптимистичен екип от дейни пловдивчанки. Държа да ги назова: д-р Христина Иванова, Рослана Моравенова, Ирена Ганчева, Веселина Балджиева, д-р Зорница Василева, Константин Къртева, Елена Балджиева, д-р Пенка Петлешкова, Виктория Ангелова, Олга Петрова, Ани Ладжева, Лина Христосова, Елена Мандурова, Елена Шопова, Невена Минкова, Недка Найденова. Всичките са изявени в професиите си, заемачи стратегически позиции в обществения живот и в бизнеса. Събрали сме се за благородни каузи. Нашето верую е: "Да напоим жадния, да нахраним гладния, да помогнем на болния!"

Чешмите, които сме съгра-

дили или обновили, са от дългогодишния ни проект "Водата е живот", чиято цел е опазване на националните водни ресурси. Някога градежът на чешма е бил традиционно, благословено дело.

Доц. д-р Дилияна Вичева

Много стойности българи са оставили след себе си чешма като полезна дияра, като светъл спомен. Ние възраждаме тази кауза. В центъра на Пловдив, на Джумаята, се обновява чешма, наречена "Географски център", където е реалният център на града. Четири са чешмите, реставрирани и изградени с наша помощ в "Цар Симеоновата градина": "Усмивката на Стефи", "Кобилицата", "Аква Вита", "Пловдивско хоро", която е символ на "Цар Симеоновата градина" години наред. Възстановени са и чешма по пътя за Асеновата крепост, също чешма в парка "Белите брези" в Пловдив.

□ Как набирате средства за направи на чешмите и за другите ваши дейности?

- Най-важното в случая е да се изгради пълно доверие между дарител и надарен. Години наред с делата си ние доказахме на нашите дарители, че наистина каузите ни се осъществяват с любов към нашите деца и към идните поколения. За тази цел организираме благотворителни балове - коледни, пролетни, тържества за деца. Каним бизнесмени и успяваме да съберем средства за наши-

те проекти.

Например за чешмата "Тракийски ритон" основни дарители са: Петър, Мила и Елица Бончеви; Руен Иванов; Вичо, Дора, Любен и Дилана Вичеви; Валери Ставрев; "Техноакташ" ЕООД; Асен, Радост, Мила и Лилия Асенови, Костадинка Генова, "Квалификация консулт" ЕООД и много други родолюбци. Търсим също помощ и от обществени и благотворителни организации.

□ Разкажете за другите ви благотворителни каузи.

- За първи път в Пловдив нашият Клуб изгради фитнес-площадка за деца с физически увреждания и наднормено тегло в "Цар Симеоновата градина". Целта бе да окажем помощ - да се социализират тези деца с останалите, които пък от своя страна да се възпитават така, че да започнат да се грижат за своите връстници с увреждания. Втората построена от нас детска площадка е образователна.

Други проекти, насочени

вече в областта на здравеопазването, са: изграждане на ВИП стая в Клиниката по уши, нос и гърло и създаване на ехографски кабинет за ранна диагностика на костни увреждания при децата, както и набиране на фитнес уреди за раздвижване на оперираните болни в Клиниката по ортопедия и травматология при Пловдивската университетска болница "Св. Георги". Осъществихме проект за ранна профилактика и лечение на остеопороза. Осигурихме изследвания в домовете за възрастни хора в Пловдив, Казанлък, селата Градина, Устина и други селища от община "Родопи". Направихме кампания за купуване на лекарства за социално слаби граждани.

Съвместно с Българското ринологично сдружение помогнахме за възстановяването на физкултурния салон в СОУ "Ст. Белинов" - Пловдив, за деца с увреден слух. Тази проява донесе неопишуема радост за глухите деца.

Обекти на нашата благотворителна дейност са и училища, детски градини, домове за сираци.

□ Имате ли междунационална подкрепа за вашите проекти?

- Да, осъществяваме ги благодарение на множеството ни международни контакти с жени, отдадени на благотворителността. Чрез дамите от клуб "Баунтифил" - САЩ успяхме да осигурим 20 легла с матраци за Дома за сираци "Даскал Ботюв" в Калофер.

□ Вие купите, вихрите се и в множество други полезни и приятни дейности!

- Нашата кауза е да се грижим за благополучието на пловдивчани днес, но също и да помогнем да се възпитат бъдните поколения във висок морал, както и да опазват българщината.

□ Какви са мечтите на дамите от клуба?

- Работим в трудно и горчиво време, но желаем с дейността си да внесем радост! Искаме от чешмите, които създаваме, винаги да блика бистра вода - като символ на бистри помисли.

Една от осемте чешми

Когато Слънцето Върти педалите...

Българи разработиха нов модел електрически велосипед, като придвижването с него е не само по-леко за водача, но и твърде евтино

Интервю на Надежда УШЕВА

Уникален велосипед на електричество, дело на преподаватели и студенти от Русенския университет "Ангел Кънчев", може да бъде задвижван както с педали, така и с помощта на батерии. Възможно е електровелосипедът да се управлява от бордови компютър, а в момента се усъвършенства задвижването на превозното средство чрез соларен панел, оформен ергономично. Той позволява и по време на движение, и при престой слънчевата батерия да се зарежда и да дава енергия на велосипеда.

Разработката стъпва на практиките от европейските държави и по-специално Дания и Холандия, където 10% от населението се придвижва с велосипеди и електровелосипеди - разказа преподавателят от Транспортния факултет доц. Иван Евтимов.

Русенският образец е тестван по различни маршрути в града, за да се види каква енергия се изразходва и колко километра се изминават с едно зареждане на батерията. С помощта на бордовия компютър, инсталиран на електровелосипеда, скоростта може да бъде зададена предварително и да се поддържа като постоянна величина. Основен двигател на проекта е доц. Иван Евтимов. Двамата с него сме положили доста усилия, за да стигнем до добър резултат. Разбира се, съдействаха ни и по-млади колеги - асистенти и студенти. Те помогнаха много при изследванията, защото бяха основните изпитатели ентузиастични - уточнява за ДУМА проф. д-р Росен Иванов, декан на Транспортния факултет. В интервюто той обяснява любопитни подробности за изобретението.

Проф. д-р Росен Иванов

□ Електрическият велосипед, който сам по себе си е иновативен, ще бъде усъвършенстван със слънчев панел... Какво е значението му?

- Велосипедът е готов от 2012 г. Той беше създаден по вътрешен проект, финансиран от фонд "Научни изследвания" на Русенския университет. Сега го усъвършенстваме, като добавяме слънчев панел, който да зарежда батерията през цялото време, когато има слънце. Примерно за един среден слънчев ден през лятото би могло да се акумулира енергия от панела за около 10 км допълнителен пробег.

□ Продава ли се вече на нашия пазар и каква е цената му?

- Разработеният от нас електровелосипед е експериментален - той е предназначен за различни изследвания - затова му слагаме и бордови компютър, и система за поддръжане на постоянна скорост. Целта ни е да извършим редица наблюдения: било за разхода на енергия, било за ефективността и цената на пътуването. Сглобили сме го в КАТ. Използвали сме едни от най-добрите части, които се предлагат по света. Понеже все пак

това е единична бройка, с голяма и хубава батерия, и е "накичен" с доста уреди, излезе ни около 1800 лв. В Европа такова возило се предлага от 500 до 2500 евро.

□ Досега правен ли е у нас такъв велосипед?

- В България има доста подобни разработки. Повечето са за собствени нужди на създателите. Има и фирми, които предлагат електровелосипеди. На пазара вече се намират готови комплекти електро-

то с електровелосипед е по-лесно при проблеми с трафика, по-евтино е, отколкото с автомобил и дори с електромобил. За екологичните аспекти мисля на всички е ясно.

□ Какви са възможностите на бордовия компютър?

- Той показва всичко - напрежение на батерията, разход на енергия за километър, регенерирана енергия при спиране. Истински инструмент за научни изследвания.

□ В конструкцията има ли новости, които да усъвършенстват класическия модел на велосипеда?

- Подменили сме предното колело с друго, в което има вграден електродви-

гател, но е запазена способността за задвижване с педалите през задното колело, включително и смяната на предавките.

□ Колко може да измине велосипедът с едно зареждане на акумулатора?

- Батерията е литиево-йонна. В условията на градския трафик - с потегляния, спирания и движение с различна скорост - 35 км. По равен път.

□ Каква скорост развива - на равен и на стръмен път?

- По равен път сме стигали до 32-33 км/ч. максимална скорост, но всичко е относително и зависи от теглото на водача. Моят пример е за човек тежък 75 кг. Ако е повече, максималната скорост може да падне и до 28 км/ч.

□ Акумулаторът българско производство ли е?

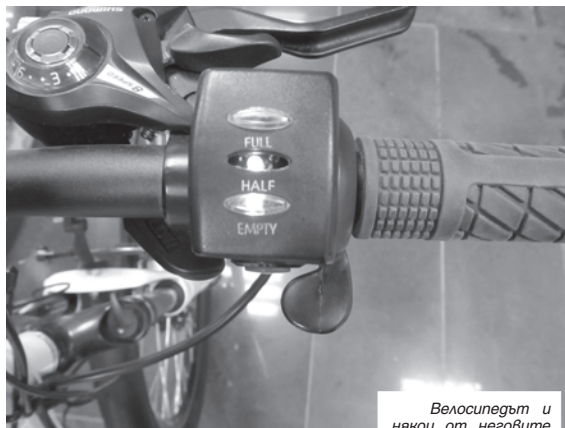
- Не. Произведен е в Китай, както почти всички литиево-йонни акумулатори за електромобили и GSM-и.

□ Колко време ви отне изработването на велосипеда?

- Около половин година.

□ Този модел може ли още да се усъвършенства?

- Разбира се! Виждаме, че буквално всяка година се появяват все нови и нови технически подобрения при превозните средства. На първо време ще направим нужното, за да зареждаме батерията със слънчева енергия.

Велосипедът и някои от неговите основни елементи

двигатели, батерии, контролери..., с които можете да направите вашия обикновен велосипед електрически.

□ Как ви хрумна идеята?

- През 2009 г. разработихме електромобил с оловни батерии. Оттогава се запалихме по въпросите на електрическите превозни средства. След като направихме изследвания с автомобила, включително и за възможностите за зареждане на батерията със слънчева енергия, решихме да комплектуваме експериментален електровелосипед. След проучванията узнахме, че той става все по-популярен в европейските страни. Придвижване-

Донка Шишманова се завръща на сцената

Звездата на българската оперета отново ще бъде Цецилия в „Царицата на чардаша“

Снимка НМТ "СТЕФАН МАКЕДОНСКИ"

Красива, талантлива, шармантна, блестяща, неповторима - това са думите, с които десетилетия наред почитателите на оперетното изкуство у нас определят една от примите на Музикалния театър - Донка Шишманова. Такава ще я видим и на 9 май, когато тя отново ще излезе на сцената на любимия си театър, за

да ни представи образа на Цецилия в „Царицата на чардаша“ на Имре Калман, научи ДУМА от НМТ.

Поводът е специален, защото с този спектакъл колективите и ръководството на Музикалния театър и публиката ще кажат „Честит рожден ден“ на именитата прима, която през тази година отпразнува поредна кръгла

годишнина.

Партньори на сцената на Донка Шишманова ще бъдат Валентина Корчакова, Марио Николов, Катерина Тупарова, Александър Мутафчийски, Христо Сарафов, Румен Григоров, Драгомир Стойков, Емил Митрополитски и Александър Василев. На диригентския пулт ще бъде Юли Дамянов.

Донка Шишманова е завършила Музикалната академия, след което работи четири сезона във Варненската народна опера. С гласовите си и вокалните качества, с

артистичността и яркото си сценично присъствие, с изключителната си музикалност и тънка чувствено веднага очарова публиката, както и постановъчните екипи, работещи в операта. Емблематични за нея от този период са ролите на Мими и Мюзета от „Бохеми“, Микаела от „Кармен“, Виолета от „Травиата“, Албена от „Албена“, Сафи от „Цигански барон“ и т.н.

От 1963 г. Донка Шишманова е артист-солист на Държавния музикален театър „Стефан Македонски“. Тук тя успява да разгърне целия си потенциал, изпълнявайки десетилетия наред всички централни сопранови партии в класическите оперети, и е сред най-обичаните и популярни солистки на театъра. Репертоарът ѝ включва Елена от „Хубавата Елена“, „Орфей в ада“, Булата от „Рицарят Синята брада“, Жустина - „Жустина Фавар“ на Оффенбах, Хана Главари от „Веселата вдовица“, Лиза от

„Страната на усмивките“ на Лехар, Розалинда от „Прилепът“, Графинята Цедлау - „Виенска кръв“, Мирабела - „Цигански барон“ на Й. Штраус, Марица от „Графиня Марица“, Силва Вареску и Цецилия от „Царицата на чардаша“ на Калман, Сузана от „Целомъдрената Сузана“ на Жан Жилберт, г-жа Добревич в „Хъшове“, Дуся в „Срещи“, Зорица в „Щастливецът“ на Виктор Райчев, Агрипина в „Аз, Клавдий“ на Парашкев Хаджиев, Мисис Хигинс в „Моята прекрасна лейди“ на Лоу, Летиция Призм в „Моят приятел Бънбъри“ от Герд Начински, Мадлена в „Бел Ами“ на Петер Кройдер, Марина в „Лека нощ, Бетина“ от Горни Крамер и др.

Донка Шишманова е носителка на званието „Народен артист“. Гастролира на редица световни сцени и на всички оперни сцени в България. Участва в два игрални филма - „Черните лебеди“ и „Юлия Вревска“.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Шегъовъра на Верди „Набуко“ гледаме в НДК

Прочутата опера „Набуко“ от Джузепе Верди ще омае зрителите на 17 май от 19 ч. в зала 1 на Националния дворец на културата. Спектакълът е посветен на 100-годишнината от рождението на Борис Христов и е сред акцентите в програмата на ежегодния фестивал „Салон на изкуствата“.

Диригентът - маестро Стефан Линев, солистите, хорът и ор-

кестърът на Държавна опера - Стара Загора, ще ни пренесат в далечната 586 г. пр.н.е., за да станем свидетели на драматичните събития, разигрвали се във Вавилон и Йерусалим.

Сред солистите са Крум Гълъбов като Набуко, Елена Баркова в ролята на Абилай, Даниела Дякова като Фенена, Ивайло Джурев (гост) в ролята на Захария, Орлин

Горанов (гост) като Измаел, както и Емилия Джурова, Борис Тасков, Евгений Арабаджиев. Художник на костюмите е Марит ван дер Бурт. Хормайстор - Младен Станев, концертмайсторка - Паулина Колева.

Режисьорка на спектакъла е германката Анете Лайтеншайне. Преди премиерата през 2011 г. тя казва: „Идеята ми е да покажа докъде може

човек да деградира, щом е в плен на властолубието и иска да е богоравен. Живеем във време, в което асоциацията от операта се припокрива в момента с държавниците, които, за да запазят властта си, унищожават собствения си народ. Останалото са чувства, любов и омраза, вяр, възмездие, всичко, което е било преди 200 години, когато е създавано про-

изведението, което е и сега.“

За спектакъла са ушити 118 костюма за хористите и 22 костюма за осемте солисти. Много от украшенията са донесени от Полша от сценографа и автор на костюмите Павел Добжицкий. За декорите пък са използвани над 5 тона желязо.

19-ото издание на Салона на изкуствата представя над 50 събития с изпълнители от над 15 държави. Освен опера, програмата включва балет, камерни, джаз и симфонични концерти, кино, театър и изложби. Фестивалът започва на 11 май и ще приключи на 7 юли.

Тази година Салонът на изкуствата се осъществява съвместно със „Софийски музикални седмици“. Двата фестивала са част от календара на културните събития на Столичната община за 2014 г. и се реализират в подкрепа на кандидатурата на София и Югозападен регион за Европейска столица на културата 2019.

Билети за „Набуко“ може да бъдат купени от касите на НДК, както и на Ticketportal.bg, научи ДУМА от Вера Банчева.

Снимка ДО - СТАРА ЗАГОРА

„Лили ъв дъ Уест“ с концерт в Нощта на музеите

Най-успешната кьнтри група на Балканите - „Лили ъв дъ Уест“, ще зарадва феновете си с два безплатни концерта през май - в събота, 10 май, от 21 ч. в клуб-ресторант „Рубаят“ (НДК, вход А5, до пилоните) и в събота, 17 май, в Софийската градска художествена галерия (ул. „Ген. Гурко“ 1), от 21 ч. в Нощта на музеите, научи ДУМА от Лили Друмева-О'Райли.

Виртуозните музиканти ще предложат страхотен микс от уестърн, синг и рокендрол, както и нови авторски песни на български език.

„Лили ъв дъ Уест“ е създадена през далечната 1996 г. в София. Следват 9 студийни албума, концертни турнета в Европа и Съединените щати и награди от престижни фестивали и от Световната кьнтри асоциация. Мисията на „Лили ъв дъ Уест“ е да популяризира качествена и малко позната музика в България (кьнтри и блуграс), допринасяйки за културното разнообразие.

Снимка ЛУЧЕН АРХИВ

Портрет на режисьора Димитър Гочев

49 платна на Греди Асса

Известният художник е озаглавил изложбата си в СГХГ „През пустинята“

Греди Асса показва четиридесет и девет големоформатни платна, правени между 2010 и 2014 г. Шейсетгодишен юбилей, но само ретроспекция на чувствата. Между тях има портрети, в които героите ловко се изплъзват от възможността за анализ, а се усеща аромат, тонове от мелодия - също; рисунки, в които той жонглира с опорните точки на човешката фигура, но повечето са картини, бликнали от видения, спомени за преживени мигове, асоциации към места или събития. Те узаконяват мимолетното, това, което непрекъснато се изплъзва, сънища в просъница, от които остава като че ли копнежът към непрекъснато изплъзващото се нещо, чувството, овкусено с ирония, смесена с детинска вяра в чудото, което аха, да се случи. Затова и пустинята като възможност за всякакъв мираж, непрекъснато променяща се сцена на въображаемото, заредена с възможността за преобръщение, е избрана за муза и средство, отбелязват от Софийската градска художествена галерия, където е подредена изложбата до 25 май.

„Пустинята - едно скрито дихание, едно място с безброй опасности, но и с безмерна естетика, захранваща ме като художник, като откривател на неочаквана красота. Тя тръгва от пясъчните наваявания, избутва и малкото голи скали, напомня лунната повърхност, близка и разнородна. Ивиците й като конвулсии на душата са със стаено чувство за безтеглов-

ност. Събрала за компания безброй пясъчни дюни, сякаш полегли нимфи - питам се дали съществуват? Усещам неземна тишина сред купища от пясък и това създава в мен чувство за неизвестност и безвъзвратност. Самота и дехидратация на въображението“, споделя Греди Асса. Кара ме да се чувствам песъчинка, една от многото, но песъчинка, със свой вътрешен свят, свят изпълнен със свобода, надежда, вдъхновение. И дори да изпитвам понякога чувството, че не съществувам отвъд нея, съзирам надежда, че съм успял да осъществя това мислено пътуване през пустинята, че моментната ми меланхолия е напълно изчезнала, че може би температурната инверсия ме е накарала да се надявам, че и утре ще посрещна с изненада видяното... Какво ми остава, да повярвам, допълва художникът.

Най-новите картини на Веса Василева

Столичната галерия „Арте“ представя една от най-харизматичните художнички - Веса Василева. Привлекателна със своята аура и с ярко изявен индивидуален почерк, тази артистична натура остави своя печат в областта на изящната и приложната графика, оформлението на книги, пощенски марки и особено в живописата. Изложбата включва най-новите й творби, както и ретроспективен поглед от 80-те г. на миналия век.

За достолепните 88 години от своя живот Веса Василева остана вярна на буината си природа и непокорен нрав. Контактът с нея и изложбата й са събитие, което се превръща в празник не само за галерията, но и за колекционерите и почитателите, защото творчеството й е изключително търсено и ценено, подчертават от галерията.

„Картините й носят типичния за нея хроматичен колорит и „вибрараща“ живописна повърхност, напомняща грапавината на разорана нива, напукана от сушата, или изпепелена след палеж на стърнища земя, кора на стар дънер или

фактурата на родопско халище. Натюрмортите, пейзажите, серията „Кукерски маски“ от началото на 60-те г. на XX век на Веса Василева са емблематични за нашето изкуство със свободното пресъздаване на природата извън натурата, на празника извън етнографския детайл, както и с чисто нейната интерпретация на късния постимпресионизъм. Използването именно на този подход прави картините на Василева особено привлекателни за тези, които я познаваме и с възхита наблюдавахме гъвкавата й походка, артистичните й обноски, деликатните тонове в свободното напластените дрехи по нея, отразяващи се в прозрачните светли очи и пепелява коса. А за по-младите изложбата е шанс да се срещнат с един от големите артисти в живописата от втората половина на миналия век“, посочва проф. Аксиния Джурова. Изложбата продължава до 7 май в „Арте“ на ул. „Г.С. Раковски 183“ А.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Пластички и съдове, вдъхновени от село Бусинци

Пленяваща изложба на керамика на Захари Иванов под наслов „Четири сезона в село Бусинци“ може да се види в галерия „Сезони“ до 16 май.

Овладал уроците на традицията, усвоил технологията и не на последно място одухотворил занаята, Захари Иванов представя част от националната ни керамична школа. Изложбата дава възможност на публиката буквално да се докосне до изкуството на керамиката.

Захари Иванов показва творби, вдъхновени от бусинската керамика, която проучва, като един от най-съществените центрове на народното грънчарство в България. В експозицията са включени голям брой произведения - пластички и съдове, които се доближават, от една страна, до скулптурата, поради релефността си, а от друга страна, до живописната картина заради цветността.

Село Бусинци се намира в Западна България - Трънско, редом с Троян в последните векове е един от най-значителните центрове на народната керамика, чиято традиция популяризира художникът. Произведенията, които Захари Иванов представя в „Сезони“, са

Захари Иванов

вдъхновени от традицията на Бусинци, но дълбоко оригинални в своето изпълнение, тектоника, формообразуване и колорит.

В галерията на ул. „Кракра“ 2А ще бъде монтирано оригинално грънчарско колело и ще има открити демонстрации по грънчарство за деца и възрастни. Посетителите ще имат възможност за разговори и дискусии с професионалисти в областта на керамика-та, научи ДУМА от Маргарита Видралска.

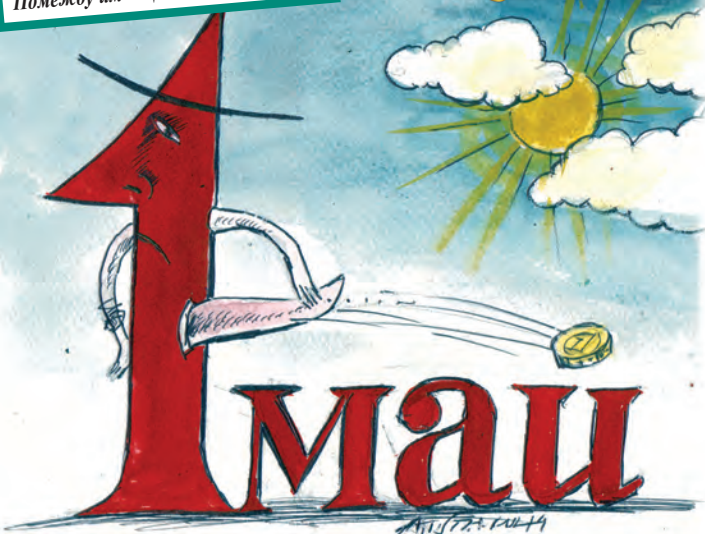

КАТО ПЕСЕН

Лозан ТАКЕВ

Истина ти казвам, моя майно льо,
вече царят не е го!...
МОЛ до МОЛА, мила моя майно льо...
Помежду им – Цанков гьол...

АНГЕЛОВ СТАНКУЛОВ

ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ДИМИТРА

И докато Го водеха към Лобното място, наречено Голгота, Той се молеше Богу, казвайки: Спаси Ме, Господи, защото Моите страдания са страдания за Тебе! Защото искам с Моята смърт да изкупя греховете на хората, а с Моето възкресение да се възцари на земята Твоето царство! И да не убива вече брат брата си, както Каин уби Авела, и да не пожелават никой дома на ближния си, нито вола му, нито осела му! И да настъпи, Господи, мир и любов между хората, както Ти си повелил! Затова страдам, Господи, аз – Твоят син!

И като Го заведоха на голия хълм над Иерусалим, наречен Голгота, разпнаха Го на кръста, като от лявата Му страна разпнаха един разбойник и от дясната Му страна разпнаха втори разбойник. Защото имаше изобилие откъм разбойници превелико.

На деветия час Той не издържаше на мъките и хулите и като извика с висок глас, предаде дух. Заедно с Него издържаша и разбойниците, разпнати от двете Му страни, нищо че те бяха по-яки и по-държеливи от Него.

А на третия ден след смъртта Му, като отвори гроба Му и не Го намериха, всички повярваха, че Той е възкреснал. А гробовете на разбойниците не потърсиха и тях не отвориха.

И зачакаха хората Бог да изпълни молбите Му, отправени по пътя към Голгота.

Но не дочакаха. Защото и до днес, Господи, брат брата убива, и до днес син баща си продава, и до днес фарисеи мчат чадата Твои, и никой никога не дава втората си рица, а тмко наопаки – всеки гледа да събере втора кожа от ближния си! И не настъпи на земята справедливото царство Твое!

Господи, дали пак вместо Твоя Син не си възкресил някой от разбойниците!

Първомайската вечер на мадам Пени

Георги КОНОВСКИ

Мадам Пени се протегна отегчено. Пак сряда, пак вечер, пак сама, пак скука... Мъжът ѝ на бизнес среща, дъщерята не се е прибрала от училище, познатите кой знае накъде са...

Макар че – честно казано, знаеше добре, че мъжът ѝ е при новата си любовница. Оня ден ѝ поръчал "Лексус", та тая вечер тя ще си плаща за колата. Хубаво де – нека се радва човекът, нека се наслаждава и разтоварва от бизнеса... Мадам Пени не е някаква селяндурка, че да ревнува. Нали фирмите са си на нейно име, нали картата отваря безотказно бутиците в моловете, нали и тя е оставена като волна птичка...

Да, де – познати и тя има. При това двама. Млади, яки жребци. Е, тая вечер не ѝ трябваша – беше решила да си почива, та кой ги знае де са се

запилели. Спокойно, друг път ще знае и поне единия ще държи в бойна готовност. Не се знае кой какво...

А черката... Мадам Пени се замисли... Малко позанема риво възпитанието напоследък. Оправи нещата с директора на школото, приятели наемнаха някои неща на математическата, подсигури с някои спа процедури жената на историка чак до лятото, дари официално на училището гориво /официалната стойност в левове на ръка комуто трябва!... Обаче и с момичето трябва да поговори...

Макар че... Абе, днешните момичета са такива само по документи. Да, мадам Пени е модерна жена, нищо против няма детето да се развива, да пробва всичко... Ама малко я е страх. Така – да стане поне в осми клас, че да може после с частни уроци да завърши

нещо. Не е важно какво. И средно ще купи, и висше ще финансира – само да има тапийка детето. Не за друго. Я цо мъри се фукат с по двестри висши, при това от най-скъпо продаващите дипломи вузове. Мигар дъщерята на Пешо Слона е по-лоша от тях? И не бива после – когато мама и тате ѝ купят място на телевизионна водеща, някоя дрисла да я гледа отгоре...

Чу се отварянето на решетката. После на външната врата. Накрая на вътрешната. Идеше си мамината...

– О, ама ти тук ли си? – изненадано я погледна Хортензия-Илайла...

Мадам Пени се надигна от дивана.

– Де ходиш, бе мами? – Споко, мамче, Първи май е! Пих сокче в едно кафене, пък не видях, че е станало по-среднощ. Тати пак ли...

– Да, да! Работи! Ден на труда е! Няма отиди за работяги като него! Има бизнес срещи – мадам Пени държеше на фасона, не бива да се развяват килкиви гащи дори из къщи...

Хортензия-Илайла метна чантичката си в ъгъла. Малка, изящна чанта, която на теория съдържа учебниците и тетрадките на една седмоласничка за цял учебен ден. Маркова – най-важното.

И тогава мадам Пени реши да повъзпитава малко черката.

– Мами, как е в училище? Стана ли отличничка? Едно време в нашето училище отличничките манифестираха на Първи май с надпис "Отличник!"

Хортензия-Илайла се захли – къде от смех, къде от щастливо прекараната вечер.

– Мамиии... Спокойно, нали двойки няма...

– Да, ама аз искам да те

видя на таблото на отличниците, да се похваля пред приятелките... Я виж – Ния спечелила някакъв конкурс, в Гърция я пращали по някакъв проект, много приказват за нея...

Хортензия-Илайла се прозя: – Мами, остави я тая тъпачка...

– Ма как ще е тъпачка, я виж, в Гърция я пратила?

– Тъпо е, бе мамо, тъпо е да се напъваш с четене, с учене, с разни проекти... Много тъпо! Ходила в Гърция... И какво? Вие пък мен ще заведете... Без да се моря... Я как хубаво беше миналото лято, като ходихме на Санторини и в Египет... Пък тая шмугла да учи – като си няма мама и тати...

И делово заровичка из чантата на майка си за табакерката с цигарите. Що да се нерви с някакви тъпи зубърки, дето по акъл не ѝ бяха и на малкото пръстче...

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ОТ НЕТА С

ИНТЕРНЕТ

“...Господ е създал говедата, защото говедата супа засилва човека, магаретата – за да служат на хората за сравнение; а човека, за да яде говежда супа и да не става магаре.”
Хайнрих Хайне

“Независимо колко далеч ще отплуваш, хоризонтът си остава същия.”
Ориенталска поговорка

“Обмисляхме какво да правим: да отидем на Бахамските острови или да се разведем. В края на краищата решихме, че Бахамските острови са удоволствие само за две седмици, докато добрият развод остава за цял живот.”
Уги Алън

“Ако нямаш къде да отидеш – ела на себе си.”
Елвис Пресли

“Интелектуалецът е човек, който е намерил нещо по-интересно от секса.”
Едгар Уолъс

“Ако не откриваме нещо приятно, то нека потърсим поне нещо ново.”
Волтер

“Да попиташ автора на един роман какво иска да каже с него, е все

едно да помолиш кравата да анализира масленото съдържание на млякото си.”

Джон Брейн

“Корупцията е средство, чрез което държавата скрито регулира пазара.”

Милтън Фригмън

“Да слушаш – това е много опасно: може да те убедят. А човек, който позволява да бъде убеден с разумни доводи, е много неразумно същество.”

Оскар Уайлд

“Ако 8 души са копали земя 12 дни и не са намерили нищо, то колко дни трябва да копаат 22-ма души, за да получат двойно по-голям резултат?”

Марк Твен

“Птицата в клетка не знае, че не може да лети.”
Жюл Ренар

“Заплахите са оръжията на заплашените.”
Джонатан Суифт

“Когато гледаш птица, дори когато ходи, чувстваш, че тя има крила.”
А.М.Лемиев

МНОГОПАРТИЙНО
ХВЪРЧИЛО

Всички възторжено аплодират саксофонист. Жената на саксофониста казва на приятелка:

- И всичко е защото много се труди, знаеш ли колко много репетира? Вече пети съсед се побърка.

Една бензиностанция започнала да привлича много клиенти. Конкуренцията решила да разбере какво става и изпратил разузнавач да разбере какво става. Връща се той и доклада:

- Големи хитреци са! Наели са четири супер готини мащии по къси полчици да зареждат резервоарите на клиентите. А навсякъде са разлепили надписи: "Всеки път, като се вдигне цената на бензина, нашите полчици ще стават по-къси."

- И само заради това откъснаха толкова клиенти?

- Ами да, вече са останали почти по коланчета....

- Попълнихте ли анкетата?

- Не мога да пиша!
- Тогава пишете: неграмотен!

Американска и японска фирма си организират състезание по гребане. Японците печелят с преднина от една миля. Американците наемат хора, които да анализират случилото се и да го обяснят. Анализът сочи, че японците имат един управляващ и седем гребци, докато американците имат седем управляващи и един гребец. Американците незабавно реструктурират отбора. Един става главен управляващ, шестима са съветници по управлението и един гребец.

Във втората гонка японците печелят с преднина две мили. Американската фирма уволнява гребца.

В дискотеката:
- Госпожице, може ли един танц?

- Да, само няма да пушиш в леглото.

- Госпожице, колко струват услугите ви за нощ?

- Десет лева.

- А защо толкова евтино?

- Хъркам...

Пациент седи на зъболекарския стол и пише неистово. Зъболекарят го гледа удивен и пита:

- Защо крещите така? Та аз още даже не съм ви докоснал зъба?

- Какво? Мислите и да го пипате?!

Компания играе карти. Към нея се присламчва кибики, който почва да дава съвети на единия от играчите:

- Давай попа! Не, не така! Асоето трябва, асоето! А сега дамата!

Накрая съветваният играч не издържа и изкрещява:

- Сядай на моето място щом толкова знаеш, и играй!

- Благодаря! Момчета, а на какво играете?

Албена се запознава с мъж и го пита:

- Така като ме гледате, колко години ми давате?

Мъжът се замислил и казал:

- С тази модерна прическа приличате на 17-годишна тийнейджърка. С миниполчиката приличате на 15-годишно момиче, гърдите ви са като на 14-годишна, значи общо 46 години...

Размисли на един безработен:

- Ставам рано, включвам си японското радио, слагам си италианските дънки, китайската тениска, после от немския хладилник си изваждам полски натурален сок. Сядам пред корейския си компютър и през американска банка си купувам английски обувки. После се качвам на чешката си кола да отида до австрийския супермаркет на пазар. Купувам си македонски зеленчуци, турски плодове. Връщам се

сле ще пораснеш, кога с нещо сериозно ще се захванеш?... Стига си се ровил из базите на Пентгона!

Разговор по скайпа в три през нощта.

- Здравсти! Какво правиш?

- Ходих за шунка.

- Не е ли късно?

- Хладилникът ми работи денонощно!..

В чудния свят на футболните фенове:

Вечно губещият от вечното дерби "ЦСКА" - "Левски" си остава столичният градски транспорт...

Двойка след бурен секс:

- Всичко беше великолепно, но защо не се целувах?

- Мама ми казва, че приличните момичета на първа среща не се целуват.

Ще заминава един мъж командировка, обаче мно-

пъти, а ти един път и то едва-едва.

Мъжът шашнат звъни на съседа да пита как става това. Съседът отговоря:

- Абе жена ти да не слуша моята глупачка, тя брои вън-вътре!

Мъж вижда във вагона плачеща жена, стояща на прозореца, и я пита:

- Какво се е случило, госпожо? Защо плачете?

- Ах - изхлипала жената - моят мъж слезе на гарата да купи вестници, а влакът тръгне без него.

- О, съчувствам ви. Ужасно е да се остане във влака без нещо за четене.

Знаете ли, че:

Икономическата криза - това е, когато си на тридесет години и паричните фантазии те спохваждат по-често от сексуалните...

Мъж пита жена си:

- Скъпа, кажи честно, изневеряваш ли ми, когато съм в командировка?

- Даже не знам... Като

манецът.

- Да допуснем, че съм крадец. Крада бензин, разбираш ли?

- Разбирам...

Немецът се замислил. После се пласва по челото и казва:

- Тук сигурно има видеокамери! Ако просто си заминеш, без да платиш, ще съобщат номера на колата ти в полицията и ще те арестуват!

- А ако номерът е изцапан и не се виждат цифрите?

Немецът се опулва и съвсем учуден пита:

- Как така "Номерът е изцапан"?!

Офталмолог:

- Прочетете тази срчка!

- Не мога.

- Късоглед сте!

- Уф! Малко ми е, че съм неграмотен, а и късоглед!

Журналистка взема интервю от гротескатор

Веско Топалов и решила да блесне с остроумие:

се оженим. Ти ще бъдеш моята първа жена.

В съда се гледа делото срещу госпожа Петрова, която е убила мъжа си, като го е ударила с чук по главата. Като свидетел се явява нейната най-добра приятелка.

Съдията пита:

- Какво мислите за постъпката на приятелката си?

- Ами... Мисля, че всеки е ковач на собственото си щастие!

Влиза доктор в стаята и чува как на един пациент с висока температура казва на жена си, която е седнала до него:

- Ти моя красавице, ти мое съкровище, ти най-хубавата...

Докторът пита жената:

- Отдавна ли бълнува?

Прибира се мъж от командировка и отива при кучето си.

- Е, съседът идва ли?

- Бау, бау!

- Целувахте се!

- Бау, бау!

- А друго какво прави-ха?

Кучето започва бързо и тежко да диша.

- Хъ, хъ, хъ.

- А колко дълго?

Кучето вие:

- А-уууууу.

- Ще ти дам десет лева, ако отидеш на гарата да посрещнеш тъща ми.

- А ако не дойде?

- Тогава ще ти дам два-десет.

- О, колко беше хубаво, Ваньо!

- Аз не съм Ваньо! Аз съм Георги!

- Как, нима днес не е сряда?

В съда:

- Обвиняеми, обяснете защо, разбивайки сейфа, сте взели само парите, а не и бижулата?

- Господин съдия, сега говорите точно като жена ми...

Преподавател към студентите:

- Ако студентите, седящи на задните редове, седяха така тихо, както тези четящи вестници в средата, то щеше да може седящите отпред да си спят спокойно.

Запознал се един младеж с едно момиче и ето, че вече тя го поканила на гости късно вечерта. Влизат в стаята и започват да се натискат. Тя:

- Ш-шт, по-тихо! Нашите спят. Татко е от отдела за масови безредици, мама е полиция.

Младежът си мисли: "Уф, къде попаднах!", но продължил все пак. След малко мацката:

- По-тихо, де! Брат ми е в съседната стая, работи като барета.

Младежът пак си мисли: "Уф, къде се натресох!". Мацката:

- Искаш ли една незабравима нощ!

- Да!

- Помощ! - започва да пиши мацката. - Изнасилват ме!!!

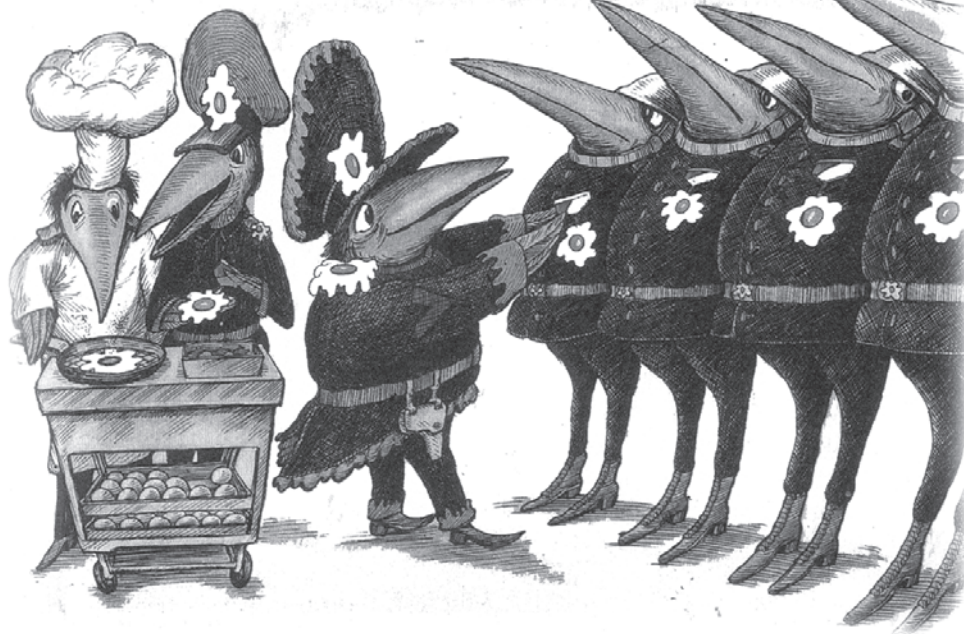
В детска градина,

където били само деца на известни хора от шоу-бизнеса, едно момиченце казва на едно момиченце:

- Когато пораснем, ще

ЕВРОКЛАСИЦИ

Владимир КАЗАНЕВСКИ - УКРАИНА

вкъщи и лягам на италианския диван и търся работа в българския вестник. Отново нищо...

Мисля си, защо по дяволите в България няма читава работа?...

- Келнер! Чашата ми е пукната!

- Виждате ли, какво ни е силно кафето!

Знаете ли, че:

Мястото на жената е в кухнята... Където седи в уютно кресло, пие хубаво вино и гледа мъжа, който готви!

- Защо си толкова тъжна?

- Той замина, подари ми роза, и каза, че ще се върне, когато ти увехне.

- Колко романтично!

- Да, ама розата е пластмасова...

Семейство хахери. Бащата се връща от работа.

Синът седи пред компютъра.

- Какво правиш? - пита бащата.

- Е, кога най-по-

го се съмнявал с жена си. Мисли си, някак да я контролира... Взел една опакровка сметана и я сложил под леглото. А под леглото закрил една лъжица.

Проверил - ако е един човек на леглото, то лъжицата не стига до сметаната, а ако са двама - цялата е в сметана.

Заминал. Върнал се, жена му го посрещла, кани го на масата... Той си мисли: "Сега ще проверявам как си се държала..." Погледнал под леглото, а в опакунката масло.

- Бабо, а защо са ти толкова големи очите?

- Защото това са очила, глупачко!!!

Библиейци:

Мисля, че е честно да кажем, че ако Бог наистина е направил всичко на този свят, то по всяка вероятност той е китаец...

Жена се кара на мъжа си:

- Съседката разправя, че мъжа и може по 20-30

те няма, ставам някаква дива, лазя по стените. После падам от стената, удрям се, губя съзнание... Възможно е някой да се възползва...

Мутра спира на паркинга на голям магазин. След двадесет минути излиза и вижда, че на мястото на мерцедеса му стои някакъв потрошен москвич, на който има оставена бележка:

"Наложи се да взема вашата кола. Ако не вървеше, опитайте да подкарате моята".

Германия, бензиностанция. На колонките има няколко бутона "За 10 евро", "За 20 евро", "За 50 евро"... Натискаш бутончето, бензинът почва да тече.

В това време шофьорът отива да плати. Пристига кола с германец и българин. Българинът се интересува:

- А какво ще стане, ако не платя бензина, а просто си замина?

- Как така "просто да заминеш"? - отговаря гер-

Универсализмът – оръжие

Декolonизацията откри пред редица страни пътя на индустриалното развитие и доведе до появата на огромен пролетариат. Парадоксално обаче този подем е съпътстван от раздробяване на народните борби. Някои радикални интелектуалци смятат, че понятията „класа“ и „капитализъм“, изковани на Запад, не са приспособени за друг контекст и че народите от Юга трябва най-напред да си възвърнат своята история и култура. В труг, който поражда големи спорове в САЩ, социологът Вивек Чибър им отговаря.

ВИВЕК ЧИБЪР*

СЛЕД една зима, чийто край не се виждаше, сме свидетели на завръщането на световната съпротива срещу капитализма или поне срещу неговата неолиберална разновидност. Такова мощно планетарно движение не се е появявало от четиридесет години. През последните десетилетия светът преживя откъслечни трупове, кратки епизоди на протести, които на места смутиха неумолимото разпространение на закона на пазара. Но във всеки случай нямаше нищо, което да може да се сравни с видяното след 2010 г. в Европа, Близкия изток и на американския континент.

Избликът разкри пораженията от отстъплението, отбелязано през последните тридесет години. Средствата за въздействие, с които разполагат трудещите се, никога не са били по-слаби. Левите организации – синдикати и политически партии, бяха изпразнени от съдържанието си, а някои от тях се бяха вече превърнали в съучастници в царството на строгите икономии. Слабостта на левизмача е не само на политическата и организационно равнище, но и на теоретично.

Понесените очевидни поражения бяха придружени от зрелищен интелектуален обстрел. Не че идеите за обществени преобразования бяха изчезнали от пейзажа. Прогресивни и радикални интелектуалци продължават да преподават в много университети, поне в САЩ. Но се промени самият смисъл на политическата радикалност. Под влияние на *постструктуралистките теории** (вж. речника) основните понятия на социалистическата традиция станаха подозрителни, дори опасни.

Ще посочим само няколко примера. Днес се смятат за крайно остарели идеите, че капитализмът притежава реална сила да упражнява при-

нуда върху всеки индивид, че понятието „обществена класа“ се корени в напълно ясни отношения на експлоатация или че трудовете хора имат интерес да възприемат колективни форми на организация – все анализи, смятани за очевидни в лявото пространство в продължение на два века.

Отхвърлянето на материализма и на политическата икономия, което започна с постструктуралистката школа, прие накрая силата на закон в най-новия храм на това течение, по-известно днес в академичния свят под името *постколониални изследвания**.

През последните двадесет години офанзивата срещу понятието наследство на левизмача премина под друго знаме – френската философска традиция отстъпи място на широко съзвездие от западни теоретици, дошли от Южна Азия (1) или най-общо от „Юга“. Сред най-влиятелните (или най-известните) са Гаятри Чакраворти Спивак, Хоми Баба, Ранаджит Гуха и индийската група за изследвания върху *нишиите слове** (subaltern studies), както и колумбийският антрополог Артуро Ескобар, перуанският социолог Анибал Кихано и аргентинският семиолог Валтер Миньола. Общото между тях е, че отхвърлят традицията на века на Просвещението изцяло – по тяхно мнение тя е съмнителна заради универсализма си и заради тенденцията си да обявява за валидни някои категории, независимо от културите и местните особености. Тяхната главна мишена са марксистите, заподозрени, че страдат от напреднала форма на интелектуална слепота.

За марксистите понятията „класа“, „капитализъм“ и „експлоатация“ са валидни навсякъде и във всички култури – те са подходящи, за да се разберат обществените отношения в християнска Европа и в хиндуистка Индия или в мюсюлманския Египет. За привържениците на постколониалната теория обаче тези категории водят до теоретична и практическа безизходност. Освен че били погрешни като схема за анализ, те били и контрапродуктивни. Отричайки изобретателността и самостоятелността на политическите субекти, те ги

JOSEPH GRAU GARRIGA. – „Washington Action“, 1969.

лишавали от необходимите за действие интелектуални ресурси. С една дума, марксизмът напъхвал местните специфики в калъп, изфабрикуван на европейска почва. Постколониалната теория не само критикува традицията на Просвещението – тя има амбицията я измести.

„Постулатът за универсализма е един от стълбовете на колониалната власт, тъй като „универсалните“ характеристики, приписвани на човечеството, принадлежат фактически на господстващите сили“, ни учи, напри-

мер, един от най-известните трудове на постколониалните изследвания. Универсализмът консолидирал господството, като претендира, че прави валидни за цялото човечество специфични за Европа характеристики. Така културите, които не отговарят на тези предписания, били осъдени на по-нисък статут, който ги поставял под прикрита опека и им забранявал да се управляват сами. Авторите обясняват, че *„митът за универсалността е част от империалистическа стратегия (...), основаваща се на постулата, че „европейско“ означава „универсално“* (2).

Всеобщ стремеж към благоденствие

ТОЗИ аргумент съчетава две гледни точки, които са в сърцевината на постколониалната мисъл. Първата е от формален характер и внушава, че универсализмът игнорира разнородността на социалния свят и маргинализира практиките и условностите, преценени като „несъответстващи“. А маргинализирането означава да се упражнява господство. Втората, която се отнася повече до същността, вижда универсализма като един от стълбовете на европейската хегемония, тъй като светът на идеите се организирал до голяма степен около теории, формиращи на Запад. Тези теории ограничават интелектуалния размисъл и онези теории, които захранват политическото действие, и така ги закотвят в някаква форма на европоцентризм. Постколониалната теория си поставя за цел да изтръгне този вроден порок, като разкрие устойчивостта му и последствията от него.

Оттам и враждебността към „големите разкази“ на марксизма и лявата мисъл. Запред мястото трябва да се разчисти за фрагментаризма, за маргиналностите, за практиките и условностите, вкоренени в една географска или културна

специфика, които убягват на глобализиращите анализатори. Точно в онова, което Дипеш Чакрабарти нарича *„хетерогенности и несъизмеримости“* на местното, би трябвало да се търсят сега средствата за политическо действие (3).

Политическата традиция, водеща началото си от Карл Маркс и Фридрих Енгелс, почива на две предпоставки. Първата гласи, че като обхваща постепенно цялата планетата, капитализмът заробва всички, които се хванат в мрежите му. В Азия, Латинска Америка и Африка установяването му принуждава производствени процеси да следват набор от правила, които са еднакви навсякъде. Макар условията на икономическо развитие и ритъмът на растеж да варират, те все пак зависят от същите правила, вписани в дълбоките структури на капитализма.

Втората предпоставка приема като нещо неизменно, че капитализмът, като налага

логиката и господството си, предизвиква рано или късно отпор от страна на трудещите се. Безбройните примери на съпротива срещу хищничеството му по четирите краища на света, независимо от религиозните или културните идентичности, като че ли доказват правотата на двамата германски теоретици. Колкото и разнородни и значителни да са местните „несъизмеримости“, капитализмът удря по основните нужди на всички човешки същества. Следователно реакциите, които предизвиква, варират също толкова малко, колкото законите на възпроизводството му. Макар видът на тази съпротива да се променя в зависимост от различните географски места, движещата сила, която я предизвиква, е също толкова универсална като стремежа към благоденствие на всеки индивид.

Двата постулата на Маркс и Енгелс служеха като основа за повече от век за анализи и революционни практики. Цялостното им осъждане от постколониалната теория, която не можа да толерира безочливото им универсално съдържание, има тежки последствия. Какво впрочем остава от радикалната критика, ако се зачеркне понятието „капитализъм“ от теоретичния ѝ инструментариум? Как да се интерпретира кризата, обхванала света от 2007 г. насам, как да се разбира смисълът на политиката на затягане на коланите, ако не се държи сметка за неумолимата надпревара за печалби, която определя хода на икономиката? Какво да се мисли за световната съпротива, която вдигна едни и същи лозунги в Кайро, Буенос Айрес, Ню Йорк и Мадрид, ако отказваме да видим в тях израз за на универсални интереси?

* Асоцииран преподавател в Катедра по социология на Нюйоркския университет. Автор на *Postcolonial Theory and The Specter of Capital* (Постколониалната теория и призракът на Капитала), Verso, Лондон, 2013. Вариант на текста бе поместен в изданието за 2014 г. на списание *Socialist Register*, The Merlin Press, Лондон, 2013.

(1) Вж. Пармха Чатерджи, „Дебати в Индия около темата за колониалната история“, *Монд дипломатик*, февруари 2006.

(2) Bill Ashcroft, Gareth Griffiths, Helen Tiffin, *The Postcolonial Studies Reader* (Хрустоматия по постколониални изследвания), Лондон, 1995.

(3) Dipesh Chakrabarty, *Provincialising Europe. La pensée postcoloniale et la différence historique* (Провинциализирането на Европа. Постколониалната философия и историческите различия), Editions Amsterdam, Париж, 2009.

за левицата

Как да се направи какъвто и да е анализ на капитализма, като се отхвърля всяка универсализираща категория?

Предвид сериозността на предизвикателствата, би могло да се очаква, че привържениците на постколониалните изследвания ще пощадят поне понятията „капитализъм“ и „обществени класи“. И че ще ги преценят като достатъчно въздействащи, за да ги избавят от подозрението в европоцентризмът. Тези понятия не само че не срещат никаква милост в очите им, но на всичкото отгоре им се струват като образец на безполезността на марксистката теория. Според Гиан Пракаш, например, „*да се превърне капитализмът в основа* [на историческия анализ], *е все едно да се хомогенизират истории, които са разнородни*“.

Марксистите били неспособни да възприемат някои практики извън динамиката на капитализма, освен под формата на останки, обречени на постепенно изчезване. Идеята, според която социалните структури биха могли да се анализират въз основа на икономическите динамики, които отразяват – начините им на производство – била не само погрешна, но и опорочена от европоцентризма, с една дума – от съучастничество с някаква форма на империалистическо господство. „Подобно на толкова други европейски идеи, европоцентристският разказ на историята като последователност от начини на производство е близък на териториалния империализъм от XIX век“, твърди Пракаш (4).

Чакрабарти развива същия аргумент във влиятелния си труд *Провинциализирането на Европа* (5). Според него тезата за универсализиране на света чрез експанзията на капитализма свежда локалните динамики до обикновени вариации върху една и съща тема – всяка страна се определя единствено според степента си на сходство с една понятийна абстракция, така че собствената ѝ история съществува само като бележка под линия в големия разказ за европейската практика. Марксистите освен това допусkali трагичната грешка да изхвърлят всяка случайност от анализа си за еволюцията на света. Вярата им в универсалната динамика на капитала ги правела слепи за възможностите за „прекъсвания, разриви и промени в историческия процес“. Като не приема непрекъснатостта, присъщо на свободната воля, характеризираща човечеството, историята, такава, каквато я схващат марксистите, би приличала на права линия, водеща неизбежно до определен край. Следователно, понятието „капитализъм“ било не само неприемливо, но политически опасно, тъй

като би лишило незападните общества от способността да изградят собственото си бъдеще.

Никой обаче не отрича факта, че през миналия век капитализмът се разпространил върху цялата планета, прониквайки в почти всички сфери на колонизирания по-рано свят. Когато пуска корени в нови региони, като се започне от Азия и Латинска Америка, той неизбежно влияе на обществената и институционалната конфигурация. Логиката на натрупване на капитал засегнала както местните икономики, така и икономическите сектори, които бяха принудени да приемат този проникващ натиск.

Но макар самият Чакрабарти да признава, че игото на капитала се е разпространило върху цялата планета, той отказва да го приеме като своеобразна универсализация на света. Според него капитализмът щял наистина да бъде носител на универсализация само и единствено ако всички социални практики се подчиняваха на неговия закон. „*Ниска историческа форма на капитала, била тя със световен обхват, не би могла да е универсална, пледира той. Световен или местен, какъвто вид капитал не може да представлява универсалната логика на капитала, тъй като всяка определена исторически форма е резултат от временен компромис*“ между хегемонистичния и стремеж и неподатливостта на местните обичаи и конвенционалности. Според него би могло да се говори за универсализация само ако капиталът беше завладял всички обществени отношения, лишавайки ги от каквато и да било автономия. Сякаш капиталистическите мениджъри кръстосват планетата с гайгеров политически брояч в ръка, за да измерват съвместимостта на всяка социална практика със собствените си интереси.

Една друга картина изглежда по-правдоподобна – капиталистите полагат усилия да разпрострат властта си и да осигурят възможно най-добра възвращаемост на ин-

вестициите си. Докато нищо не пречи на това, те не се интересуват от местните условия и обичаи. Но когато средата представлява пречка за целите им – ако насърчава недисциплинираността на работниците, ако допринася за западането на пазарите и т.н., налага се да се въведат корекции и при нужда да се променят обществените обичаи. Извън тази възможност, капиталистите си остават напълно равнодушни към „различните начини на живот по света“, на една или друга географска ширина.

По какъв начин глобализацията не би довела до своеобразна универсализация на света? След като практиките, които се разпространяват навсякъде, могат за основание да бъдат описани като капиталистически, това означава, че те наистина са станали универсални. Капиталът напредва и заробва все по-голяма част от населението. Така той оформя един разказ, който е валиден за всички, една универсална история – историята на капитала.

Теоретиците на постколониализма допускат с голямо нежелание господството на глобалния капитализъм, макар да отричат същността му. Но онова, което най-много ги притеснява, е вторият елемент в материалистическия анализ – онзи, който е свързан с явленията на съпротива. Те са съгласни, че докато се разпространява, капитализмът сее бунтовност – описанието на работническите и селските борби и тези на коренното население са неделяма част от постколониалната литература, която в това отношение е в съгласие с марксисткия анализ. Но докато той възприема съпротивата на потиснатите като израз на техните класови интереси, постколониалната теория нарочно подминава обективните и универсални съотношения на силите. За нея всеки факт на съпротива е резултат от местно явление, специфично за дадена култура, история или територия – и в никакъв случай от необходимост, която да характеризира цялото човечество.

В мрежите на експлоатацията

ЗА Чакрабарти свързването на социалните борби с материални интереси би означавало „*да се припише* [на работниците] буржоазна рационалност, *тъй като единството в рамките на такава система на рационалност „икономическата полза“ от едно действие (или предмет, връзка, институция и т.н.) се налага като разумна*“. (6) Ескобар също пише: „*Постструктуралистката теория ни приканва да се откажем от идеята за субекта като от-*

делен, самостоятелен и рационален индивид. Субектът е речев продукт и продукт на исторически детерминирани практики в голям брой области“. (7) Когато капитализмът поражава съпротива, тя трябва да бъде разбираана като израз на нужди, определени от специфичен контекст. Нужди, изковани не само от историята и географията, но и от една космология, която се изплъзва от всеки опит да бъде обхваната в универсализиращите разкази на Просвещението.

Речник

Мисловните школи и течения се определят не толкова по вътрешното си единство, колкото по несъгласията си с конкурентни интелектуални системи.

Структурализъм. В противоположност на хуманистичните философии и на свободата на субекта, които бяха на мода след войната (Жан-Пол Сартр), структурализмът се старее да открие закономерности, обективни структури, които се налагат на индивидите, без те непременно да го съзнават. Това течение се развива във Франция през 50-те години, най-напред в езикознанието (Фердинан дьо Сосюр), после в антропологията (Клод Леви-Строс), в историята (Жан-Пьер Вернан), във философията (Луи Алтюсер), в психоанализата (Жак Лакан) и т.н.

Постструктурализъм. В противовес на модерните хуманитарни науки, заподозрени, че установяват еднозначни истини, постструктурализмът отхвърля всяка претенция за истинност, всяка „природа“ или „същност“ на нещата и на групите. Той постановява „изграденост“ характер на действителността, която била една плетеница от слова, която следва да се разгради. Този постмодернизъм, вдъхновен от трудовете на френски философи (Жак Дерида и Мишел Фуко), се развива в американските университети през 80-те години, главно във философията, литературата и естетиката. Той захранва по-специално някои академични фракции на движенията на феминистките, хомосексуалистите и чернокожите.

Постколониални изследвания. В светлината на освободителните борби на Третия свят историци, антрополози и литературоведи заимстват постструктуралистката концептуална рамка, за да преосмислят въпросите за етничността, идентичността, историята и културата на колонизирания народи. Това течение, основано като другите на анализа на текстове, се стреми да скъса с една господстваща представа, изкована от западна гледна точка, и набляга на културната съпротива на подчинените народи.

Изследвания върху нисшите слоеве. Историографско течение, което в рамките на постколониалното движение интерпретира по нов начин историята на индийския подконтинент от гледна точка на подчинените и забравени групи, както в социален, така и в етнически, религиозен, сексуален план и др. Университетските преподаватели Партха Чатерджи, Хоми Баба и Дипеш Чакрабарти са тримата му основни представители. В началото, през 80-те години, Групата за изследвания върху нисшите слоеве, ръководена от Ранаджит Гуа и Гаятри Спивак, за разлика от повечето постмодерни интелектуалци твърди, че е последователка на марксизма на Антонио Грамши.

Ориентализъм. Изображение на Изтока чрез стереотипите на западната култура в живописа и литературата и преди всичко чрез стереотипа, според който Ориентът бил коренно различен от Запада. Публикуван през 1978 г. труд *Ориентализъм. Ориентът, създаден от Запада* на Едуард Саид, професор по сравнителна литература, често е цитиран като основополагащ текст на постколониалните изследвания, както и трудовете на Франц Фанон.

Културализъм. Схващане, според което културата на една човешка група е неприкосновена и застинала величина, но и важен фактор, който обяснява историята на тази група за сметка на социалните, икономическите, политическите и др. променливи величини.

Няма никакво съмнение, че интересите и желанията на всеки индивид са културно определени – в това отношение не съществуват разногласия между постколониалните теоретици и по-традиционните прогресивни философи. Да вземем само един пример, никоя култура в света не изисква от своите поданици да нехаят за физическото си благосъстояние. Задоволяването на някои основни потребности – храна, жилище, сигурност и др. – се налага на всички ширини и

всички епохи, тъй като е необходимо за възпроизводството на всяка култура.

Следователно може да се твърди, че някои аспекти на човешката дейност не попадат в калъпите на културите, ако под това се разбира, че те не са специфични за една или друга общност. Те отразяват една човешка психология, която е елемент от човешката природа, а не е присъща за дадено време или място.

(На стр.8)

(4) Gyan Prakash, „Postcolonial criticism and Indian historiography“ (Постколониална критика и индийска историография), *Social Text*, № 31-32, Дърм (Северна Каролина), 1992.

(5) Dipesh Chakrabarty, *Provincialiser l'Europe, 1997*.

(6) Dipesh Chakrabarty, *Rethinking Working-Class History: Bengal 1890-1940* (Преосмисляне на исто-

рията на работническата класа: Бенгал, 1890-1940 г.), Princeton University Press, 1989. Погчерпаномо е абсолюто.

(7) Arturo Escobar, „After nature: Steps to an anti-essentialist political ecology“ (След природата: крачка към една антиесенциална политическа екология), *Current Anthropology*, m. 40, № 1, Чикаго, февруари 1999.

СРЕЩУ НАТРАПЧИВОТО ИЗТЪКВАНЕ НА КУЛТУРНИТЕ ОСОБЕНОСТИ

Универсализмът – оръжие за левицата

(От стр. 7)

Това не означава, че нашата прехрана, нашите вкусове по отношение на дрехите или предпочитанията ни относно жилището не зависят от една съвкупност от културни черти и исторически случайности. Последователите на *културализма** не пропускат да изтъкнат разнообразието на формите ни на потребление като доказателство, че нашите нужди са културно изградени. Но подобни банални истини не говорят нищо за общото стремление на хората да не умират от глад, студ или отчаяние.

А точно от тази човешка тревога за благосъстоянието се храни капитализмът навсякъде, където се установява. Както отбелязва Маркс, „*сляпото налагане на икономическите отношения*“ (8) е достатъчно, за да хвърли трудещите се в мрежите на експлоатацията. Това е вярно независимо от културите и идеологиите – след като притежават работна сила (и нищо друго), те ще я продават, тъй като това е единственият избор, с който разполагат, за да постигнат минимално равнище на благосъстояние. Ако културното им обкръжение ги разубеждава да обогатяват собственика, те са свободни да откажат, разбира се. Това обаче означава, както казва Енгелс, че са свободни да умрат от глад (9).

Макар да служи за основа на експлоатацията, този аспект на човешката природа подхранва също съпротивата. Една и същата наситена материална необходимост хвърля работната сила в ръцете на капиталистите и я кара да се бунтува срещу условията на своето заробване. Защото жажда за печалби подтиква собствениците на предприятия непрекъснато да икономисват от производствените разхо-

ди и следователно да намаляват парите за заплати. В отраслите, където има профсъюзи или които са с висока принадлежна стойност, извличането на максимални печалби няма да надхвърли определени граници, което дава възможност на трудещите се да се грижат за жизненото си равнище, а не да се борят за всекидневното си оцеляване. Но в оная част на света, която е прието да се нарича „Югът“, както и във все по-голям брой отрасли в индустриализирания свят, нещата са различни.

Оскъдните заплати често се съчетават с други форми на оптимизиране на печалбите: остарели машини, които трябва да са рентабилни до последния си дъх, увеличение на трудовата натовареност, удължение на работния ден, неплащане на болничните дни, неотчитане на злоупотребите, липса на пенсии и на помощи за безработни и т.н. На огромното мнозинство от пространства,

JOSEP GRAU GARRIGA. - „Подчертаване“, 1970.

където просперира капиталът, законът на натрупването системно подкопава стремленията на трудещите се към благодеяние. Когато избухнат протестни движения, често това е с искания само за жизнения минимум и нищо повече, сякаш приличните условия на живот са станали непонятен лукс.

Екзотична образност

ПЪРВАТА фаза на процеса – подчиняването на трудовия договор, позволява на капитализма да се вкорени и да се разпростре навсякъде по света. Вторият етап – съпротивата срещу експлоатацията поражда класова борба във всички области, до които се домогва капитализмът или по-точно тя поражда мотивация за борба. Дали тя ще доведе до колективни форми на действие зависи от голям брой случайни фактори.

Независимо от това универсализирането на капитала води до универсална борба на трудещите се, с цел да осигурят съществуването си.

Произтичането на тези две форми на универсализъм от една и съща черта на човешката природа съвсем не означава, че нещата спират дотам. Според повечето прогресивни философи други елементи, други нужди се наметват и пъргаво прескачат културните

бариири. Например, стремежът към свобода, творчество или достойнство. Вярно е, че човечеството не може да се сведе до биологична потребност, но трябва също да се признае, че тази нужда съществува, макар да не изглежда толкова благородна като другите, и да й се даде мястото, което заслужава в плановете за обществени преобразования. Фактът, че едно толкова очевидно нещо може да се подмине, не е успокоителен признак за здравословното състояние на лявата интелектуална култура.

В доста отношения постколониалните изследвания изиграха плодотворна роля. Те допринесоха за подема на литературната продукция в страните от Юг. По време на интелектуалния упадък, белаял 80-те и 90-те години на XX век, те съживиха пламъка на антиколониализма и върнаха надеждността на критиката на империализма. Атаките им срещу известна европоцентристка арогантност нямаха непременно отрицателен ефект, съвсем не.

Но положението е тежко – в момента, когато укрепеният капитализъм разпространява разрушителната си сила, модната теория в американските университети се стреми да разбие на някои концептуални схеми, които позволяват да се разбере кризата и да се очертаят стратегически перспективи.

(8) Karl Marx, *Le Capital* (Капиталът), книга първа, глава 28, Editions sociales, Париж, 1950 (Първо изд.: 1867).

(9) Friedrich Engels, *La*

Представителите на постколониализма изразходваха хектолитри мастило, за да се борят срещу вятърните мелници, които сами издигнаха. Мимоходом те мощно подхраниха възраждането на нативизма и на *ориентализма**. Защото техните слова не се ограничават с привилегироване на локалното пред универсалното – натрапчивото изтъкване на културните особености, представяни като единствен двигател на политическото действие, по парадоксален начин върна на мода екзотичната образност и презрението, която колониалните сили лепяха върху своите завоевания.

През целия XX век антиколониалните движения единодушно изобличаваха потисничеството навсякъде, където то вилнееше, с мотива, че то представлява посегателство върху общите възделения на всички човешки същества. Днес в името на антиевропоцентризма постколониалните изследвания отново проповядват една културна същност, която левицата с право смяташе за идеологическа основа на империалистическото господство. Какъв по-хубав подарък може да се предложи на диктаторите, които търпят правата на народите си, от това да се изтъкват местните култури, за да се дискредитира самата идея за универсални права? Възраждането на една интернационалистическа и демократична левица ще си остане блян, докато не бъдат разчистени тези представи и не бъдат препротивдени двата универсализма, които се противопоставят: нашата обща човешка природа и капиталистическата заплаха.

ВИБЕК ЧИБЪР
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

Situation de la classe ouvrière en Angleterre (Положението на работническата класа в Англия), Editions sociales, 1960, (Първо изд.: 1844).

ИЗБОРЪТ ДА НЕ ИЗБИРАШ

Израел – объркан от войната в Сирия

(От стр. 2)

представява прекращаване на „червена линия“ и заплаши Сирия с военна намеса. След това обаче се откажа и предпочете да „дърпа конците задкулисно“. Други страни като Турция, Катар, Иран и страните членки на Съвета за сътрудничество в Персийския залив избраха по-активна роля и подкрепиха отделни фракции от ислямистката опозиция.

Някои израелски НПО като „Летяща помощ от Израел“ и „Ръка за ръка със сирийските бежанци“ откликнаха по различен начин. Те първи призна-

ха както необходимостта, така и възможността да се изградят нови отношения със сирийците и проведеха кампании за хуманитарна помощ в Йордания, Турция и Сирия, където доставиха храни и медицински материали. Досега са изпратили над хиляда и триста тона материали. Тези инициативи позволиха на някои израелски и сирийски групи да си сътрудничат за първи път, в някои случаи открито. Но това стана само в гражданската област.

Израелската дипломация, заложница на своята милитаристична и отбранителна

концепция, никога не е била особено ефикасно звено, още по-малко в последните месеци, когато служителите на Министерството на външните работи стачкуват. Но дипломатическите действия в съчетание с хуманитарната помощ биха позволили на страната да започне да играе положителна роля и да спечели съюзници за в бъдеще. Осемстотинте сирийци, които миналата година получиха медицинска помощ от Израел, биха могли да бъдат негови отлични посланици.

Нир Бомс и Асаф Хазани
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Христина Костова

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основаател:
Hubert BEUVE-MÉRY

Предшени директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:

София – 1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (Монд дипломатик – българско издание)
тел. +359 2 8773447; +359 2 9705 209, e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой
на 15 май 2014 г.

СТЕФАН
ПРОДЕВ:

„Дума“ не гнезди в ниското

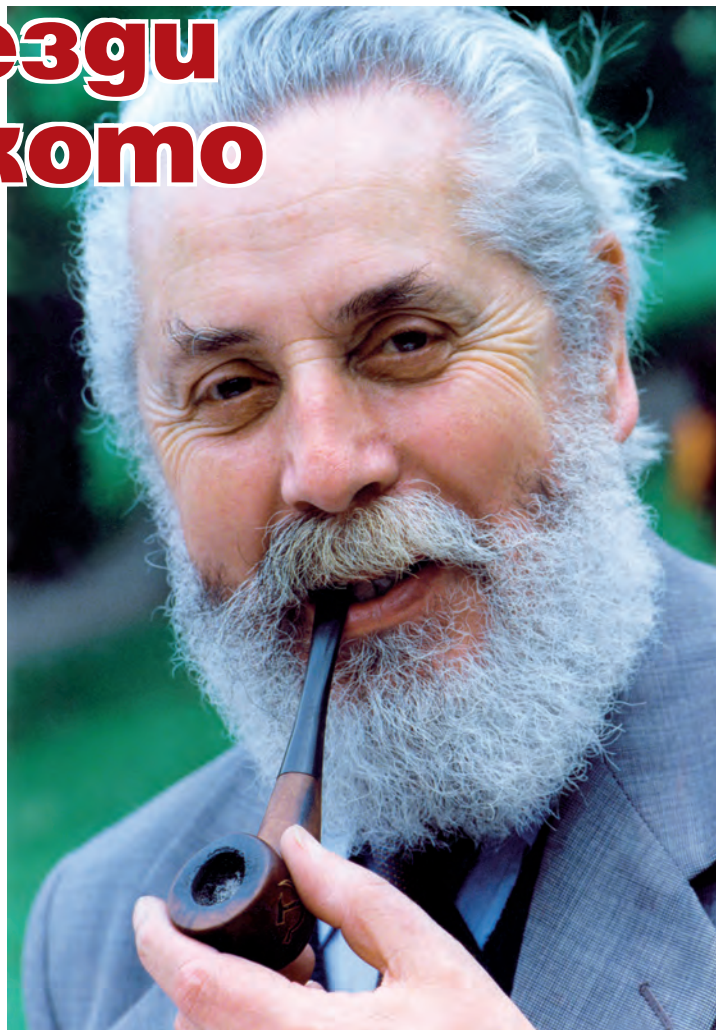
□ Другарю Продев, ето пак е 1 май и пак, както винаги, сме заедно на празника на „Дума“.

- А това значи на празника на всички, които служат с перото си на социалистическата идея. Както през изминалите години, така и сега, празникът на „Дума“ е във време на остри политически сблъсъци и на обществена криза. Затова и на днешния 1 май веселието е потопено в тревожни мисли и смущаващи очаквания. В края на краищата, празникът на „Дума“ е само едно продължение на тежкия път, по който вървим заедно с читателите ни. Нihilismът и безродството, разрушаването на националния фонд и безогледното обедняване на хората свързаха здраво вестника с проблемите на времето. Това го измъкна от тесния коловоз на партийната политика и го превърна в реална национална трибуна. Именно „Дума“ бе първият публицистичен лист, който свърза в едно съдбата на социалната идея със съдбата на България. И който пръв посочи, че силите на реставрацията и класовия реваншизъм, независимо от своите модерни имена и обединения, са антипод на истинската демокрация. Не друг, а „Дума“ доказа, че БСП няма друга грижа, освен грижата за България. Не друг, а „Дума“ доказа, че професионализъм е немислим без модерен поглед към проблемите и света. И без онази воля за действие, от която се ражда новото. Вестникът е трибуна, по която стрелят всички. По тялото му стърчат и наши стрели. Това го превърна във вестник с характер, който не се страхува от истината, дори когато е неудобна.

□ Е, от години виждаме как някои хора искат от вестника да е слуга и като не става, се хвърлят да го критикуват. Но пък хилядите читатели ни гледат с добра дума.

- Жребият на „Дума“ е да бъде свободният, независимият глас на лявата идея и на партията. Тя не трябва да отразява живота елементарно, с лозунги и резолюции, а трябва да го зарежда с мисъл. Нейната единствена надежда е бъдещето, което все по-определено ще иска от нея излизане от рамките на тесния политически интерес и превръщането ѝ в глас на нацията. В глас на всички, които страдат от безскрупулното настъпление на десните сили. С всичките си грешки и слабости, нашият вестник е големият, силният, сложният глас на тази идея. Без него БСП не само ще осиротее, но и ще залийне. „Дума“ не е нито офис, нито мобилен, нито елементарен бизнес. „Дума“ е идея. „Дума“ не е дама, а воин, който държи на съдбата си. Вестникът се бори за своите позиции, но никога не използва в борбата си непочтени подмятинат и още по-непочтени козни. „Ние пак сме тук!“ не е обикновена рубрика, а девиз. Винаги и винаги „Дума“ ще бъде тук, в корена на живота, при хората, и ще живее за тях. От „Дума“ се иска да твори лявото слово на България и тя прави точно това. „Дума“ много добре знае колко струва тази отговорност пред идеята и пред читателите. Очакват ни пак политически схватки, очакват ни избори. В тази обстановка „Дума“ трябва да е пожива и по-силна от всичко. Мисля, че тук сме единодушни. Горее главите и напред! Това не е заповед, а призив. Камбаната, която имаме, трябва да бие, да зове, да води. Иначе защо ни е!

□ Като говорим за избори... май пак настана гадно време, когато на човек свят му се више от изстъпления в т.на. педизбоона кампания?

- Предстоят избори, в които десницата ще се опита да сломи не само БСП, но и цялата левица - всички, които поставят социалната идея над грубия интерес, които мечтаят за един модерен, но справедлив живот. Сред тази гмеж от енергични и суетни господа има всякакви. От бивши политически трибуни, играли само едно лято, до вечни нагаждачи. От чужди поданици, дошли на гурбет в България, до парламентарни рекетъори. От беловласи реститути до фашизоидни патриотари. От червенокожи професори, пребоядисани в синьо, до бламирани доносници. От шумни русофоби, завършили в Москва, до неочаквани американофили. От весели нехранимайковци до ексминистри. От оперетни монархисти до полове, забравили бога. От лидери без партии до спекуланти с милиони. Всички тези господа тичат по политическата стъгда и предлагат на България най-неочаквани варианти и концепции за спасението ѝ. Един от лъжливите ходове на десницата е видимото ѝ „олевяване“, единствената цел на тази клоунада за превръщане на хората в политическо стадо е собственото ѝ измъкване от катастрофата. Тя неслучайно използва грешките на лявото управление не защото е готова да ги поправи, а за да прикрие популистски осъществяването на крайно дясната си политика. Шумотевицата е огромна, защото всички говорят в един глас, без да се слушат един друг и без да се уважават. Разпалват омразата. Но омразата ражда само омраза. Тя не обуздава, а поощрява инстинктите и води България към разцепление. България има нужда не от смутове, а от работа. Време е всички да разберем, че отговорността е обща, че

борбата за власт няма нищо общо със съзнателното разрушаване на обществено спокойствие. Нивата иска мотика, а не митинги! Всеки от тези политически всезнайковци буга колата в посока, която му е удобна, без да се замисли за последствията. А колата е пред пропаст и всяка неразумна игра с кормилото ѝ може да се окаже фатална.

□ Имам усещането, че БСП не успява да се пребори достатъчно добре с „многосоветната амея“.

- В този съдбовен момент липсата на единство между левите сили може да се окаже фатална. Не е лъжа, че БСП е най-мощната политическа партия в страната, че има най-сOLIDНИ изборни възможности, но само това не е достатъчно. Десният фронт, който се изгражда срещу нея без всякакви скрупули, е една много сериозна заплаха. Затова всякакви съзнателни или несъзнателни опити да се затваряне в себе си като организация и като дух, да заемат мъжествени спартански пози, е направо пагубно. БСП не е костенурка, за да се надява единствено на черупката си. Тя е осъдена да лети, ако иска да живее, и поради тази причина е повече от дължана да открие своя социален и политически партньор. Не защото сме немощни в момента, а защото ще се окажем недорасли за следващия момент.

БСП може би ще плати политическа цена заради поддръжката на правителството или заради поведението си в парламента. Но нека всички знаем, че тази цена няма да бъде плод на недоглеждане или на дребни игри, а до болка изстрадана позиция. Някои казват, че който гласува с червената бюлетина, ще гласува срещу доброто.

ПОЗИЦИИТЕ НА СТЕФАН ПРОДЕВ, КОИТО ЩЕ ПРОЧЕТЕТЕ ТУК, СА НАПИСАНИ В НАШИЯ ВЕСТНИК ПРИ РАЗЛИЧНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА В ГОДИНИТЕ 1990-1999 Г. ТЕ ОБАЧЕ СА АБСОЛЮТНО АКТУАЛНИ ДНЕС, ЗАЩОТО В ТЯХ Е ВКЛЮЧЕНА МЪДРОСТТА НА ЕДИН ГОЛЯМ ЧОВЕК И БЪЛГАРИН. ЩЕ СЕ УБЕДИТЕ ОТ ВЪПРОСИТЕ И ОТГОВОРИТЕ НА ТЯХ. СЪЗДАТЕЛЯТ НА „ДУМА“ ОСТАНА НЕИСТОВО ВЕРЕН НА СЕБЕ СИ, НА ЛЯВАТА ИДЕЯ, НА РОДИНАТА СИ И НА СВОИТЕ ЖУРНАЛИСТИ. ОСТАВИ НИ ВЕСТНИК БОРЕЦ, ВЕСТНИК БУРЕН И ЧЕСТЕН, ВЕСТНИК НА ИСТИНИТЕ, ПРЕДВАРИЛИ ВРЕМЕТО СИ.

Тези някои са известни. Те не само компрометираха демокрацията, но и разсипаха България. Антикомунистическата злоба не бива повече да ни смущава, тя е елементарна. Ние сме хора, които намериха сили да се разделят с грешките и греховете на миналото. Никой преди нас, социалистите, не е извършил подобен морален подвиг. За кой ли път през последните години Социалистическата партия доказа и доказва, че е партия на конструктивната политика. Ръката, която тя подава на другите, е по-чиста от всяка друга, независимо от раните и храките, които я покриват. Затова, докато другите рушат, нека ние, социалистите, не се отказваме от своя градивен път. Народът не е спял и вижда кой работи за неговия спокоен живот. И за неговата социална сигурност, въпреки нечий съмнение.

□ А какво ще кажеш за глобалната битка на Запада срещу Русия и за нашето място в това отново поларизирано глобално пространство?

- По националното радио нечий глас призова за пълна разправа с руснаците и комунистите в България. Призивът е до болка познат, но този път мирише на газ и това го прави неочаквано опасен. По всичко личи, че определени политически среди се опитват да ескалират противоречие между България и Русия в името на много тесни и загранични интереси. Това е опасно, тъй като освен суровинен гигант Русия е и търговски партньор с огромно геополитическо значение. Политизирането на газовия проблем отнема от България и последната надежда да поддържа нормални отношения с Москва. Не става дума само за открито покушение на нашите традиционни братски връзки, но и за опасен дипломатически срив, който ни води към пълна изолация по отношение на най-голямата европейска страна. Руският газ, който тече към България, не е елементарна политика, а живот. Който не осъзнае тази проста истина, ни осъжда на катастрофа.

КЛИЕНТ НА „БЛИЗУ“:

6 права и 25 задължения

Пиша ви от Плевен с огромно възмущение от отношението на фирма „Близу“. Клиент съм от няколко години на компанията. Ползвам интернет, кабелна телевизия и телефон. Миналата година имаше проблем с устройството им и ги помолих да пратят техник да го оправи. Те настояха обаче да ме съветват по телефона и аз да свърша всичко. Тъй като не се получи, т.е. аз не можах да се справа, все пак след пет дни техник дойде. През този период нямаш достъп до интернет и не можех да гледам телевизия. Но си платих таксата за цял месец и в срок, както правя редовно.

Тази година преди дни отново се

появи проблем с устройството. Пак се обадих няколко пъти с молба да дойдат да го оправят, на която получих същите настоятелни подканвания да си се справа сама. Чудя се какво би станало ако администраторите на компанията дойдат при мен в манипулационната (дано не им се налага, все пак). Дали да не ги оставя сами да обработват раните си, сами да се шият и сами да си поставят инжекция, да си включат системата или каквото се налага? Аз ще ги наставлявам по ... телефона, пийки си кафето пред клиниката.

След дълги разговори, в които се опитвах да обяснявам, че съм „прост потребител“, а не техническо лице,

Плащам си таксата редовно и в срок, но когато имам проблем, вместо да гождат на място да го отстранят, от фирмата искат да свърша и тяхната работа

най-после от компанията се смилиха и пратиха не един, а цели двама техници. Смениха устройството, било се повредило. И втори път дойдох, същия ден, понеже нямаше звук в телевизора. Оказа се, че единият кабел не правел контакт. Между другото прегледах отново

общите условия на фирмата в интернет. Оказа се, че аз, а и всички потребители на Близу имаме само 6 права и цели 25 задължения... Сега чакам с нетърпение да ми изтече договора.

Вася СЛАВЕЙКОВА, Плевен

Кмет

Да се справим с боклука като в Швейцария

Давам едно предложение, от което Столична община ще спести десетки милиони левове. Не е необходимо боклуците да минават всеки ден. Два пъти през седмицата е достатъчно. В Париж минават по един път седмично. Защо в София минават всеки ден? Освен ако кметът не взема лично пари от почистващите фирми да имитират дейност, не разбирам за какво е това упражнение. Ако не взема пари, тоест не е корумпиран, моля, да престане да ги изпраща всеки ден да обръщат полупразните кофи, да вдигат излизен шум, да замърсяват с камионите си и без това замърсения софийски въздух и да създават неудобства и на живеещите, и на авто-

мобилното движение!

Да не говоря за това, че всеки ден мургави наши съграждани ровят в кофите с боклук. Отварянето и оставянето на кофите с вдигнати капаци и засиленото мухолопроизводство през топлиите дни следствие на постоянното ровене е най-малкият проблем. Наред с убorkата на боклука от кофите тези хора често гледат да задигнат нещо друго.

Нека да си събираме боклука въкъщи в торба и в точно определен ден ще го оставим на определено място. Дори и кофи за боклук не ни трябват. Швейцарците по-прости ли са, че в столицата си събират боклука в черни торби и не видях да има контейнери? Няма да има смрад, а идва летен сезон -

мухи и миризми колкото искате. Ако сме цивилизован народ, можем да решим проблема цивилизовано и да спестим много пари. Докато кметът не направи това, ще си мисля, че или е корумпиран, или партията, която го сложи на власт и чиито договори с почистващите фирми не може да анулира, му пречи да помисли за общината от позицията на добър стопанин. Според моите изчисления става дума за едни 40-50 млн. лв. Ето откъде ще дойдат парите, за да се осигурят детски градини на близо 13 000 софийски деца, за които няма място в обществените детски заведения.

Добри КОЛЕВ, София

Въпрос

Това ли е нивото на българския футбол

Изминаха 20 години от Световното първенство по футбол в САЩ 1994 г. Слава на участниците в него, които класираха България на четвърто място в света! Всичко отмина, отмина и тази слава. И сега някои бивши величия във футбола поставят въпроса: Време е да се осигурят от бюджета на държавата средства за развитието на футбола. Личата, които поставят този въпрос, нямат представа за състоянието на футбола у нас. Редовно наблюдавам срещите от "А" група. Последната среща беше "Бо-

тев" (Пловдив) - "Локомотив" (Пловдив). И в двата състава, не искам да коментирам, не бяха малко участниците от чужбина. Срещата се прекрати второто полувреме, поради хвърлени запалки, бомбички и др., охраняваха я 700 полицаи. Не беше нормална и срещата между ЦСКА и "Левски", като и там в двата отбора не са малко чужденците.

Не коментирам качеството на играта между "вечните съперници", както и тази на "Ботев" - "Локомотив", Пловдив, състояла се на 19 април. Не можах да

разбера те футбол ли играят или борба. И в четирите отбора чуждите играчи получават не по-малко от 15 000 евро. С това чуждестранно участие на кое място е класирането в "А" група не само на посочените по-горе отбори?

Единствен е успехът на "Лудогорец" (Разград). В заплащането на футболистите възниква въпрос: "Откъде се осигуряват средства, а тези спонсори, които ги дават - платен ли е за тях какъвто данък?" Този въпрос го поставям на министъра на финансите Петър Чоба-

нов. Да се възложи целево основна проверка без компромиси.

Основните постъпления в бюджета са от данъци и така нормално ли е да плащаме данъци, за да се осигурят средства на тези чужди играчи по 15-20 хил. евро на месец? А що се отнася до иска да се осигурят средства от бюджета на държавата за развитие на българския футбол е ненормално, да не казвам и смешно.

Мийко МИЙКОВ

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ЕДНА година без

БОЙКО

20.05.1935 - 03.05.2013

От Мила

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ШЕСТ ГОДИНИ без нашата скъпа

и незабравима дъщеря, майка, баба и сестра

ВАЛЕРИЯ ЕВЛОГИЕВА ЧАПАНОВА

07.07.1954-04.05.2008 г.

Неиният лъчезарен образ,
любовта ѝ към хората и добротата
ще останат завинаги в нашите сърца.
ПОКЛОН ПРЕД СВЕТАТА ѝ ПАМЕТ!
От близките

Русия

Сееш ветрове, жънеш бури

Така се получи, че Майданът плюс "Десен сектор" стана равно на нова студена война. И както се очакваше, чичо Сам назидателно посочи виновника Русия. И пак до болка познатите икономически и политически санкции, дрънкане на оръжия, заклания и прочее. Наши и чужди русофоби в хор се разкудкудаха, само че Русия не се плаши от тях. Руският човек знае две и двеста. Може да яде черен хайвер и Бюф Строганов, но може да кара и на черен хляб и варени картофи и мило и драго да даде за защита на великата си Родина. Руският поет Фьодор Тютчев, живял и творил през 19 век, го е казал: С разума си Русия не ще я разбереш, трябва да я почувстваш със сърцето си. В политиката с Русия, който сееш ветрове, жъне бури. Това е видно от историята.

Христо НИКОЛОВ, София

Трудът като гурбет

В европейски страни има тенденция за двоен стандарт в заплащането на местни и чужди работници

Ева
КОСТОВА

Измамени българи набиha посредник за работа в Англия. Хората имали договори за там, платили и по 1200 лева за това удоволствие. Посредническата фирма обаче бавела заминаването им. И когато нервите на изляганите не издържаха, взели, че напярдашили управителя на фирмата. После се намесила полицията.

"Великобритания 2014" обявила себе си в интернет като фирма без опит, но с експерт "мотивирани хора на възраст 34-45 години". Тарикати колкото искаш, ще ви кажат запознати и специалисти от бранша на лицензираните посредници. Чудно е обаче защо вече толкова години нашенци не се научава първо, да разпознават фирмите, и второ - да се доверяват само на законно одобрени за тази работа хора.

Но дори и заминали легално на гурбет българи много често се сблъскват с проблеми, сходни с тези на наша почва, и подсещат за много

подводни камъни в гурбетчийството

не само в по-младите демокрации като нашата. Това не е никак маловажно във време, в което много българи се оглеждат за работа навън. А и Първи май - празникът на труда, е повод да подсетим за някои от проблемите.

Познавам например хора, които отидоха на работа в Кипър и се върнаха бързо. С получаваните пари не могли да се издържат и да плащат квартира, затова по-добре да се хващат за нещо в България, поне да спестят наемите. Познавам и други, които вече години наред са там на работа и въпреки големите жегги не се отказват.

В момента нашенци се информират за възможностите за работа в страната на Афродита основно чрез интернет и приятели. Често обаче се случва по тези "канални" да се разпространява невярна, непроверена и неактуализирана информация, алармизъм и от КНСБ. От синдиката преди време представиха първото по рода си изследване на проблемите на българските работници в Кипър, изготвено от Института за социални и синдикални изследвания към конфедерацията. Това изследване набързо бе поза-

бравено, а то е симптоматично за проблемите, които дебнат българите, пожелали да работят навън.

Според статистиката около 10 хиляди българи трайно пребивават в Кипър и са осигурени, неофициалните данни обаче сочат, че те са около 20 хиляди души, а в някои месеци от годината със сезонните работници достигат до 40 хиляди, пресметнаха от КНСБ. Изследването е сред 228 български работници от Никозия, Лимасол и Ларнака. Основните проблеми, с които те се сблъскват, се подреждат в три групи - условията на заплащане, нарушаването на договорените трудови норми (преди всичко за работното време), както и социалният климат.

Повечето от българските работници заемат ниско платени работни места - основната причина да бъдат наети е по-ниското заплащане за тях в сравнение с това на кипърските работници. Има тенденция за увеличаване на броя на работещите в Кипър българи, чиято заплатата е близка до минималната за наблюдаваните отрасли, изтъкнаха авторите на изследването. Според сравнителните данни за последните две години, относителният дял на заетите с

**работна заплата
от 801 до 900 евро**

през 2012 е 22,3%, а през 2013 г. нараства на 23,5%. Ръст има също и при относителния дял на заетите за под 800 евро - от 36,3% през 2012 г. те стават 40,7% през 2013 г. Едва 16,7% смятат, че са удовлетворени от заплащането. Повечето от половината от изследваните (53,5%) смятат, че кипърските работници на същата позиция получават по-високи заплати и тези данни подкрепят нагласите за двоен стандарт в заплащането между различните общности.

Договореното в индивидуалните трудови договори невинаги отговаря на реалността, изтъкват още анкетиранияте. Организацията на работното време например води до нерегламентираното му увеличаване; неадекватно заплащане на извънредния труд; работа по празнични и официални дни със заплащане, ако има такова, на същата ставка. По-силно изразени са нарушенията на трудовото и социално-осигурителното законодателство в малките и микрофирми, в които широко разпространена е практиката на сива или полусива заетост. Трайното задържане при един и същ работодател е непостигнатата мечта за значителна част от българските работници. За около 1/3 от анкетиранияте очакванията от трудова миграция в Кипър не са се осъществили (35%).

Изследването показва, че отражението на икономическата

криза върху спада на производството и на заетостта засилва

чувството за несигурност

около работата на българските работници. И страна като Кипър има програми, с които дава превес на своите работници, а чак след това - на чуждите от ЕС, и това е характерно за строителството, хотелиерския бизнес, производството на хлябни изделия и др. При това положение лесно може да се очаква, че първи ще "изхвърчат" не-кипърските работници.

При всеки пети от изследваните българи трудовият договор е прекратен преди изтичането на срока. 11,6% са уволнените без основателна причина и без спазване на процедурата за предизвестие.

Повече от половината от интервюираните (59,9%) не са били безработни през престоя си като трудови имигранти. Регистрацията за безработни са имали 40,1%, като 27,9% от тях са получили обезщетения за безработица, а 12,2% не са. Основните причини за това са неизплатени осигуровки и липсата на трудов стаж от 6 месеца, както и нежеланието за регистриране в бюрата по труда и поддържане на регистрация.

**Един ден в седмицата
почиват 43,2%**

от анкетиранияте, два - 42,2%. 11,5% пък нямат почивни дни - най-вече заетите в селското стопанство.

78,4% от изследваните са се трудили по официални празници, като за около две трети от тях (63,5%) това е било по желание на работодателя. Заплащането тогава обаче също се разминава със законово установените трудови норми - за 44,4% то е по същата ставка, а за 26,3% не се заплаща, а се компенсира с почивен ден.

Всеки трети български работник (30,9%) има положително отношение към идеята да поработи в следващите 10 години, но след това да се завърне в родината. Това мнение споделят по-често хората до 29-годишна възраст, като от тях около половината са с висше образование (48,9%).

Желание да останат на работа в Кипър до навършване на пенсионна възраст са споделили 20,9% от интервюираните. Нагласа да се приберат в България, при положение, че намерят работа след завръщането си, споделят 22,7% от изследваните. Това желание най-силно е изразено при хората с висше образование - 58,6%, следвани от тези с основно и по-ниско образование (52,6%).

И така - преди гурбет помнете Англия и Кипър. Иначе - да живеят, живеят!

Мисия Брюксел

Избори по европейски

Георги ГОТЕВ

Не зная дали и у нас са гледали първия дебат на четиримата основни кандидати за шеф на комисията - Мартин Шулц, Жан-Клод Юнкер, Ги Верхофстадт и Ска Келер. Социалист, дясноцентрист, либерал и по-млада от тях зелена политичка водеха дебат в понеделник, застанали един до друг. В историята на ЕС такова чудо се случва за първи път. Жалко, че петият кандидат, левичарят Алексис Ципрас, не се яви. Той няма да спечели, но със сигурност би казал по-прокативни неща от тримата мъже, които се виждат седнали на стола на Барозу и затова много внимават да са "политически коректни". Чух, че Ципрас не се явил, защото дебатът беше на английски, език, който лидерът на Сириза не владее достатъчно добре.

Дебатът продължи 90 минути, колкото един футболен мач. И както често става във футбола, отборите много внимаваша да не си вкарват гол. Защото мачът е "купен", в смисъл, че кандидатите знаят, че утре ще правят коалиция със съперника, и затова не бива да го унижават.

Всеки кандидат показва умения да дриблира, без никой друг да се опита да му отнеме топката. По българските телевизии чувам, че Верхофстадт бил спечелил дебата. Не мисля така. Гласувал съм за него преди пет години, тоест съм пристрасен. Тогава четях неговите книги, в които открих съмнителен федералист, възраж в силен ЕС. Но не го познавах добре. Сега виждам колко е хлъзгав и го хващам в непоследователност, "корекция" на позициите и дори в лъжа, с което наистина стои начело в сравнение със съперниците си. Преди месеци той беше организирал дебат в Европарламента, за да разобличи медийната концентрация в България. А сега се готви да приеме концентратора в обятията си.

Не съм се отказал от мечтата за силен ЕС, но начело с Верхофстадт той няма да се получи.

Понеже непрекъснато им слушам посланията, никой не каза нищо ново, с изключение на Юнкер, който в едно изречение резюмира положението на ЕС в света. Зависими сме от САЩ за интернет и от Русия за енергията, каза той простиичко. Само че зависимостта на ЕС е и в областта на външната политика, защото САЩ напълно монополизираха преговорите около Украйна и обезличиха ролята на ЕС. Иначе Юнкер изглеждаше прекалено спокоен и никак индиферентен. Бившият люксембургски премиер е страстен пушач, може би беше прекалял с любовните си цигари.

Темата ми е за европейския тон. Той липсва у нас, защото ние водим политически битки, които не позволяват да се изграждат мостове. Предизборната обстановка у нас е отровна, всъщност обстановка е отровна и във всички останали периоди. Андрей Райчев каза преди дни, че БСП и ГЕРБ би трябвало да сключат политическо споразумение за съвместно управление с възможна най-широка основа - "който иска да влиза, и дано това донесе нещо на България". Ако ГЕРБ и БСП са заедно в едно правителство, помалко ще се краде, каза Райчев.

Този път съм съгласен с него. Сегашните коалиционни партньори на БСП в никакъв случай не са подобри. За съжаление, ДПС се е превърнал в сила, която поддържа държавността в България. Дали е от лакомия или е добре премислена стратегия, аз не знам, но примери не липсват, за да се обобнее и конспиративна теория. Стига вече двама се карат, трети печели. Класическата десница и левица в Германия и в Белгия намериха воля да осигурят политическа стабилност в едно нестабилно време. В още по-голяма степен това е нужно на България.

Нещо повече. Едно "конституционно" мнозинство, подобно на това в Унгария и даже по-добро, понеже не би залитало в крайности, може да създаде обстановка на доверие от страна на кредитори и инвеститори. А тя е безкрайно необходима, за да може най-сетне България да започне да произвежда и да даде работа на огромна част от населението и, което безделници, мизерства и се маргинализира. Другата важна тема е подобряването на имиджа на България, защото лошото име директно води към икономически упадък.

Не на последно място, при голяма коалиция никой няма да може да обвинява българското правителство, че провежда проруска или проамериканска политика. Ако огромното мнозинство в парламента се е съгласило за определени неща, това могат да бъдат само национални позиции.

Алтернатива, разбира се, има - да се допусне Цензурата също да бъде "Солунска митница" и да доограбва и доразрушава каквото е останало, независимо дали големият коалиционен партньор е БСП или ГЕРБ. Цензурата и ДПС имат общи корени, общи задачи и общи кукловоди.

Европарламентът се готви да изолира подобни партии и да изгради широк съюз на проевропейска основа. И на нас ни трябва нещо такова, няма значение, че противниците му ще го наричат иронично "Отечествен фронт".

Да загубиш доверие

„Хюман райтс уоч“ прилага двоевен стандарт по отношение на България

Станислава ГАЙДАДЖИЕВА

Неправителствените организации допълват социалния пейзаж в обществото и спомагат при установяване наличието на проблеми от обществено значение, които биха могли да застрашат цялостното развитие на общността. В момента обаче, в който проличат политически или други пристрастия, или правителствена финансова зависимост, НПО-тата губят доверието на обществото... Или поне на онази част, която не одобрява прикритите политически пристрастия. Това се случи и с „Хюман райтс уоч“. Известната като „борец за правата на човека“ организация показва, че прилага двойни стандарти по отношение на критиката към определени държави и техния политически елит. В случая - по отношение на България и процедурите по разглеждане на молбите за убежище от сирийски граждани.

Прилагането на двойни

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

стандарти се изразява най-вече в съпоставката между това коя държава колко сирийски бежанци е приела до момента. Ян Коой, представящ се за пресаташе на европейската секция на „Хюман райтс уоч“, написа в твитър следното мнение с връзка към критичния доклад на организацията: „7000 бежанци в България, 800 000 в Турция. И все пак, за да „се справи с кризата“, София изтласква сирийци обратно към Турция“. Попитам г-н Коой дали е проверил, също толкова задълбочено,

какво казва статистиката относно територията на България и настоящото ѝ икономическо състояние. За жалост, не получих отговор.

За да разясня на г-н Коой, ще кажа само, че територията на Турция е близо 7 пъти по-голяма от тази на България, а населението ѝ - повече от 10 пъти. Турция има директна граница със Сирия и затова очакванията за по-голям наплив от бежанци е логично да бъдат по-големи.

България е „най-бедната

страна в ЕС“, а етикетите за бедност и нищета ни се лепят при всеки удобен случай. Оценките за икономическото ни състояние са признават и от МВФ, който, забележете, очаква ръст на българската икономика през т.г. от 1,6%, докато прогнозите за южната ни съседка са за близо 2,3%.

Е, г-н Коой, как да се очаква от бедна страна да приема толкова, а ако не и повече, сирийски бежанци, колкото богатата си съседка? Ще попитам г-н Коой има ли определен

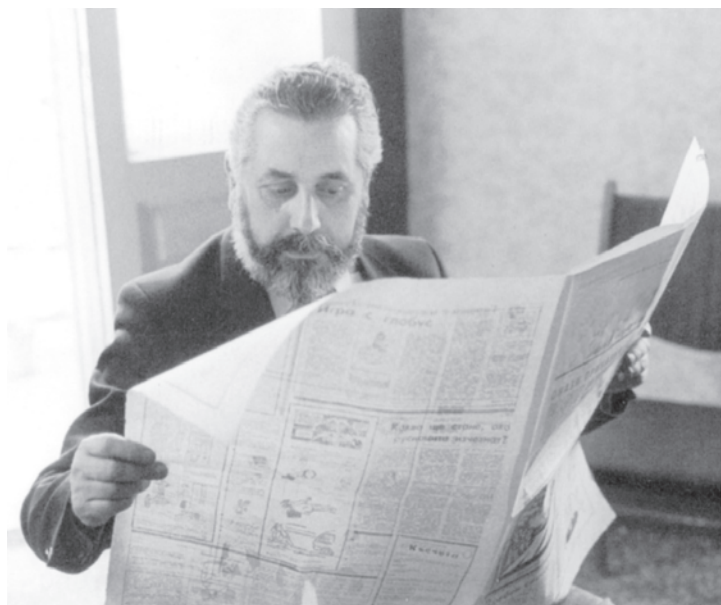
брой бежанци, които България трябва да приеме на своя територия, за да спрат провокациите? Явно според вижданията на „Хюман райтс уоч“ квота има, тъй като след натиска на организацията върху Ирак, Йордания и Турция в края на 2012 г. и началото на 2013-а за приемане на повече бежанци критичните доклади за южната ни съседка стихнаха. След като отвори границите си за още бежанци от Сирия, Турция стана любимка на „Хюман райтс уоч“, която вече близо година не само не критикува страната за мизерните условия в бежанските лагери на нейна територия, но и умишлено пропуска доклади по този въпрос.

Яма как да спестя на г-н Коой и млчанието, което „Хюман райтс уоч“ избира, пред това да се вслуша в многобройните сигнали, появили се през 2013 г., как турски патрули пропускат нелегално сирийски бежанци към България. Защо „Хюман райтс уоч“ беше безмълвна тогава? Или на Турция подобни стъпки са простени, защото е допуснала на своя територия очаквания от „Хюман райтс уоч“ брой бежанци? На това се казва двоевен стандарт. Жал ми е единствено за сирийските бежанци, които явно нямат друг шанс, освен да разчитат на това да бъдат „изтласкани“ - я към България, я към Турция.

Писанията на г-н Коой се харесват на част от българските потребители в твитър, най-вече на тези с антиправителствени настроения. Българинът смята, че всяка чужда критика е добре дошла за „демокрацията“. Да не забравяме, че „вечно срещу своите и винаги с чуждите“ никога не е била печеливша тактика за България.

СТЕФАН ПРОДЕВ:

„Дума“ не гнезди в ниското

От стр. 37

За щастие нашият народ въпреки завоите на времето никога не се е поддавал на русофобски настроения. Общата вяра, близките езици, културното родство и традиционните пазари са само част от голямото притегляне, което не е лишено от бъдеще. Проблемът „Европа или Русия“ не е български проблем. Той е измислен в чужди центри и търси конфликти, които са вредни за наше-

то бъдеще. Пътят ни към европейска интеграция, който е неделен от проперитетата ни като съвременна демократична държава, не минава и не бива да минава през разрушаването на отношенията ни с Русия. Русия също е Европа и - щем или не щем - движението ни към Запад е общ процес с движението ни на Изток. Никои не поставя под съмнение желанието ни да бъдем част от интегрирана Европа. Но това желание ще

ни изиграе лош номер, ако стане за сметка на неразумна антируска политика. Не само защото Русия е наша сестра през вековете, но и защото Западът е немислим без нейното активно участие в решаването на всички европейски проблеми. Ще бъде от огромна полза за България, ако съчетае в едно западната и източната си политика. Много сме малки, за да се надяваме само на една от тях. Стратегическият кантар е подло нещо и винаги може да ни поднесе неприятна изненада. Двете световни войни, в които се опитахме да натежим на една страна на кантара, трябва да ни бъдат като обща на ухото. Велик може да се окаже само онзи български политик, който свърже в едно интересите на България с интересите на Европа и на Русия. Сигурно ще дойде ден, когато Русия и България отново ще се срещнат в името на общата полза. И това ще бъде среща в един друг свят, под общия покрив на демокрацията, заедно с цяла Европа такава, каквато я искаме да бъде.

□ *Съдбата ме отне от нас и може би ти спести поредната тревога, като не ти отпреди да узнаеш, че България стана член на НАТО. А сега НАТО на САЩ застана срещу Русия и пълзи все по-плътнo към границите ѝ...*

- НАТО е остатък от Студената война и това поставя Русия в особена позиция. Отношенията ни с НАТО не могат да изясняват отношенията ни с Русия. България е суверенна държава и нейната външна политика не може да зависи от никакви допълнителни условия. Както някога по времето на Тристранния пакт, така и днес като че ли българската дипломатия бърза да ни обвърже с интереси и амбиции, чиято еднолиней-

ност е повече от видима. А последствията в крайна сметка ще бъдат негативни, независимо от силите, които ни потупват по рамото. Смешно е да се говори за стабилност на Балканите, когато София се прави, че не вижда Белград, и превръща традиционно добрите българо-руски отношения в разменна монета за влизането си в НАТО. Никои не знае колко пъти още ще гледаме нощта на прилепите. Но вече всички знаят какво представлява НАТО. Тази летяща машина, която убива прецизно, театрално и безскрупулно. Сигурно много нощи наред ще сме свидетели на нейните добре планирани удари. Уж играят на справедлива война, а фактически воюват като пирати. Затова използват тъмнината и демонизират жертвата си. Но нощите на вероломните криле не са безкрайни и все един ден светлината ще ги изпепели. Тогава ще блесне истината за онези гробари от Вашингтон и Брюксел, отворили най-новото гробище в Европа. За разлика от господата, историята не гледа театър и си знае работата.

България винаги е живяла в сянката на гиганти, измъчена от компромиси и надежди. Преди години компромисът се наричаше Варшавски договор. Сега името му е НАТО. Но това съвсем не означава, че лежането на натовския праг трябва да се превърне в решаващ смисъл на нашето национално съществуване. Защото и най-демократичният военен доктрине въпреки уговорките е просто една машина на интереси, които надали могат да бъдат в пълен синхрон с чисто българския интерес.

Позициите на Стефан Продев потърси в неговите публикации в „Дума“ Велиана ХРИСТОВА

ДУМА

Путин иска да се увеличи експортът на ЗРК

На Русия се пада една трета от световните доставки на системи за ПВО

Русия трябва да увеличи обема на производство на системи за противовъздушна отбрана за експорт. Това, както съобщава РИА „Новости“, е заявил президентът на Русия Владимир Путин. По думите му, този клас въоръжения заема значителна част от международния пазар, като на Русия се падат една трета от световните доставки на системи за ПВО.

«Комплексите от типа С-300, С-400, „Панцирь-С1“ по технически и бойни параметри, надеждност и простота безспорно се явяват лидери на световния оръжен пазар. Следва да нарастват мощностите за производство на най-търсените системи за ПВО, а също и да се развива производството на използваните от противовъздушната отбрана високоточни оръжия», е заявил президентът. В момента руските зенитни ракетни комплекси от различни класове се използват в около 70 страни по света, включително

Снимка КОМПЛЕСА «АМАЗ-АНТЕЙ»

Комплекс С-400

държави от Близкия изток, Югоизточна Азия и Северна Африка. По думите на Путин интерес към руските системи проявяват също страни от Латинска Амери-

ка. На основата на системи за ПВО, произведени в Русия, в момента се създават единни зони за ПВО с Беларусия и Казахстан.

През март т.г. бе съобщено, че Путин е дал принципино съгласие за продажба на зенитни ракетни комплекси С-400 на Китай. В момента с китайската страна се водят преговори за количеството на комплексите и тяхната стойност. В частност Пекин планира да се добие с два до четири дивизиона С-400. Китай също настоява за получаване на пълната тактико-техническа информация на комплексите. Путин отбелязва също, че през 2013 г. Русия е продала оръжие за рекордните 49 милиарда долара, отстъпвайки по износ само на САЩ.

Турция получи първите бойни вертолетите T129

Турската компания TAI е предала на сухопътните войски на Турция първата партия от бойни вертолетите T129A, съобщава Jane's. Какво именно количество вертолетите е било предадени на турските военни, не се уточнява. По-рано Министерството на отбраната на Турция придоби девет T129A. Съдейки по фотографии, обнародвани от сухопътните войски на Турция, именно толкова количество машини е било доставено на военните.

Общо турското Министерство на отбраната има намерение да придобие 50 бойни вертолетата T129 в по-съвършената версия B. Машините, вече намиращи се в разпореджението на войските, по-късно ще бъдат модернизирани. Първоначално доставката

на T129A бе планирана да започне още в средата на 2013 г., но този срок бе продължен за по-късна дата. Причината за това са технически нередности, открити в хода на изпитанията на вертолетите.

Разработката на вертолетата T129 се води съвместно от компанията TAI и италианската AugustaWestland. Първият полет на машината се е състоял през септември 2009 г. Точните характеристики на вертолетата са неизвестни. По непотвърдени

Вертолет T129

Снимка МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА НА ТУРЦИЯ

данни той може да развива скорост до 270 километра в час, а неговият боен радиус е около 560 километра.

T129 ще бъде въоръжен с 20-милиметров оръдие, контейнери с картечници с

калибър 12,7 милиметра и ракети с калибър 70 и 81 милиметра. В състава на авиацията на сухопътните войски на Турция T129B се планира да се използва наравно с бойните вертолетите AH-1P/S/W.

Хумор

Поп и полковник си разменили местата за един ден. Попът застанал пред войниците и казал, пейки:

- Чега муй, во имя отца и сина и светаго духа, мирно!

Полковникът в чернвата изкомандбал:

- В името на Бога – на колена! Остави! Заради бабата на последния рег!

Обективът се шегува

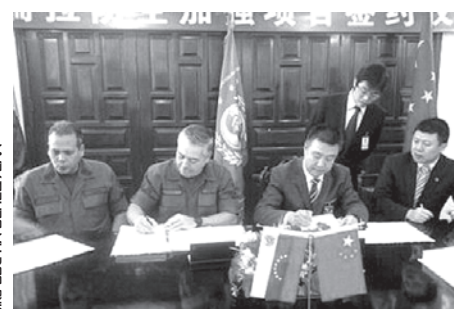
Пушка, револвер, пистолет и нож – с една дума, страх да те побие!

Снимка ВВС НА ВЕНЕЦУЕЛА

ВЕНЕЦУЕЛА КУПИ КИТАЙСКИ РАДАРИ

Експортно-импортната компания на Венецуела Veximca е подписала с китайската корпорация CEIEC договор за доставката на 26 радиолокационни станции и 11 поста за управление, съобщава Infodefensa. Новите системи ще влязат на въоръжение в Обединеното командване за въздушно-космическа отбрана (CODAI) на Венецуела. Какви именно системи са били закупени и сумата по сделката не се разкриват. В момента на въоръжение във Венецуела стоят десет мобилни радиолокационни станции за далечно откриване: седем JY11B и три JL11. Те са били купени от Китай в периода 2005-2010 г. Венецуела редовно купува въоръжения и военна техника китайско производство. В частност, през ноември м.г. китайската авиостроителна компания Xipai предала на Венецуела първите два от осемте поръчани военно-транспортни самолета Y-8. По-рано на страната бяха доставени китайски учебно-бойни самолети K-8 Karakorum. Освен това Венецуела и Китай водят преговори за доставка и на учебно-бойни самолети L-15 LIFT.

Подписване на договора за доставка на радарите

Снимка на ВВС НА САЩ

B-2 Spirit

БОМБАРДИРОВАЧИТЕ В-2 ЩЕ ПОЛУЧАТ НОВО ПРОГРАМНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

Американските стратегически бомбардировачи B-2 Spirit ще получат ново програмно обезпечаване, с помощта на което ще се осъществява управлението на всички типове въоръжения, съобщава Jane's. В края на февруари т.г. програмното обезпечаване, разработено от компанията Northrop Grumman, е получило одобрение от командването на ВВС на САЩ. Модернизацията на програмния комплекс на B-2 ще се провежда в рамките на програмата FSP-1. В момента на самолетите се използват разнородни програми, отговарящи за насочването и използването на определени типове въоръжения. Новата програма ще замени остарелите и ще отговаря за управлението на въоръженията в хода на различните задачи. Други подробности относно тази модернизация не се уточняват. Замяната на програмното обезпечаване се провежда в рамките на по-мощна програма за модернизация на бомбардировачите B-2. По-рано в рамките на нея част от американските стратегически самолети получиха нови изчислителни системи и апаратура за свързка. В частност, на B-2 12 разнородни компютърни системи бяха заменени с една изчислителна система, разработена от компанията Lockheed Martin. На самолета също бе установена по-производителна дискова подсистема, разработена от Honeywell Defense and Space Electronic Systems. Връзка между различните подсистеми се осъществява посредством оптични влакна. На самолетите се планира също да се установят нови терминали за спътникова свързка. Така B-2 ще може да обменя данни с различни подразделения сто пъти по-бързо. През септември 2012 г. завърши програмата по оборудване на B-2 с нови радиолокационни станции AN/APQ-181 с активна фазирована антенна решетка и обнoвeна горивна система.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

T-27 от ВВС на Хондурас

ХОНДУРАСКИТЕ ВВС ЩЕ МОДЕРНИЗИРАТ УЧЕБНИТЕ САМОЛЕТИ T-27 TUCANO

Хондурас и Бразилия са сключили междуправителствен договор за модернизация на учебно-бойните самолети T-27 (EMB-312) Tucano, съобщава Infodefensa. По условията на договора модернизацията ще засегне самолети от ВВС на Хондурас. Стойността на работите се оценява на 2,5 милиона долара за T-27. Общо се планира да се обновят 21 учебно-бойни самолета, включително и тези, които ВВС на Бразилия ще извади за Хондурас от своя състав. Договорът също разглежда възможността за купуване от Хондурас на нови учебно-бойни самолети A-29 (EMB-314) Super Tucano. В близко време страните планират да започнат преговори за доставки на тези самолети.

Договорът бе сключен в хода на празнуванията на 83-ата годишнина от създаването на ВВС на Хондурас. По данни на Flightglobal MilICAS, в момента в активния състав на хондураските ВВС се намират седем учебно-бойни самолета T-27. Първоначално на въоръжение в страната стояха 12 самолета от този тип.

НАПРАВИХА ПЛАНИНСКИ ВЕЛОСИПЕД С ПОКРИТИЕ ОТ 24-КАРАТОВО ЗЛАТО

Посветиха филм на дует „Ритон“

„Брак по любов“ ще се излъчи по БНТ 1 на 2 май

Музикалният филм „Брак по любов“, чийто автор е Драгомир Драганов, оператор - Недялко Данов, а режисьор - Станислав Терзиев, е посветен на дует „Ритон“. Емоционалният разказ за Катя и Здравко отбелязва тяхната 35-годишна. Зрителите на БНТ 1 ще имат възможност да видят филма утре, 2 май, от 23.10 ч. Освен че надниква зад кулисите на дългогодишния сценичен успех и нестихваща медийна популярност на Катя и Здравко, „Брак по любов“ представя неочаквани откровения за съвместния живот на музикантите както на сцената, така и извън нея. Зрителите ще разберат как музикантите напасват абсолютните противоположности в името на общия успех; как се преодолява умората; как се свиква с напрежението и какво, в крайна сметка, означава понятието професионализъм, когато заспиваш и се събуждаш до професионалния си партньор.

Според авторите на про-

дукцията кариерата на дует „Ритон“, белязана от стотици песни, концерти, турнета, престижни фестивали и хиляди фенове, би била невъзможна без запазване на личните отношения между двойката вече 35 години. Филмът има амбицията да събере максимално личната и творческа биография на музикантите и да отговори на въпроса, кой-

то най-често си задават хората: „Възможно ли е пълното щастие?“

Откровенията на Катя и Здравко ще минат през спомени за първата целувка, първата сценична изjava, успехите и болезнената тема за отсъствието на деца в семейството. Разговорът ще продължи до равновеската за бляскавата кариера и тре-

вожните въпроси за нейния неизбежен край.

По случай 35-годишнината на дуета от Златния фонд на БНТ ще бъдат издадени емблематични музикални изпълнения на Катя и Здравко. Музикантите ще разкажат любопитни случки и спомени за своите приятели - Филип Киркоров, Кристина и Михаил Белчеви, Галя, Тончо Русев, Живко Колев, Венци Мартинов, състудентката им от консерваторията Мая Нешкова, режисьорите Ласка Минчева, Димитър Шарков и много други.

„С дует „Ритон“ ме свързва дългогодишно приятелство“, разкрива авторът на филма Драгомир Драганов. И добавя: „Уважението и доверието, което сме изградили помежду си, ги предразполага максимално по време на снимките и зрителите ще ги видят потропени от всякога. И двамата притежават уникално чувство за хумор, разказват увлекателно и не пестят емоциите си. Филмът се получи лек и пенлив като шампанско и се гледа на един дъх!“

Женените погложени на стрес и депресия

Да си женен може да се окаже не толкова хубаво нещо, поне според новите медицински изследвания, които доказват, че бракът увеличава склонността към депресия. Основните „симптоми“ на женените двойки са постоянна заедливост и нервност. Това са съществени предпоставки за дългосрочен стрес, който не може да бъде компенсирал от положителните аспекти на брака, обясняват специалистите. Стресът може да направи съпрузите по-малко чувствителни към положителните събития в живота им. Премишни изследвания показваха, че омъжените дами са по-щастливи и здрави като цяло. Но 11-годишно проучване на Университета на Уисконсин постави въпросителен знак пред десетки проучвания, според които бракът влияе добре на партньорите.

МОНСЕРАТ КАБАЙЕ Е РАЗСЛЕДВАНА ЗА ДАЊЧНИ ИЗМАМИ

Известната испанска оперна певица Монсерат Кабаие е разследвана за предполагаеми данъчни измами, съобщиха съдебни източници в Барселона. 81-годишната прима е подозирана, че е изманила властите с над 500 000 евро, като укривала печалби от концерти в чужбина чрез компания в княжество Андора, уточни източник от прокуратурата.

Кабаие ще трябва да се яви пред съдия-следовател на 9 май. Представител на Върховния съд на Каталуня потвърди, че Монсерат е била призована да свидетелства по дело за данъчни измами, но

Снимка: Благоевска ЦВЕТКОВА

не уточни датата на изслушването. За момента певицата не е коментирала информацията. През октомври 2012 г. тя получи малък инсулт и счупи ръката си в Русия, след което бе транспортирана в болница в

Барселона. По време на 50-годишната си кариера певицата е обиколила цял свят. Стана световноизвестна с дуета си с Фреди Меркюри за Олимпийските игри в Барселона през 1992 г.

ЗАДЪЛЖАВАТ СЪС ЗАКОН ДЕЦАТА В ИСПАНИЯ ДА ПОМАГАТ В КЪЩИ

Децата в Испания скоро може да бъдат задължени да помагат в домакинската работа. Това предвижда законопроект, одобрен от парламента. Мярката, която ще бъде част от по-голям закон за защита на детето, предвижда младежите под 18-годишна възраст да се задължат да участват във всички области на семейния живот. Това включва „споделяне на отговорностите в грижите за дома и вършенето на домакинска работа независимо от възрастта и пола“, съобщиха испанският в. „АВС“. Правилата са

включени в раздела от закона, наречен „Правата и задълженията на децата“.

Наред с домакинската работа, децата ще трябва също така да проявяват уважение към родителите и учителите си и да имат положително отношение към учението. Но в законопроекта не се казва нищо за наказанието за онези малчугани, които отказват да изпълняват предвидените задължения.

Женените мъже в Испания също може да попаднат под ударите на закона, ако отказват да вършат домакинска рабо-

та. Прието през 2005 г. допълнение към брачния договор, използван за гражданските церемонии в страната, изисква от

представителите на силния пол да споделят домакинските задължения и да се грижат за децата и за възрастни роднини.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

1

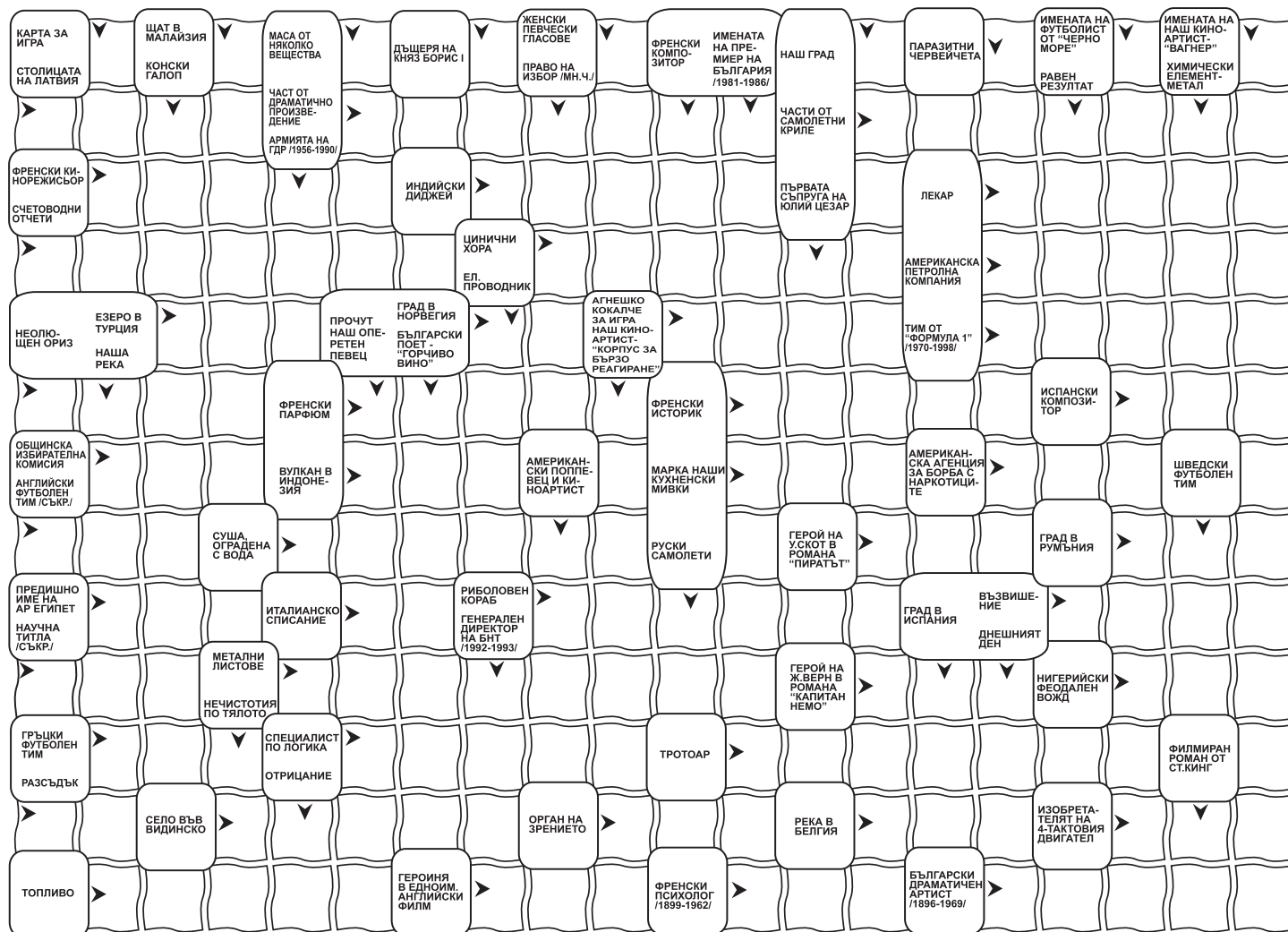
Св. пророк Йеремия (VI в. пр. Хр.). Св. преподобномъченик Акакий Серски († 1816). Св. Тамара Грузинска († 1213) (Ден на труда)

Св. пророк Йеремия - от Левиевото коляно. Живял 600 години преди Христа. Наставлявал народа в истинското богопочитание. Предказал падането на Иерусалим, което и станало. По време на Вавилонския плен оплакал поробената си родина. С тая цел написал книгата „Плач Йеремиев“.

Наполовина магаре, наполовина зебра се роги в Мексико

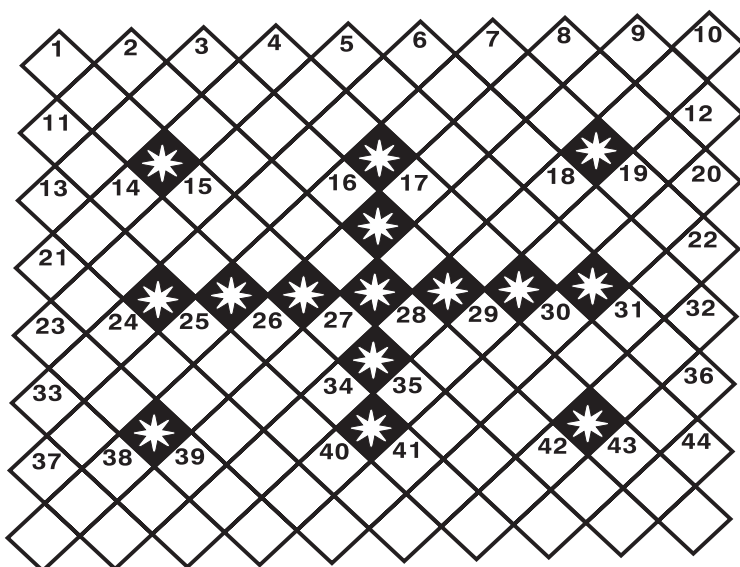
В зоологическа градина в Северно Мексико се роди животно, което е наполовина магаре, наполовина зебра. Чудото се случило в град Рейноса, а служителите на зоопарка кръстили новороденото Кумба - на едноименната анимация, в която главната героиня зебра се ражда само с половината от типичните черно-бели ивици. От зоологическата градина твърдят, че новороденото е рядък вид животно с хромозомите на два вида. Майката на Кумба е зебрата Раджа, а бащата - магарето Игнасио. Всички се надяват природата да е направила добра комбинация и малкото да расте здраво.

СКАНДИ

РЕЧНИК: Аното, Вив, Вио, "ЕИК", Ечо, Нематоди, Оана, Ова, Цина, Ъри.

ДИАГОНАЛИ

НАДЯСНО:

1. Животно за коридор. 2. Стикер за пътна такса. 3. Френски художник и скулптор. 4. Водниста почва. 5. Пътни съоръжения. 6. Привърженичка на практиката. 7. Френски философ. 8. Наш библиограф. 9. Полско цвете. 11. Османско полицейство. 13. Наша река. 15. Македонска информационна агенция. 17. Вулкан в Индонезия. 19. Град в Австрия. 21. Жителка на Филипините. 23. Кръстник. 25. Град в Благоевградска област. 26. Съд за гребане на вода в баня. 28. Тестено изделие със сирене. 29. Шифър. 30. Село в Плевенско. 31. Испански остров. 33. Държава в Азия. 35. Кумири. 37. Подарък. 39. Герой в романа „Хари Потър и затворникът от Азкабан“ на Дж. Роулинг. 41. Провинция в Белгия. 43. Жилещо насекомо.

НАЛЯВО:

2. Кръсък. 3. Председателят на 42-то Народно събрание на България. 4. Кинофестивален център във Франция. 5. Учител по математика. 6. Държавник. 7. Специални разузнавателни средства. 8. Полски филм. 9. Червени зеленчуци. 10. Строителен материал. 12. Огърлица. 14. Национален иновационен фонд. 16. Дъска за пързалане. 18. Трудово-възпитателно училище. 20. Индийска богиня на речта. 22. Музикални инструменти. 24. Лютив зеленчук. 25. Пътка от бяло брашно. 26. Разновидност, вид. 27. Собственик на камили. 29. Полуостров в Япония. 30. Пангелка за коса. 32. Френски средновековен замък. 34. Полуостров в Египет. 36. Предмети за пазара. 38. Кости в овешкия скелет между кръста и бедрата. 40. Партия в Тайланд /съкр./. 42. Наше списание. 44. Силни карти за игра.

РЕЧНИК: "Ане" "Беата" Лаа, Лап.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: ЕМИЛ ВЪЛЕВ - БАТАЛОВА - ЛОРАН БЛАН - ЛИР - ЕОНИ - ДЕВИ - ПАМИД - ПАРАПЕТ - СОС - АЗИ - САДАТ - МИДИ - РОМ - ПЕТЕЛ - МИЛИ - БАБИ - МАЛАХИТ - АКАТ - ДА - МУСАКОВ - АРЪ - ПКЪ - МАЙОР - НИР - АРАРА - ИЛИ - ЕВА - ИМЕНА - ЕЛА - НЕ - ПЛАТ - НЕВЕН - ЛААН - ОРАКУЛ - ДЕКОЛТЕ - ИВАН МИНЧОВ ВАЗОВ.

ОТВЕСНО: КАСА - АПРИЛОВ - РАМ - КАМАРА - БАДЕМ - БРЕТАН - ПАНАМ - АН - КМ - ПЕТ - ЛУМ - АНУИ - МАСАИ - ЕЛН - ЯМБОЛЕН - МИХАЙЛОВ - ИАРИВ - СИЛИКОН - ЕДО - ОЛТАРИ - ОДИТОР - ЕНЕВ - ВАН - ПСИ - ЕЛ - КВ - КЪЛБЕТА - БА - ВАЛОА - ЛОЛО - МАРАКАНА - АЛЗ - СЕВАН - ИЗОБАРИ - НАТО - ВАНИ - ДИМИТЪР ПЕНЕВ.

3	8	5	9	7	4	1	6	2	5	2	9	4	6	7	1	8	3
6	9	7	2	1	5	3	8	4	3	8	7	1	2	5	9	4	6
1	2	4	6	3	8	9	5	7	1	4	6	8	3	9	2	5	7
4	6	1	8	2	7	5	9	3	9	6	4	7	1	3	5	2	8
8	7	2	3	5	9	6	4	1	7	3	5	2	8	4	6	1	9
9	5	3	1	4	6	2	7	8	8	1	2	9	5	6	7	3	4
5	1	8	7	6	3	4	2	9	4	7	3	5	9	1	8	6	2
2	4	9	5	8	1	7	3	6	2	9	1	6	4	8	3	7	5
7	3	6	4	9	2	8	1	5	6	5	8	3	7	2	4	9	1

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Гръцката актриса Катерина Леху в ролята на Върховната жрица запалва олимпийския факел на възстановка в Панатинския стадион в Атина. Огънят ще бъде пренесен и ще гори по време на II младежки олимпийски игри в Нанзин, Китай, от 14 до 18 август

И Бекенбауер почете Деня на футбола

След като миналата седмица футболите от представителния отбор на Левски и подрастващи от школата на клуба се събраха на "Герена", за да отпразнуват Деня на футбола и да завържат на ръцете си символичните "синьо-зелени" гривнички, германската футболна легенда Франц Бекенбауер, избран за посланик на ФИФА в кампанията "Футбол за приятелство", също сложи на ръката си преплетените връвчици, символ на феърплея, волята за победа, екипната работа, приятелството и равенството. "Изключително доволен съм,

че съм част от един завладяващ процес на грацията на проекта, който обедини стоици деца в една инициатива, подкрепена от десетки хиляди момчета и момичета по целия свят. Символът на движението - двойно преплетените връвчици, е толкова прост и ясен, колкото и ценностите на "Футбол за приятелство". Всъщност тези ценности променят света към по-добро", каза Франц Бекенбауер на пресконференция в Берлин по повод честванията на Деня на футбола в 16 държави по целия свят, в това число и България.

Димитър Бербатов тренира с Банско

Димитър Бербатов тренира с втородивизионния Банско. Нападателят на Монако, който в момента е в почивка, е в приятелски отношения с треньорския щаб на тима в лицето на Александър Томаш, Косю Мирчев и Тодор Кючуков. Митко се включва в тренировките на тима почти винаги, когато е в България. Директорът на Банско Красимир Горанов пък заяви, че приема като добра поличка посещението на Бербатов преди мача с Ботев Вр.

Ботев в поиска купата

Феребори Доре се оплака от расистки подвиквания

Ботев Пд поиска Купата на България. Тунизийският нападател на "канарчетата" Юнес Хамза разкри, че това е основната им цел. Срещата за трофея е на 15 май от 19.15 ч. на стадион "Лазур" в Бургас. Съперник е двукратният шампион на България Лудогорец, който пък се е устремил към 3-та титла и 2-ри дубъл.

"Всички дойдохме от Румъния заради треньора Мъри Стоилов. Той ни гласува доверие и задачата ни е да му се отблагодарим. Ще се опитаме да спечелим всички мачове до края на първенството и да натрупаме колкото се може повече точки. Разбира се, ние имаме договори и ще останем, дори и треньорът да се смени. Целта ни е да спечелим купата. Този трофей е много важен и за нас като играчи, и за развитието на Ботев като клуб. Все пак купата ще бъде част от нашите визитки, а и хвърлихме много сили, за да стигнем дотук. Не можем да се откажем преди финала. В отбора са събрани добри футболисти и резултатите тепърва

предстоят", каза Хамза. Нападателят получи наградата за Играл №1 на XXXI кръг на "А" група. Съотборникът му Феребори Доре пък бе тличен като най-добър в XXVI кръг.

Нападателят от ДР Конго разкри, че се е сблъскал с расистки подвиквания по българските стадиони. "Имаше подвиквания към мен на мачовете с Левски и ЦСКА. Аз обаче не обръщам внимание на това. Моята работа е да играя футбол. Това е игра за удоволствие, в нея няма цветове, има добри или лоши футболисти. Въпреки че имаме доста нови играчи, правим добър отбор. Играта ни се подобрява от мач на мач. Искаме да спечелим Купата на България и да играем в евротурнирите. Най-трудните ни съперници са Левски, Литекс и Лудогорец. Нивото на футбола в

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Нападателят на Ботев Пд Феребори Доре и Юнес Хамза получиха награди като Игралци на XXVI и XXXI кръг в "А" група в традиционната анкета на Пресклуб "България"

България и Румъния е сходно. Играл съм и във Франция, но там е доста по-различно от тук. Играе се по-силен футбол, по стадионите има много повече фенове, футболистите са по-технични и агресивни. Стоилов е треньорът, който ме доведе в България и му благодаря за това. Но дори и да си тръгна, аз оставам в Пловдив, тъй като имам договор с Ботев", заяви националът на ДР Конго.

СТОЙЧЕВ И КАЗИЙСКИ СА ШАМПИОНИ И НА ТУРЦИЯ

Радостин Стойчев и Матей Казийски станали шампиони на Турция. Вoleyболният им клуб Халкбанк Анкара победи на финалите Ференбахче с 3:1 мача, след като спечели последния мач с 3:1 гейма (11, 27, 15, 20). Бившият български национал Казийски реализира 13 т. Най-резултатен беше гръцкият национал Митар Джурич с 26 т., а кубинецът Османи Хуанторена добави 22 т. Помощник-треньор на Халкбанк е Георги Петров. Клубът от Анкара триумфира с шампионския трофей в Турция за 6-и път. Последните до момента златни медали за стотици в първенството бяха от 1996 г. По-рано през сезона Халкбанк взе и Купата на Турция, с което постигна златен дубъл. В Шампионската лига воденият от Стойчев тим загуби на финала, на който бе домакин, от руския Белогорие Белгород с 1:3. Стойчев и Казийски са шампиони на Русия с Динамо Москва и на Италия с Тренто.

НЕФТОХИМИК СТАВА САТЕЛИТ НА ЛУДОГОРЕЦ

Собственикът на Лудогорец Кирил Домусчиев ще поеме издръжката на Нефтохимик. Ръководството на "шейховете" води преговори с богатата за откупуване на акциите на клуба. На Домусчиев реално няма да му струва нищо, за да вземе контролния пакет. Сегашият собственик на "нафтата" Николай Филипов вече заяви, че ще даде безвъзмездно клуба на всеки, който поеме дълговете и осигури пари за бюджета. В момента задълженията на Нефтохимик са около 250 000

лв. Домусчиев ще дава по 800 000 лв. на сезон за бургаския тим, събщава e-burgas. Целта е Нефтохимик да стане сателит на Лудогорец. В Бургас ще се обиграват млади и нови футболисти, които не могат да намерят място дори и в разширения състав на тима от Разград. Това ще бъде от полза и на 2-та клуба. Нефтохимик ще може да ползва сериозен ресурс от качествени футболисти, а Лудогорец пък ще разчита на тяхното обиграване в отбора от "Б" група. Идването на Домусчи-

ев е спасение за бургаския клуб, който е в тежка финансова криза. Общинският съвет в Разград пък утвърди името на ст. "Лудогорец Арена". Вносителят на докладната, кметът Денчо Бояджиев, обясни, че във връзка с предстоящата реконструкция, за която държавата отпуска 4 млн. лв., и за превеждането му съгласно изискванията на УЕФА, е необходимо обектът да получи име. Имотът е на общината и затова общинският съвет прие решение за именуването на обекта.

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
15.00 и 21.00 СП
в Шефилд
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС

13.00 Турнир в Оейраш (жени)
БАСКЕТБОЛ
20.00 Валенсия - Уникс

ПЕТЪК

ПО БНТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
17.25 Левски - ЦСКА (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
12.00 и 21.00 СП в Шефилд
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.00 Обиколка на Турция
(Бодрум - Селджук, VI етап)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС

13.00 Турнир в Оейраш (жени)

СЪБОТА

ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
12.00 и 21.30 СП в Шефилд
15.30 СШ за туристически
автомобили в "Хунгароринг"
АВТОМОБИЛИЗЪМ
19.30 Световен ендурънс
шампионат на "Спа"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.00 Обиколка на Турция
(Кушадасъ - Измир, VII етап)

НЕДЕЛЯ

ПО БНТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
17.25 ЦСКА - Левски (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
13.15 Серии "АутоGP"
на "Хунгароринг"
СНУКЪР
16.15 и 21.30 СП в Шефилд
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КАНУ-КАЯК
10.30 СК в Италия
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.00 Обиколка на Турция
(Истанбул - Истанбул, VIII етап)
ТЕНИС
18.30 Турнир в Оейраш (мъже)

ПОНЕДЕЛНИК

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС НА МАСА
10.30 СП в Токио
СНУКЪР
16.00 и 21.00 СП в Шефилд
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС НА МАСА
13.30 СП в Токио
СУПЕРБАЙК
16.00 Шампионат на Великобритания
СУПЕРБАЙК
18.00 Шампионат на Великобритания

кратки

КХЛ прие още 3 клуба

Континенталната хокейна лига (КХЛ) прие 3 нови клуба в състава си за следващия сезон 2014/2015. Това са руските Лада (Толуати) и Сочински Леопарди (Сочи) и финландският Йокерит. Отборът на Лада участва в първите два сезона от създаването на КХЛ, но през 2010 г. беше изхвърлен от състава заради финансови проблеми. Сочински Леопарди и Йокерит ще дебютират в надпреварата.

НБА наказва до живот шефа на ЛА Клипърс

НБА наказва до живот собственика на Лос Анджелис Клипърс Доналд Стерлинг заради расистски коментари. Стерлинг, който е най-дългогодишният собственик на отбор в лигата, ще трябва да заплати глоба от \$2.5 млн. Той беше записан от уебсайта TMZ.com по-рано през месеца, че критикува приятелката си за това, че общува с "черни хора".

Реал на финал

Кристиано Роналдо с голов рекорд в Шампионската лига

Снимка БГНЕС

Кристиано Роналдо се радва на голов си рекорд, след като се разписа 2 пъти за победата на Реал М с 4:0 над Байерн в Мюнхен и има общо 16 попадения през сезона в Шампионската лига

Реал Мадрид е първият финалист в Шампионската лига. Испанците разбиха еврошампиона Байерн с 4:0 на реванша на "Алианц Арена" в Мюнхен и с общ резултат 5:0 ще търсят рекорден 10-и трофей в Лисабон на 24 май срещу по-добрия от Челси и Атлетико Мадрид (0:0), които изиграха реванша снощи на "Стамфорд Бридж".

След феноменална игра "Белия балет" се класира за финала за пръв път от 12 години. Германците обещаваха ад за противника на домашната сцена, но футболистите на Хосеп Гвардиола отново се увлякоха в стил с множество подавания, но им липсваше острота и изненада. Защитникът Серхио Рамос (16 и 20) предреши изхода на двубоя и

така рано детронира шампиона. И 2-та пъти испанският национал прониза Мануел Нойер с глава. Другите попадения наниза Кристиано Роналдо (34 и 90). Носителят на "Златната топка" стана рекордьор по голове в рамките на един сезон в турнира с 16 попадения. Досегашното най-добро постижение принадлежеше на бившия нападател на Милан Жозе Алтафини в турнира за КЕШ през 1962/63 и изравнено от Лионел Меси в Шампионската лига през 2011/12. Двамата бяха отбелязали по 14 гола, а този сезон Роналдо ги изравни и вече ги изпревари. Магическият португалски халф остави в историята и още едно постижение на Меси. Той вече има 32 гола в елиминациите на Шампионската лига, с 1 повече от аргентинеца.

Иначе успехът е исторически за "Кралския клуб", който никога не бе побеждавал Байерн в Мюнхен. Карло Анчелоти пък продължава да няма загуба от германския колос и по този начин съкруши надеждите на баварците да станат първият тим в новата ера на Шампионската лига, който да защити титлата си. Байерн регистрира и най-тежката си домакинска загуба в евро-турнирите за всички времена и за пореден път в последния месец допусна поне 3 гола на "Алианц Арена" след равенството с Хофенхайм (3:3) и загубата от Бюрсия Дортмунд (0:3) в Бундеслигата.

След мача

КАРЛО АНЧЕЛОТИ, треньор на Реал М:

"Победата е заслужена. С всеотдайността си футболистите заслужиха да играят на финала. Не съм изненадан. Просто играхме перфектно. Това беше най-добрият ни мач за сезона. Финалът няма да е лесен. Нямам предпоставки за спечелване."

КРИСТИАНО РОНАЛДО, халф:

"Знаех, че ми трябва 1 гол, за да подобря рекорда и го търсех. Целият отбор ми помогна. Бейл ми даде невероятен пас. Доволен съм от постижението си, но най-много от всичко искам да спечеля титлата. Заслужен финал, след като 3 пъти отпаднахме на 1/2-финалите. Заминаваме за Лисабон с високо вдигнати глави, но и здраво стъпили на земята."

ХОСЕП ГВАРДИОЛА, треньор на Байерн:

"Споробете около моите идеи за играта не са обосновани. Няма да променя това, което чувствам. Смятам, че

трябваше да играем с топката и да атакуваме възможно най-много. Причината да се представим толкова лошо през първото полувреме беше, че не разигравахме добре топката. А когато не правих това срещу толкова силен отбор като Реал, нямаш шанс. Когато играта не се получава, трябва поне да се стараете да избегнете грешките. На толкова високо ниво в Европа пропуските се наказват много бързо."

ФИЛИП ЛААМ, капитан на Байерн:

"Допуснахме 2 бързи попадения от 2 статични положения. Когато стане това, остава горчивина. Трудно е да се върнеш след таква развитие. След това те показва качествата си с бързите си играчи. Разочарованието е голямо. Имаме желание да постигнем нещо историческо. Трябва да бъдем критични, да зададем въпросите, които е нужно да бъдат зададени. Когато забучиш с 0:1, а след това с 0:4, е много тежко. Ясно е, че всички сме крайно разочаровани."

ВЪЗПОМИНАНИЕ

15 ГОДИНИ без скъпия ни съпруг, баща и дядо

о.з. генерал-майор

**КАМЕН
ДРАГАНОВ
ПЕТРОВ**

01.01.1931-01.05.1999

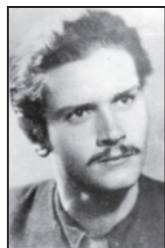
Липсваш ни!
С много обич и тъга
гълбок поклон!
От семейството

70 ГОДИНИ

от героичната гибел на

**ПРОКОПИ ИВ. ХАДЖИХРИСТОВ
(Стоянчо)**

Заместник политкомисар
на партизанска бригада „Чавдар“

Роден на 19.09.1918 г., гр. Казанлък в учителско семейство. Още като ученик, а по-късно студент, поема по трудния и рискован път на борбата срещу фашизма и капитализма за един по-справедлив свят и достоен човешки живот. На 3 май 1944 година, в зората на победата и разцвета на младостта си, загива в неравна битка в подножието на връх Мургащ.

ТОЙ ЗАВИНАГИ ОСТАВА СРЕД ГЕРОИТЕ
В ПАНТЕОНА НА НАРОДНАТА ПАМЕТ!

От семейството и близки

Гонзо, Дарко, Кривия, Божинов и Гаджев спонсори на юбилея

Някои от изявените бивши футболисти на Левски дариха средства за организацията на честването на 100-годишния юбилей на синия клуб. Първ в инициативата се включи най-добрият треньор в историята Станимир Стоилов, класирал "сините" на 1/4-финал за Купата на УЕФА и в групите на Шампионската лига. Мъри внесе 1000 лв. и влезе в т. н. "Клуб 100". Примера му последваха

Георги Иванов - Гонзо, Александър Александров - Кривия и Дарко Тасевски. От актуалния състав на "сините" в клуба на сподвижниците са се включили двама от лидерите - Владимир Гаджев и Валери Божинов. Бившият нападател на Ювентус и Манчестър Сити е пожелал сумата, която дава на "сините" да не бъде оповестявана, но ставало дума за цифра, неколкратно превишаваща 1000 лева.

Фондацията, която организира мача с Лацио, преведе вчера първия транш по сметките на клуба от Рим. "Сините" фенове се надяват да съберат солидна сума, която да покрие както юбилея, така и да помогне в следващи инициативи. Не е изключено запалниците на Левски да осигурят нов изкуствен терен за школата на клуба от стадион "Георги Аспарухов". Валери Божинов представи специалното предложение на Мтел и HTC за УЕФА Шампионска лига - HTC Desire 310. При покупката на смартфона феновете могат да спечелят реплика на официалната футболна топка от УЕФА Шампионска лига. Смартфонът се предлага в бял, оранжев и син цвят и тежи само 140 грама. Продажбите на HTC Desire 310 в магазините на Мтел започват на 9 май.

Валери Божинов представя HTC Desire 310 и топката от УЕФА Шампионска лига

гледайте

ФУТБОЛ

ПО НЮЗ 7

18.00 Левски - Локо Пд

ПО БНТ 1

22.05 Ювентус - Бенфика

ПО БТВ ЕКШЪН

22.05 Валенсия - Севиля

ПЕТЪК

ПО ФИЛМ +

13.00 Амкар - ЦСКА

СЪБОТА

ПО ТВ 7

16.15 Ботев Пд - Лудогорец

ПО ДИЕМА

19.30 Евъртън - Манчестър Сити

ПО НОВА СПОРТ

14.45 Вест Хем - Тотнъм

ПО БТВ ЕКШЪН

21.30 Рен - Гингам

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.30 Бюрсия Д - Хофенхайм

ПО ТВ +

17.00 Барселона - Хетафе

19.00 Малага - Елче

21.00 Осауна - Селта

23.00 Валадолид - Еспаньол

НЕДЕЛА

ПО ТВ 7

19.30 ЦСКА - Литекс

ПО НЮЗ 7

17.15 Локо Сф - Славия

ПО ДИЕМА

18.00 Челси - Норич

ПО НОВА СПОРТ

15.30 Арсенал - Вест Бромич

18.00 Челси - Норич

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.30 Енерги - Гройтер Фюрт

ПО ТВ +

20.00 Ещорил - Белезенсес

ПО ФИЛМ +

12.30 Локомотив - Зенит

18.00 Леванте - Атлетико

20.00 Севиля - Вилярéal

22.00 Реал - Валенсия

ПОНЕДЕЛНИК

ПО НОВА СПОРТ

22.00 Кристъл Палас - Ливърпул

ПО ЕВРОСПОРТ 2

19.00 Завиша - Лех

кратки

Локо Пд уреди лиценза

Локо Пд ще играе в "А" група и през следващия сезон, след като изплати всички дължими суми на бивши футболисти и административния директор Атанас Узунов. Това разкри финансовият директор на "сърфите" Деян Станев, който изпълнява задълженията на излезлия в дълга отпуска Узунов. "Черно-белите" са се разплатили с Мартин Кавдански, Рангел Абушев, Георги Стефанов и Тодор Тимонов. Четиримата бяха разтрогнали договорите си по вина на клуба, а след това потърсиха парите си по съдебен път с изпънтелен лист. На Локо бе даден срок до 30 април, за да сключи споразумения с играчите и Узунов, което бе сторено ден преди крайния срок.

Наг 450 се борят за "Мис национален отбор" по футбол

Наг 450 са кандидатките за титлата "Мис национален отбор" по футбол. Конкурсът ще стартира на 7 май с предварителен подбор, с който ще се заеме журито. Срещите с момчетата ще започнат ден по-късно. Сред журито ще са волейболистът Теодор Салпаров и футболният треньор Велислав Вуцов. Най-добрият защитник на Олимпияда в Лондон 2012 г. ще замести Евгени Иванов-Пушката и бившия капитан на националния отбор по волейбол Владимир Николов, които миналия сезон бяха натоявени с тежката задача да оценяват Красиците.

Топалов остава 8-и в ранглистата

Българският гросмайстор Веселин Топалов запази осмото си място в световната ранглиста на ФИДЕ за месец май. Топалов, който не участва в турнири през април, остана с ЕЛО 2772. Световният шампион Магнус Карlsen (Норвегия) продължава да бъде убедително на върха с ЕЛО 2882. Левон Аронян (Армения) остана втори с 2815, а Александър Гришук (Русия) се изкачи на трето място с ЕЛО 2792, измествайки Вишванатан Ананд (Индия), който падна на четвърта позиция с 2785. Другият българин в топ 100 Иван Чепаринов падна с 3 места и вече е 60-и в класацията на ФИДЕ с ЕЛО 2686.

В подреждането при жените Антоанета Стефанова се изкачи с две позиции до 22-рата в света с ЕЛО 2490. Лидерка при дамите в рекордна 76-а поредна класация на ФИДЕ от юни 2000 г. насам е Юдит Полгар (Унгария) с ЕЛО 2685.

КАРПОВ ОТКРИВА ШАХМАТНАТА СИ АКАДЕМИЯ В АЛБЕНА

Дана РУСЕВА

Първата в България шахматна академия на Анатолий Карпов ще се открие официално в курорта Албена в събота. Уникалното събитие е в програмата в чест на 45-годишнината от основаването на ваканционното селище. То ще започне от 10 часа със сесия в залата по шахмат в хотел „Амелия“. В едноседмичната прова ще се включат 15 таланти деца от България и 5 от школите на Карпов в Русия. В 11 часа легендарният шахматист, който в

историята на древната игра е безспорен световен шампион от 1975 до 1985 г., ще изнесе сеанс на 20 дъски.

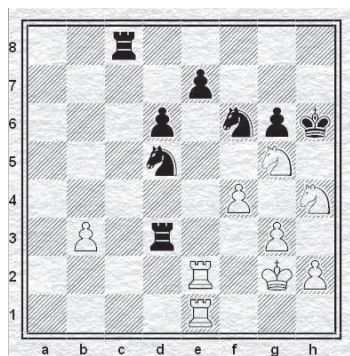
На историческото за Албена събитие ще присъстват още двама треньори от Русия и Владимир Краushкин, директор на шахматните школи на Анатолий Карпов. През летните месеци вратите на школата ще бъдат отворени за всички гости на комплекса, които искат да изучават тънкостите на популярната игра, както и за изявени състезатели, които вървят по стъпките на големия шампион.

Стефанова без медал в Ханти-Мансийск

Груба грешка на Гунина даде титлата по ускорен шах на Лагно

Словенката Анна Музичук спечели световната титла по блиц за жени след силен последен ден на шампионата в Ханти-Мансийск. Нейният резултат – 23 т. от 30 партии – я откъсна на 2,5 т. от най-близката ѝ преследвачка Нана Дзагнидзе (Груз). Трета с 20 т. финишира Татяна Косинцева (Рус). За младата шахматистка от Словения това е изключително важен успех, тъй като досега тя имаше немалко втори места в кариерата си, но нито една голяма победа. Поставената под №3 в стартовия лист Антоанета Стефанова завърши на пето място с 18,5 т. Тя загуби и двете си срещи с шампионката, като не успя да запише точка и срещу Валентина Гунина. Третият загубен минимал на българката бе с Косинцева, срещу която отстъпи с 0,5:1,5.

Стефанова се размина на косъм от медалите в шампионата по ускорен шах. Тя имаше шансове поне за трето място, ако беше спечелила последната си партия срещу грузинката Бела Хотенашвили, но след равенството бронзът отиде при Олга Гиря, а българката остана четвърта. Титлата по ускорен шах бе решена с ...един ход. Преди последния 15-и кръг начело бяха едновременно 5 шахматисти: Екатерина Лагно (Укр), Александра Костенюк (Укр), Татяна Косинцева, Антоанета Стефанова и Анна Музичук. Допълнителният пока-

зател даваше преднина на Лагно, която в решаващия кръг имаше черните срещу Гунина. Украинката спечели златото не без помощта на съперничката си, която в тази почти равна позиция допусна груба грешка:

В. ГУНИНА - ЕК. ЛАГНО

39.Цh3?? Кf4х.

Среброто отиде при Костенюк, изостанала от шампионката заради загубата си в личната им среща.

Новата световна шампионка по блиц – Анна Музичук

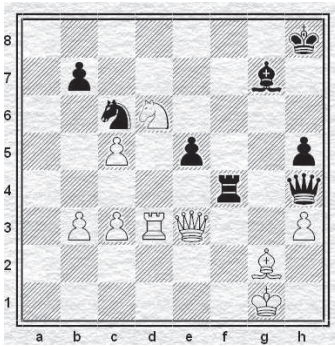
Карlsen и Каруана излъчват първенеца в граматичен финал

Втора поредна победа на финала на Мемориал „Вугар Гашимов“ позволи на италианеца Фабиано Каруана да настигне световния шампион Магнус Карlsen в челото на временното класиране преди срещите от последния кръг, завършил вчера. Драмата е съвсем пълна, тъй като по волята на жребия във финалния ден на надпреварата двамата лидери се изправиха един срещу друг. Италианецът спечели първия им сблъсък в Шамкир, но равенството устройваше световния шампион, тъй като той имаше по-добър допълнителен показател – брой победи. Верен на борбената си стил, Карlsen не тръгна да играе на реми, прие предложението от черните жертва на пешка в дебюта и постепенно получи инициатива.

Във възникналата на 34-тия ход позиция: водещите компютърни програми Худини, Комодо и Стокфш даваха явно предимство на белите.

Наравно завърши партията Мамедяров – Карякин, след която руският гросмайстор стана единственият участник без загуба в състезанието. Но и без победа. В сложна позиция от последния кръг Накамура също трябваше да изясни шахматните си отношения с Раджабов.

Класиране без последните две срещи от десетия кръг: 1-2.Карlsen, Накамура 5,5 т. от 9; 3.Карякин 5 от 10; 4-5. Накамура, Раджабов – по 4,5 т. от 9; Мамедяров – 3 от 10.

Лагно подсилва Русия

Най-силната украинска шахматистка, двукратната шампионка на Европа и настояща световна шампионка по ускорен шах Екатерина Лагно, вече ще играе за отбора на Русия. Трансферът бе обявен в началото на сед-

мицата и ако всички формалности бъдат уредени навреме, тя ще се появи в състава на „Сборная“ още на олимпиадата в Тромсø през август. В момента Лагно е №7 в световната женска ранглиста с текущ рейтинг 2543 т.

Освен с шахматни умения, Екатерина Лагно ще подсили руския национален отбор и с очарование

Кратки

Каспаров се оплаква от руската дипломация

Всички руски посолства по света са мобилизирани да помагат на Кирсан Илюмжинов в предизборната му кампания, проплака за пореден път Гари Каспаров, който е кандидат за президентския пост във ФИДЕ. В Австралия, която е включена в предизборната му обиколка, библият световен шампион обясни, че руският дипломатически корпус навсякъде по света се опитва да склони местните федерации или правителства да не го подкрепят. В тона на кампанията си той добави, че никога не е бил в Австралия и затова му се сторило необходимо да покаже, че „шахматните планове не се ограничават само с Европа, Азия и Африка, а се разпространяват и към този далечен регион, където има голям интерес към шахмата“.

В Норвегия нямат пари за мача за титлата

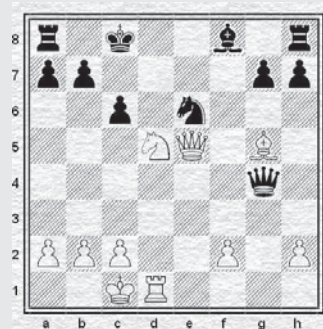
Норвегия няма да подава заявка за домакинство на мача за световната титла между Магнус Карlsen и Вишванатан Ананд, тъй като не може да осигури необходимите средства. „Това събитие можеше да се превърне във фантастично за нашата шахматна общност, но за съжаление не можехме да намерим спонсор“, оплака се президентът на Норвежката шахматна федерация Йоран Олин-Янсон. Преди време норвежците помолиха ФИДЕ да удължи крайния срок за подаване на заявки от 30 март на 30 април, но и допълнителният месец не им бе достатъчен.

Датският гросмайстор Петер-Хайни Нилсен възобнови работата си с Карlsen, която бе прекъснал от етични съображения преди двубоя за световната титла през миналия ноември. Преди да започне да помага на норвежеца, Нилсен бе дългогодишен сътрудник на Ананд и затова джентълменски реши да се оттегли и от двата лагера за времето на мача. Сега датчанинът отново е в лагера на Карlsen и е с него в Шамкир, където световният шампион участва в супертурнира в памет на Вугар Гашимов.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

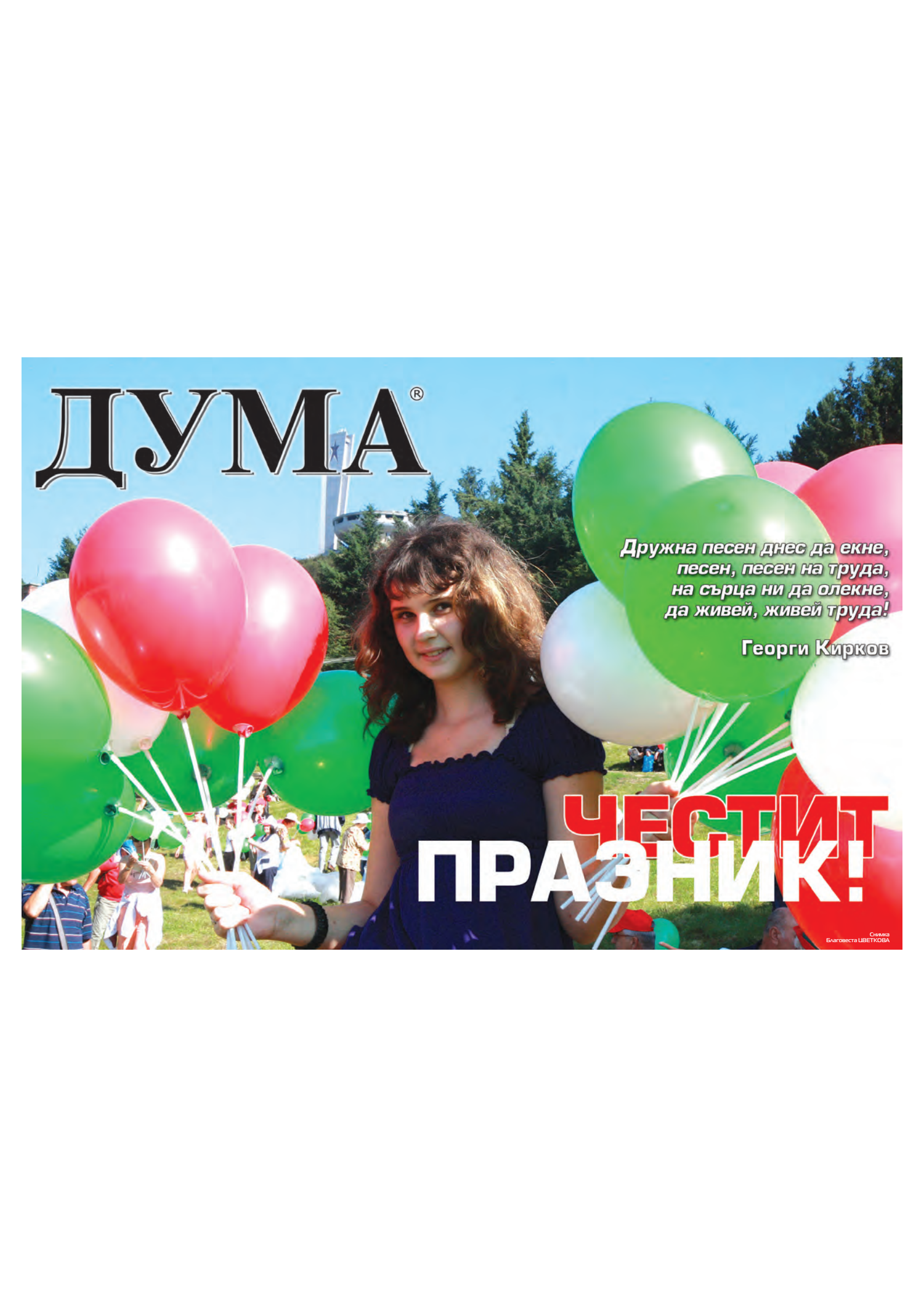
Загача

МАНКА – БРАГА, Реджо Емилия, 1992 г.
БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:
Сгед1, дс7 черните се предават, тъй като н...Кс7 сгедва 2.Кb6 ab6 х3.Тd8

ДУМА®

A woman with curly brown hair, wearing a dark blue dress, is smiling and holding a bunch of colorful balloons (red, green, white, and pink). She is standing in a grassy field with other people and trees in the background. A tall white tower with a blue star is visible in the distance under a clear blue sky.

*Дружна песен днес да екне,
песен, песен на труда,
на сърца ни да олекне,
да живей, живей труда!*

Георги Кирков

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

Снимка
Благовеста LIBETKOBA